

Klepet z Gospodom v letu molitve

KATEHEZE ZA FRANČIŠKOVE OTROKE

Pred vami je zbirka katehez, namenjena delu v skupinah Frančiškovih otrok. Pripravili smo jih animatorji omenjenih skupin v želji, da bi bilo delo s Frančiškoviimi otroki čim bolj prijetno. Prva takšna zbirka je nastala v letu 2001 in se nanaša na leto srečevanja, ta zbirka pa je namenjena delu v letu molitve. Srečanja in dnevi Frančiškove duhovnosti namreč sledijo naslednjemu štiriletnemu programu:

LETO SREČEVANJA (odnos do človeka- brata, sestre) - 2001/2002

LETO MOLITVE (odnos do Boga) – 2002/2003

LETO SLUŽENJA (odnos do skupnosti, družine, občestvo, Cerkve) – 2003/2004

LETO USTVARJALNOSTI (odnos do stvarstva) – 2004/2005

Pripravljenih je 18 katehez (oz. 22, ker je druga kateheza razdeljena na 4 dele). Animator oz. voditelj skupine bo tako lahko med njimi izbral tiste, ki so za njegovo skupino najbolj primerne, sami bodo določili vrstni red katehez, izmed številnih ponujenih možnosti animacije bodo lahko izbrali tiste, ki so za določeno skupino najprimernejše. Vsekakor ta zbirka katehez ne sme nikogar ovirati pri njegovi kreativnosti. Vsak naj iz nje vzame točno toliko kot potrebuje.

Ob branju katehez boste gotovo naleteli na mnoge slovnične in oblikovne napake. Tudi tiskarski škrat jo je gotovo večkrat zagodel. Ne jezite se zaradi njih, kajti jeza škoduje lepoti in zdravju. Bolje je, da ob branju katehez razmišljate o tem, kaj lahko vi prispevate k temu, da bi bile kateheze še boljše. Vaše predloge, opombe in nove ideje lahko pošljete na naslov: Narodni svet FO in FRAMA, Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana (do 19. 4. 2052).

VEČ O LETU MOLITVE:

NASLOV LETA: Klepet z Gospodom

SIMBOL LETA: Sklenjene roke

CILJI V LETU MOLITVE:

SPOZNAVNI CILJI: Spoznati h komu molimo in kako.

DOŽIVLJAJSKI CILJ: Doživeti, da nas ima Bog rad in da je živo prisoten.

DEJAVNOSTNI CILJ: Otroci molijo po prilagojenih metodah molitve.

PRI USTVARJANJU KATEHEZ SO SODELOVALI: animatorji iz Vipavskega Križa, animatorji iz Bežigrada, p. Andrej Vuga, s. Polonca Majcenovič, br. Damjan Tikvič, Nataša Jerman, Urša Marinčič, s. Tatjana Lukner, s. Mateja Krašovec, Monika Suša, Tina Prinčič, Mihelina Podjavoršek, Natalija Podjavoršek, br. Tomaž Pintar, p. Matej Štraus, Vera Pavlič in še mnogi neimenovani pomočniki.

Za interno uporabo animatorjev in voditeljev skupin Frančiškovih otrok in mladine izdal Narodni svet FO in
FRAMA,

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana. Izdano v Sloveniji septembra 2002.

1. KLEPET Z GOSPODOM

SPOZNAVNI CILJ	Jezus je moj prijatelj, ki se želi pogovarjati z menoj.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	V pogovoru z Njim doživljam, da je Živ, Prisoten in me ima rad.
DEJAVNOSTNI CILJ	Rad se bom v molitvi družil z Gospodom.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Prilika o usmiljenem očetu (Lk 15,11-32), Ps 104, Ps 139
PESEM	Ti si moj prijatelj, Ko se zjutraj zbudim
IGRA	Ali me imaš kaj rad
LITERATURA	Moliti v srcu (Tomaž Špidlik), Tečaj molitve
OPOMBA	Predlagana kateheza ima pred očmi otroke, zato pri najstnikih potrebuje precej prilagoditev. Pri njih se priporoča vključitev knjižice Tečaj molitve.

I. MOLITEV:

O vzvišeni in veličastni Bog, razsvetli temine mojega srca. Daj mi pravo vero, trdno upanje, popolno ljubezen, globoko ponižnost, razumnost in spoznanje, o Gospod, da se bom držal tvojih zapovedi. (sv. Frančišek)

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Molitev kristjanu pomeni to, kar je obzidje mestu ali meč vojaku, kar pomeni pristanišče v času viharja ali palica tistemu, ki težko hodi. In če je v raji vsemu dajal rast obilni izvir vode, je v duhovnem življenju prav molitev tisti studenec, ki namaka in daje rast vsem vrlinam. Stalna molitev krepi naše notranje razpoloženje, utrjuje našo držo do Boga in nam omogoča, da se bolje zavemo, da je vse odvisno od Božje pomoči. S tem pa seveda postajamo bolj razpoložljivi za sprejem milosti. (Tomaž Špidlik)

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

Lepo je biti s prijateljem:

Ali ste že kdaj bili dlje časa na obisku pri katerem od svojih prijateljev – tako, da ste tudi prespali pri njemu?

Morda pa je bil kakšen od vaših prijateljev dlje časa pri vas?

Vam je bilo to všeč?

Zakaj? Kaj ste počeli? Kako je izgledal vaš dan? Kakšne igre ste se igrali?

Animator izbere najprimernejšo od naštetih iger z namenom, da bi se res čimbolj vživeli v prijateljsko vzdušje. Če ni pametnega predloga, se lahko gredo tudi igro: Ali me imaš kaj rad .

Tako je torej izgledal vaš dan. Kaj pa večer? Ste bili dolgo pokonci? Čemu? Ste klepetali, raziskovali ... ?

Toda hudo, če čisto pozabi nate...

Zdaj si pa predstavljajte tole: Prišel si za nekaj dni na počitnice k prijatelju, on pa se kar naenkrat noče več pogovarjati s teboj. Kakor, da te ni. Zjutraj vstane, sede k zajtrku, potem pa odvihra z drugimi na dvorišče, zate se pa še zveni ne? Kako bi se počutili v takšnem primeru? Da, nič čudnega, če bi kmalu poklicali starše in žalostni odšli domov.

Ali se vam je že kdaj zgodilo kaj podobnega? Ali ste kdaj dopustili, da bi se vašim prijateljem v vaši hiši zgodilo kaj podobnega?

In včasih sem takšen tudi jaz... Jaz pa vem za Nekoga, ki pogosto žalostno hodi okrog nas, ker se sploh ne zmenimo Zanj. Pa nam bi toliko lepega in dragocenega želel povedati in nas naučiti, in tako zelo bi si želel, da bi se z njim pogovarjali o tem, kar živimo in doživljamo... Vendar nas ima tako zelo, zelo rad, da mu niti na misel ne pride "špecati" nas staršem ali užaljeno oditi. Nenehno upa, da ga bomo le opazili in se k Njemu obrnili... Da, Jezus je res ena sama ljubezen, mi pa včasih pravi hladnokrvneži.

Jezus si močno želi moje družbe in klepeta z menoj.

Kdo pa pravzaprav je Jezus za vas? Kakšen odnos imate z Njim? Kako se pogovarjate z Njim? O čem? Kdaj? Ali se radi družite z Njim?

Animator vzpodbuja FO, da povedo čimveč konkretnega in resničnega, predvsem pa da tudi tisti, ki si predstavljajo molitev le kot toge obrazce, spoznajo, da gre v molitvi za prijateljski dialog in ne za deklamiranje pred tablo. Korajžne vzpodbudi, da na glas izrečejo kakšno od osebnih ali pogostih molitev.

Animator nato razdeli kartončke premera npr. 10 cm in pisala. Otroke povabi, da vsak napiše na kartonček svojo osebno molitev. (Čez leto na začetku vsake ure izbere npr. dva ali tri kartončke in molitve iz njih vključi v začetno molitev srečanj. Če kdo želi čez leto vsebino molitve zamenjati, lahko dobi drug kartonček.)

Sočasno na koncu vendarle naglasi tudi pomen molitve po obrazcih npr. na Očenašu, v katerem nas je Jezus čudovito naučil kako prositi za vse, kar je v življenju zares potrebno in ne le za tisto, kar se nam osebno zdi trenutno potrebno.

Toliko lepega smo povedali o Jezusu. Poskušajmo to isto s kratkimi stavki še v pesmi-
Ti si moj Prijatelj ... Ti si moja skala ... Ti si moja radost... Ti me varno vodiš ... S tabo ne zaidem ...

Otroke povabimo, da na koncu vsake vrstice nekdo od njih izreče na glas, kdo je zanj Jezus (npr. mir, veselje, ljubezen...), vsi za njim zapojemo to v pesmi, če je potrebno animator nekoliko priredi.

Ali je bilo tudi to naše prepevanje molitev? Odvisno... Če smo samo govorili o Jezusu, potem je bila malo manj, če pa smo si ga zraven tudi živo predstavljali in peli Njemu v duhu: »Jezus, ti veš, da bi bil rad tvoj prijatelj. Vem, da me imaš rad, ob tebi sem vselej bolj vesel...« potem je bila to lepa molitev.

Zapeli bomo še pesem o tem, kako bi lahko že zjutraj razveselili Jezusa (tudi koreografija):

*Ko se zjutraj zbudim, (čepimo, spimo, zehamo)
prva stvar, ki jo naredim, (se pretegujemo in vstajamo)
se obrnem k Jezusu in rečem: (obrat na peti proti npr. nemu verskemu znamenju)
Ves moj dan je za Te! (razprostremo roke (in obraz) kvišku)*

Ali se kdo od vas spomni, kako pogosto pa je molil Sv. Frančišek? Naštevajo, kar se spomnijo: Sončno pesem, O vzvišeni in veličastni Bog...

Sledi pogovor: Kakšen odnos je imel Frančišek do Boga, da je tako molil? (Zaupal mu je, vedel je, da je brez Njega nič, rad je imel tudi vso delo Božjih rok – stvarstvo...) Lahko tudi skupaj zmolimo (animator molitev pripravi npr. na plakatu) O Vzvišeni in Veličastni Bog, še prej pa skupaj razjasnimo pomen posameznih vrstic.

Molitev je nekaj velikega, skrivnostnega in dragocenega, nikoli pa ni dolgočasna, sicer z našim prijateljevanjem z Gospodom nekaj ni vredno. Nekateri ljudje so se odločili vse svoje življenje posvetiti molitvi. Kdo so to? Ali koga poznate? (Če je mogoče, se spomnimo koga osebno, ki ga vsaj nekateri otroci poznajo.)

Letos bomo tudi mi celo leto posvetili »intenzivnemu klepetu« z Gospodom. V tem duhu bodo tudi duhovne vaje in festival.

Kaj pa bi bil lahko simbol molitve? Kako običajno molimo?

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

Možne delavnice:

- ✦ Na veliko svečo, ob kateri bodo čez leto molili, iz voska izdelajo velik simbol sklenjenih rok, ki ga vsak otrok obsuje še s svojimi ročicami;
- ✦ na velik karton izdelajo sklenjene roke;
- ✦ kiparjenje sklenjenih rok iz gline;
- ✦ zastava z znamenjem...

Molitev drug za drugega: Če si izdelujejo tudi male svečke, jih lahko pri končni molitvi prinesejo vse skupaj in prižgejo (spodaj naj bodo zapisana imena). Na koncu vsak izbere eno izmed svečk (vendar ne svoje), jo odnese domov in prižge ter zmoli kratko molitvico za »lastnika« svečke. Pri mlajših bo verjetno bolj zanesljivo operirati z listki. Enkrat mesečno se molilci z novim »žrebanjem« zamenjajo.

IV. PRILOGA:

Igra: Ali me imaš kaj rad: Sedijo v krogu, eden je na sredi brez stola. Ta pristopi k nekemu in ga vpraša: »Matej, ali me imaš kaj rad?« Če ta odgovori: »Da!«, morata Matejeva soseda zamenjati stole, če pa odgovori: »Ne?« ga sprašuje dalje: »Koga pa imaš potem rad?« Ta, ki je vprašan si izmisli npr: »Vse, ki igrata kakšen inštrument« ali »Vse, ki vsako jutro rečejo dobro jutro Jezusu...« Vsi z navedeno lastnostjo zapustijo svoje stole in skušajo najti drugega. Seveda tudi ta, ki je spraševal (isto poskuša že pri menjavi sosedov). Animator lahko precej pripomore k izbiranju vprašanj tako s svojimi, ki jih postavlja, kakor z vzpodbudami - da ne ostanejo samo pri barvah oblačil itd.

2. IZPOVED VERE

(UVOD ZA ANIMATORJA)

*Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega,
stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.*

*In v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina božjega;
ki je iz Očeta rojen pred vsemi vekmi
in je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga;
rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom, in je po njem vse ustvarjeno;
ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes. /vsi se priklonijo do »postal človek«/*
*In se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije device in postal človek.
Bil je tudi križan za nas, pod Poncijem Pilatom je trpel in bil v grob položen.
In tretji dan je od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.
In je šel v nebesa, sedi na desnici Očetovi.
In bo spet prišel v slavi, soditi žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.*

*In v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja;
ki izhaja iz Očeta in Sina;
ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo;
ki je govoril po prerokih.*

*In v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev.
Priznavam en krst v odpustanje grehov.
In pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v pribodnjem veku.*

Amen.

Nekoč so veroizpoved "credo" (to je beseda iz rajne latinščine in ne kreda za pisanje po tabli) imenovali tudi "symbolum". To ne pomeni, da si v nekoga ali nekaj bulil/a, ampak je to beseda, ki prihaja iz grškega, glagola "simballein" in pomeni skupaj pasti ali skupaj zložiti. Dva skladna dela razpolovljenega prstana, glinene ploščice ali palice sta veljala kot razpoznavni znak za goste, glasnike, podpisnike pogodb. Ko si videl prelom enega, si lahko sklepal kakšen je drugi del. Ko so se srečali, in položili dele skupaj, so imetniki točno vedeli, kdo je ta drug in v kakšnem odnosu so z njim.

V prvi Cerkvi so veroizpoved varovali kot skrivnost. Katehumenom, to je tistim, ki so se pripravljali na vstop v Cerkev, so v času priprave dali napisano besedilo, ki ga je na koncu moral vrniti, veroizpoved pa znati na pamet (zapisana v srce, naj v njih zdaj živi). Šele, ko so bili za nekoga prepričani, da se je resno odločil za vero, so ga uvedli v poznavanje zakramentov in drugih molitev. Po poznavanju tega SIMBOLA so se med seboj prepoznavali. Ker je bila Cerkev zelo kmalu preganjana, je bilo to nekakšno geslo (password), znak pripadnosti tej skupnosti, da so mu tudi drugi lahko zaupali, se nanj zanesli, bili prepričani, da jih ne bo izdal. Preizkušnja je trajala nekaj let.

Vera ni v napisanih črkah, marveč živi v ljudeh, ki verujejo. Zato smo kristjani tisti katekizem, ob katerem naj bi se drugi naučili verovati.

Tam, kjer je bila glinena ploščica prelomljena, je mogoče po "nalomljenem" delu ugotoviti, kakšen je drug del, ki ga trenutno ne vidiš. Ko izgovarjamo našo veroizpoved, ki jo znamo na pamet ali pa jo imamo napisano, počasi spoznavamo, kakšen je naš Bog, ki ga ne vidimo, ki pa se nam po stvarstvu, svoji besedi, Jezusu, Cerkvi, starših, prijateljih in tudi po tem SIMBOLU razodeva, kakšen je. Tako lahko precej natančno uvidimo, kakšen je, precej točno spoznavamo pot, kako priti k njemu, kako je on prišel k nam, kje ga lahko srečamo, kaj želi za nas...

Pripravniku na krst reče duhovnik te besede: "Sprejmite besede življenja, s katerimi Cerkev izraža svojo vero, ki nas rešuje. Sprejmite te besede v svoje srce; in oblikujte po njih svoje življenje." Veroizpoved sprejememo šele tedaj, ko vzljubimo Boga, ko verujemo, da je res, kar trdi, in si pustimo reči, kako naj v resnici živimo.

Kratek povzetek veroizpovedi je naredil že Jezus: "Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo in z vsem mišljenjem. To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej podobna: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe" (Mt 22,37-39).

2.1. VERUJEM V BOGA OČETA

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je Bog naš Oče in Stvarnik vseh stvari; da nismo nastali slučajno, ampak nas je v svoji ljubezni ustvaril Bog. On je tisti, ki daje življenje.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da nas ima Bog rad, da lahko vanj verjamemo in se nanj zanesemo.
DEJAVNOSTNI CILJ	Živeti, kot ljubljene Božji otroci, ki svoje skrbi in strahove izročajo nebeškemu Očetu.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Prilika o usmiljenem očetu (Lk 15,11-32), Ps 104, Ps 139
PESEM	1. Slavi Boga (str. 217) 4. Stvarnik zemlje in neba (str. 984) 2. O moj Gospod, bodi zahvaljen (str. 611) 5. O Gospod, studenec vse dobrote 3. Veruj v Boga (str. 715) 6. V mojih mislih si le ti, Gospod
IGRA	Sardine
LITERATURA	Pesmarica: Med nami je On! Ves dan tvoje veličastvo: moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro

Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.

I. MOLITEV:

HVALNICE BOGU NAJVIŠJEMU – molitev, ki jo je sv. Frančišek napisal, po tem, ko je prejel Kristusove rane na La Verni:

*Ti si svet, Gospod Bog,
Ti edini, ki delaš čudeže.
Ti si močan.
Ti si velik.
Ti si najvišji.
Ti si vsemogočni kralj,
Ti, sveti Oče, kralj nebes in
zemlje.
Ti si trojstven in eden,
Gospod, Bog bogov.
Ti sam si dobro,
vse dobro,
najvišje dobro,
Gospod Bog, živi in resnični.*

*Ti si ljubezen, nesebična
ljubezen.
Ti si modrost.
Ti si ponižnost.
Ti si potrpežljivost.
Ti si lepota.
Ti si blagost.
Ti si varnost.
Ti si spokojnost.
Ti si veselje in radost.
Ti si naše upanje.
Ti si pravičnost.
Ti si zmernost.
Ti si vse naše bogastvo do
zadostnosti.*

*Ti si lepota.
Ti si krotkost.
Ti si zavetje.
Ti si naš varuh in branitelj.
Ti si pogumnost.
Ti si osvežitev.
Ti si naše upanje.
Ti si naša vera.
Ti si naša ljubezen.
Ti si vsa naša sladkost.
Ti si naše večno življenje,
veliki in čudoviti Gospod,
vsemogočni Bog,
usmiljeni Odrešenik!
Amen.*

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

VERUJEM ... imam do tistega, ki Vanj verjamem, osebni odnos; lahko se naslonim Nanj; Mu zaupam; jutri bo tisti, ki mu zaupam, enak kot danes in včeraj, namreč naklonjen (tudi) prav meni; sem mu poslušen; verjamem, da njegova beseda drži, ... ?

VERUJEM ... v razumu in volji se strinjam s predlogi (zapovedmi, usmeritvami) za življenje, ki jih razodeva Bog po Svetem pismu, učiteljstvu Cerkve, po vesti.

V ENEGA BOGA OČETA, tistega, ki je tako močan in dober, da je z ljubeznijo ustvaril stvarstvo, našo zemljo, rastline, živali, ljudi in med njimi (ne med prej naštetimi) prav mene. Zaradi načrta Boga Očeta, sta moja starša spočela prav mene.

»Sveti Oče, človeka si naredil po svoji podobi, in mu izročil skrb za vesoljni svet; z vsemi stvarmi naj bi gospodaril, služil pa samo tebi, svojemu Stvarniku.«

STVARNIKA NEBES IN ZEMLJE, stvarnika čisto in popolnoma vsega kar je. Ima velik smisel za arhitekturo, glasbo, slikarstvo, kiparstvo, urbanizacijo, red, lepoto, organizacijo, velikodušnost, povezanost, skladnost, potrpežljivost, ... Skratka za interdisciplinarnost. Ta zadnja beseda pomeni, da vse prej naštetu spravi skupaj tako, da si ni v napoto, se ne tepe, ampak skladno sobiva skupaj ...

VSEH VIDNIH IN NEVIDNIH STVARI. Ja, med nebom in zemljo so stvari, o katerih nas šolska znanost ne uči. Angeli, duša, ... Zakone v naravi lahko odkrijemo, nismo pa jih mi vanje postavili. Vidimo lahko človeka, kakšen je na zunaj, težko pa vidimo in vemo, kaj čuti v svojem srcu, kakšen je na znotraj. Bog ve in vidi tudi to.

Ko nam predstavijo kakšnega človeka, vprašamo, od kod prihaja, kdo so njegovi starši, v uradu vprašajo po osebni dokumentu s podatki. Zakaj se ne držimo istega postopka, ko se našim očem ponudi veliko veselje? O svetu vemo namreč toliko stvari, toda njegovega izvora mnogi ne poznajo. Kristjani odgovarjamo: ustvaril ga je en Bog. Tako pravi Sveto pismo. Ali morejo do istega sklepa priti tudi tisti, ki uporabljajo svoj razum (neverni sošolci...)?

Modri trdijo, da je mogoče dokazati obstoj Boga, ker sta v svetu red in lepota. Z mislimi naredijo korak od vidnega sveta k nevidnemu Stvarniku. Saj se vse ni moglo kar samo ustvariti in še to slučajno, rečejo.

Nekateri so rekli, da je Bog kakor sonce, ki sije na nebu. Lahko si je predstavljati, da imamo radi sonce. Toda ali ima sonce rado ljudi na zemlji??? Ljudje imamo radi to, kar želimo, želimo pa to, kar potrebujemo. Bog, najpopolnejše bitje, pa ne potrebuje nikogar in ničesar. Zato so enostavno zaključili: Bog ne ljubi sveta, ne stopa v odnose z ljudmi. Od kod torej prihaja veselje? Je večno? Je resničnost zunaj Boga. Kakšen smisel sploh ima?

Edino resno razlago o svetu najdemo v besedah: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.« (1Mz 1,1)

Tudi filozofi pravijo, da je Bog nad vsem/i. Vsem nedosegljiv. Vendar pa Sveto pismo uči, da ne ostaja zaprt v sebi. Ni samotni stariček v vesolju. Ljubi ljudi in stopa v svet po svoji besedi, ki ima ustvarjalno moč: Bog je rekel in je nastalo... (1Mz 1,3...)

Božja beseda je podobna človeški, vendar je tudi drugačna. Naše besede so šibke. Poleg tega se potem, ko so bile izrečene, izmaknejo našemu nadzoru. Izrečemo neko besedo. Žal nam je, vendar je ne moremo več spremeniti, umakniti. Pregovor pravi: »Beseda zleti iz ust kakor ptiček, toda niti s parom konj ti je ne uspe potegniti nazaj.« Tako se naše besede s svojimi posledicami obračajo tudi zoper nas same. Božja beseda pa je močna: "...vzameš jim dih, preminejo, in se v svoj prah povrnejo; pošlješ svoj dih, ustvarjena so..." (Ps 104, 29-30).

Vera ima dva vidika: 1.) zanesti se na Boga,
2.) sprejeti Njegov nauk.

Bili so časi, ko so vero jemali zelo resno, napačno resno. Tako se vsaj zdi. Veliko je bilo celo vojn, izgnanstev, preganjanj, ker se ljudje niso strinjali v verskih vprašanjih ... V resnici pa je šlo za močno povezanost verskih in državnih zadev. Trdili so, da kdor spreminja vero, ruši tudi državo in obratno. Zato je država kaznovala tiste, ki so spreminjali kakšne verske vsebine. Kdor veruje drugače kot mi, je tudi naš državni sovražnik. Potrebno ga je uničiti ... Tako včasih.

Človek pa mora biti strpen do (ne)vere drugih. Ta strpnost je velik napredek krščanske ljubezni.

Danes vera ni tako zelo prisotna v javnem življenju. No, je. Samo, da je zelo kritizirana. Tudi po krivici. Pa ne toliko vera kot Cerkev. Zato je lahko komu nerodno priznati svojo vero. Ker tak počasi svojo vero vedno bolj odmika, skriva, obstaja nevarnost, da bi mislili, da vera nima nobene povezave s človekovim življenjem. Človeku spreminja mišljenje in na koncu misli samo, kako vera pravzaprav ne prinaša dobička in samo prepoveduje ogromno stvari. Nekdo je izjavil, da je eno samo dejstvo več vredno kot 1000 teorij. Torej je nekaj vreden samo tisti, ki ima mišice in lahko kaj premakne ...*** Duša (razum, volja, čustva, spomin, intuicija) ne šteje več kot dim.

Piramide, katerih način gradnje, je še danes skrivnost, so gradili zaradi vere v posmrtno življenje. Ohranile so se tisočletja. Torej je začetek gradnje piramid v duševnem življenju in šele nato v mišicah. Duša pa je nesmrtna. Vse njene misli, (ne)soglasja ji oblikujejo obraz, s katerim bo prišla pred božje obličje za vedno. To, kar mislimo, je zelo pomembno, kajti to giblje naše roke, noge, srce, ...

Pomembno je, kakšne prijatelje imaš, ker jim postajaš podoben. Pravzaprav prijatelji postajajo podobni drug drugemu. Pomisli, da je Bog naš prijatelj. On je že postal podoben nam. Če se z njim družimo, mu postajamo tudi mi podobni!!! S komer se družiš, tak postajaš. In iz Svetega pisma vemo, da je Bog: en sam, troedin, večni, neviden, nespremenljiv, neskončen in povsod prisoten, vsemogočen, svet, pravičen, resničen, vseveden, usmiljen, potrpežljiv in počasen za jezo, blag, veličasten, večji kot vse, ...

*** V kupeju sedita možakar atletske postave in mladenič pikniške postave. Slednji vstane in poskusi odpreti okno. Ne uspe mu. Zato vstane najprej omenjeni možakar, potegne za ročaj in okno je odprto. Pokaže na mišice in reče: »Človek mora imeti nekaj tudi tukaj.« Oba sedeta. Čez nekaj minut, mladenič zopet vstane in poskuša potegniti zasilno zavoro. Spet mu ne uspe. Atlet zopet vstane, potegne za zavoro in – vlak se ustavi. Pride sprevodnik in možakar mora plačati kazen. Mladenič pokaže na čelo in pravi: »Človek mora imeti nekaj tudi tukaj.«

Nekega filozofa je čolnar peljal čez reko. Filozof ga je vprašal: "Kaj veš o zvezdah in luni, ki sijejo nad nami? Kaj o njihovem vplivu na naše morje, reke in našo usodo?" Čolnar mu je odgovoril: "Nimam pojma. Zvezde sijejo po Božji volji. Delajo, kar jim je Bog namenil. Kaj, tega pa ne vem. Vem pa eno: da so lepe, da jih jaz ne morem niti ustvariti niti uničiti. Vse, kar lahko naredim, je, da občudujem Božjo modrost, ki jih je ustvarila in postavila tja, kjer so." Filozof je zavzdihnil in rekel: "Revček! Zapravi si četrtno svojega življenja!" Čez nekaj časa je filozof spet vprašal: "Čolnar, poznaš zgodovino kraljev in kraljic, ki so vladali in še vladajo?" Čolnar je odvrnil: "Tega ne potrebujem. Kralji in kraljice pridejo in odidejo, ostane pa Bog, ki je usmiljen z menoj. Zakaj naj bi se brigal za kralje in kraljice ter njihove medsebojne razprtije?" Filozof ga je pomiloval: "Revež! Če tega ne veš, si zapravil polovico svojega življenja." Nekaj časa je bila tišina, potem pa se filozof ni mogel več premagati. Spet je vprašal čolnarja: "Poznaš bistvo Boga?! Ali veš, kdo je Bog? Kje je? Kakšen je? Kako ga je mogoče spoznati?" Čolnar mu je

odgovoril: "Ne, moj gospod. Res ne vem. Vem pa, da je Bog tisti, ki vodi vaše in moje življenje, ki je sočuten, prijazen in kaznuje hudobijo. Več mi ni treba vedeti. Bolje spim, če vse svoje skrbi izročim v njegove roke, da on skrbi zame." Filozof je kar zakričal: "Norec! Če tega ne veš, si zapravlil četrtno svojega življenja."

Kmalu zatem se je začela nevihta in premetavala je čoln kot list na vodi. Filozof je bil na smrt prestrašen. Čolnar ga je začudeno vprašal: "Gospod, zakaj vas je strah? Mar ne znate plavati?" Filozof je priznal: "Res je, ne znam plavati." Čolnar se je na glas zasmejal in rekel: "Revež! Potem si zapravlil vse svoje življenje."

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

✦ Z manjšimi otroki lahko rišemo "karikature" Boga Očeta, na katerih naj vsak poudari tisto, kar se mu zdi pri Bogu posebej pomembno (veliko srce, odprte roke, prijazne oči, daljnogled, s katerim vidi v človeška srca ...). Nato drug drugemu predstavimo svoje umetnine in se pogovarjamo o našem Bogu.

✦ Razdelimo se v manjše skupinice, od katerih vsaka v lonček z zemljo posadi eno vrsto semen (pšenica, koruza, fižol ...), lahko tudi vsak v svoj lonček. Lončke nato shranimo v učilnici, kjer se srečujemo, ali pa jih otroci odnesejo domov. Na naslednjih srečanjih opazujemo rast rastiinic. Kljub temu, da nič ne delamo, rastline rastejo, saj jim naš nebeški Oče daje življenje.

✦ Z večjimi otroki se lahko pogovarjamo o pomenu vere v Boga za naše življenje in na plakate napišemo pomembne ugotovitve in sklepe, kako vero živeti.

- o -Česa vsega v evropski kulturi oz. na svetu ne bi bilo, če ne bi bilo vere?
- o -Kaj prvi del teksta veroizpovedi, ki govori o Stvarniku, pomeni zate?
- o -Kako bi to pokazal v konkretnem življenju ljudem, s katerimi živiš ali se z njimi srečuješ?

✦ Lahko preberemo in analiziramo priliko o usmiljenem očetu (Lk 15,11-32). Vsak pove, kaj ga je nagovorilo, s katero osebo se lahko primerja, kaj mu je pri očetu še posebej všeč. Lahko pa zgodbo preberemo v manjših skupinah in jo nato zaigramo drugim na duhovit način (prenesemo v naš čas, uprizorimo s pantomimo, na operni način, z baletom ...)

IV. PRILOGA:

Igra Sardine: Gre za neko vrsto skrivalnic. Razlika je v tem, da se skriva eden, vsi ostali pa ga iščejo. Oseba, ki se skriva, se imenuje ONO, lahko pa jo poimenujemo kar BOG (mogoče je dobro, če je za začetek to animator). Za skrivališče si mora poiskati dovolj velik prostor. Medtem, ko se BOG skriva, ostali mižimo in štejemo do ... ali pojemo kakšno pesem. Nato se začne iskanje. Ko odkriješ BOGA, zlezeš potihoma v njegovo skrivališče in se skrivaš skupaj z njim. Kmalu se vsi skrivajo skupaj, kot lutke nagnjeni v majhnem prostoru, kar zna biti prav zabavno. Tisti, ki še iščejo, jih običajno odkrijejo po smehu in hihitanju.

Srednjeveški teologi so BOGA imenovali tudi SKRITI BOG, ker ga ne moremo videti. Lahko pa ga kljub temu najdemo, podobno kot v igri SARDINE. Tam, kjer ljudje tičijo na kupu, se imajo radi, so veseli brez posebnega razloga in so odprti tudi za druge, tam je med njimi prav gotovo BOG!

2.2. VERUJEM V JEZUSA KRISTUSA, SINA BOŽJEGA

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je Jezus pravi Bog in pravi človek, da je imel tako kot mi zemeljske starše. Da je iz ljubezni do ljudi trpel in umrl, da je vstal od mrtvih in tako premagal smrt.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da nas Jezus razume, ker je bil tudi sam človek in pozna vse naše skrbi in strahove; da je njegov nebeški Oče tudi naš oče.
DEJAVNOSTNI CILJ	Postati Jezusovi učenci in prijatelji, zaupati njegovim besedam in izpolnjevati njegove zapovedi ter tako v ta svet prinašati luč in ljubezen – oznanjati evangelij.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Jezusovo rojstvo (Lk 1,26-38, Lk 2,1-21), Jezusov krst (Mt 3,13-17), Jezusovo trpljenje (Mt 27,15-56), Jezusovo vstajenje (Mr 16,1-18), Vnebohod (Lk 24,50-53)
PESEM	1. Ti si moj prijatelj 2. Jezus, kralj vsega stvarstva (str. 307) 3. Kaj čakaš, prijatelj (str. 311) 4. Jezus se ob morju ustavi (str. 309)
IGRA	Jezus in apostoli
LITERATURA	Pesmarica: Med nami je On! Ves dan tvoje veličastvo: moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro

*Verujem v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega;
ki je iz Očeta rojen pred vsemi vekmi
in je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga;
rojen, ne ustvarjen enega bistva z Očetom, in je po njem vse ustvarjeno;
ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes. /vsi se priklonijo do »postal človek«/
In se utelesil po Svetem Duhu iz Marije device in postal človek.
Bil je tudi križan za nas, pod Poncijem Pilatom je trpel in bil v grob položen.
In tretji dan je od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.
In je šel v nebesa, sedi na desnici Očeta.
In bo spet prišel v slavi, soditi žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.*

I. MOLITEV:

MOLITEV, ki jo je sv. Frančišek pogosto molil in je zapisana tudi v njegovi oporoki:
*Molimo Te, Gospod Jezus Kristus, tukaj in v vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu;
in Te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.*

VELIKI LJUBEZNI:

*Naj odtrga, prosim te, Gospod, mojo dušo od vsega, kar je pod nebom,
ognjena in presladka moč tvoje ljubezni, da od ljubezni umrem zaradi ljubezni do tebe,
ki si iz ljubezni zaradi ljubezni do mene hotel umreti.*

MOLITEV na gori La Verna preden je sv. Frančišek prejel Kristusove rane:

O moj Gospod Jezus Kristus, dve milosti te prosim, da mi podeliš preden umrjem: prvo, da še v svojem življenju občutim v duši in na telesu, kolikor je pač mogoče, tisto bolečino, ki si jo ti, dobri Jezus, pretrpel ob uri svojega bridkega trpljenja; in drugo, da začutim v svojem srcu, kolikor je sploh možno, tisto neizmerno ljubezen, ki je tebe, božjega Sina, vnela, da si za nas grešnike rad prestal toliko trpljenje. Amen.

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Kaj pomeni ime JEZUS?

To je hebrejska beseda in pomeni Bog rešuje.

Zakaj Bog pošlje svojega Sina? Da bi svoje ljudstvo, ljudi, rešil grehov.

Bog je vseskozi reševal Izraelsko ljudstvo iz raznih stisk, težav...

- iz hiše sužnosti (iz Egipta);
- iz izgnanstev, ki jih je bilo kar nekaj (Izraelci so bili pregnani, ker niso poslušali Boga!);
- rešitev od greha, ker samo Bog odpušča grehe.

Samo JEZUSOVO IME je dano ljudem na zemlji, da bi se po njem mogli rešiti. JEZUSOVO ime in samo On prinaša zveličanje. Njegovo ime je nad vsakim imenom.

Kdo se boji njegovega imena?

Hudi duhovi se bojijo njegovega imena.

Njegovi učenci pa v njegovem imenu delajo čudeže. (Peter: »Kaj strmite v naju, to nisva midva naredila, ampak Jezus« (prim. Apd 3,12)).

Kaj pomeni beseda KRISTUS?

Tudi to je hebrejski izraz za MESIJA, ki pomeni maziljenec.

Angel je pastirjem oznanil Jezusovo rojstvo kot Mesijevo rojstvo, obljubljeno Izraelu: »Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod.« (Lk 2,11)

V Izraelu so bili v božjem imenu maziljeni tisti, ki so bili Bogu posvečeni za poslanstvo: kralji, duhovniki in tudi preroki (prim. 1Kr 19,16).

Še posebej je moralo biti to pri Mesiji, ki ga Bog pošlje, da vzpostavi njegovo kraljestvo. Ta Mesija je bil maziljen z Gospodovim duhom kot kralj, duhovnik in prerok (mi pri krstu).

Prav to mesijansko ime razodeva njegovo božje poslanstvo.

»Ti si Mesija, sin živega Boga«, je Peter rekel Jezusu.

Mesija ni prišel, da bi mu drugi stregli, ampak, da bi sam stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge. Zato se smisel njegovega kraljestva razodeva šele s križa. In šele po vstajenju ga Peter razglasi in pove: »Jezusa, ki ste ga vi križali, je Bog naredil za Gospoda in Maziljenca!«

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

✦ Razdelimo se v več manjših skupin in vsaka skupina prebere en odlomek iz Jezusovega življenja: učlovečenje, krst, križanje, vstajenje, vnebohod ..., se o njem pogovori in odlomek zaigra ostalim.

✦ Ponovimo sestavljenost cerkvenega leta. Kako je razdeljeno? S katerim obdobjem se pričinja? Kateri dogodki so višek tega praznovanja?

✦ Napišemo ali narišemo konkreten sklep, v čem bi lahko posnemali Jezusa in tako postali njegovi učenci. Kako je sv. Frančišek posnemal Jezusa in živel evangelij? (on ga je vzel zares!)

✦ Preberemo spodaj napisano zgodbo in jo sami dokončamo.

Zgodba: V revni hiši na samotni jasi je živel starček. Največje njegovo bogastvo je bila veličastna jablana, ki je pritegnila pozornost naključnih sprehajalcev. Spomladi se je bohotila v čudovitem cvetju. Dnevno jo je obiskalo na tisoče čebel. Jeseni je rodila take sadeže, da bi jih človek raje občudoval kakor jedel.

Večkrat je tod mimo hodil fotograf. Včasih se je ustavil in s starčkom kaj poklepetal. Ob nekem obisku mu je v dar prinesel nekaj lepih barvnih fotografij o jablani pred hišo. Starček se zazre v fotografijo s snegom obloženimi vejami in pripomni: »Res je moja jablana, toda na tej sliki nekaj manjka.« Fotograf mu je ponudil sliko s cvetočim drevesom. Starčkova pripomba je bila podobna: »Da, poznam cvetje svoje jablane, toda na njej nekaj manjka.«

Fotografu se je zdelo, da bo starčka v tretje osrečil. Toda tudi fotografijo z zlatordečimi jabolki, pod težo katerih se je šibilo mogočno drevo, je pospremil z besedami. »Vem, da so taki sadeži na mojem drevesu, vendar tudi pri tem posnetku nekaj pogrešam!« Fotograf je bil v zadregi in skoraj užaljen, saj je bil prepričan, da lepšega posnetka še ni napravil. Začel je s predlogi v kakšnem trenutku bi lahko še slikal to starčkovo drevo: ob sončnem vzhodu, viharju, v pozni jeseni, ko si listje nadene tisoče barv. »Prepričan sem, da bi tudi na teh fotografijah bila velika pomanjkljivost,« je starček zatrjeval, /tu se zgodba zaključi in po skupinah morajo ugotoviti in potem predstaviti, kaj manjka in zakaj .../ Na fotografijah niso vidne korenine, ki pa so za drevo bistvenega pomena. Če drevo ne bi imelo močnih in razvejanih korenin, zasidranih globoko v zemlji, ne bi moglo kljubovati vetru in nevihtam, ne bi ozelenelo in zacvetelo in ne bi obrodilo obilnega sadu. Podobno kot za drevo so tudi za človeka pomembne njegove korenine. Kakšne so tvoje?

IV. PRILOGA:

Igra Jezus in apostoli: Eden od otrok ali animatorjev je JEZUS in stoji na eni strani igrišča ali dvorišča (prostor naj bo vsaj približno omejen), vsi ostali pa so APOSTOLI ali UČENCI in so na drugi strani igrišča. APOSTOLI se dogovorijo, kaj so delali in nato pridejo pred JEZUSA. JEZUS jim reče: "APOSTOLI, ZAMUJATE ali POZNI STE! KAJ STE DELALI TAKO DOLGO?" APOSTOLI s pantomimo pokažejo, kaj so delali (npr. lovili ribe, oznanjali evangelij, pasli ovce, jedli, plesali, prepevali, molili, brali, se sprehajali ...) in JEZUS ugotavlja. Ko ugane, stečejo APOSTOLI na svojo stran igrišča in JEZUS za njimi. Kogar ujame, postane JEZUS, sam pa gre med APOSTOLE. Če nikogar ne ujame, je še naprej sam JEZUS.

2.3. VERUJEM V SVETEGA DUHA

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je Sv. Duh del Sv. Trojice in pravi Bog, je Ljubezen med Očetom in Sinom
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da tudi v nas diha in deluje Božji Duh.
DEJAVNOSTNI CILJ	Biti odprti za delovanje Sv. Duha, prositi za njegove darove in zaupati vanj.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Jezus obljubi Sv. Duha (Jn 14,15-29) Prihod Sv. Duha (Apd 2,1-13)
PESEM	1. Sveti Duh, nam bil je dan (str. 403) 2. Ti, ki vir življenja si (str. 406)
IGRA	Ugani kaj igram
LITERATURA	Pesmarica: Med nami je On! Ves dan tvoje veličastvo: moliti s sv. Frančiškom in sv. Klaro

*Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja;
ki izhaja iz Očeta in Sina; ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo;
ki je govoril po prerokih.*

I. MOLITEV:

*Vsemogočni, večni, pravični in usmiljeni Bog, daj nam bednim,
da bomo zaradi tebe delali, kar vemo, da hočeš, in vedno hoteli, kar je tebi všeč;
da bomo notranje očiščeni, notranje razsvetljeni in vžgani z ognjem Svetega Duha
mogli hoditi po stopinjah tvojega ljubljenega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa,
ter le po tvoji milosti priti k tebi, Najvišji; ti, ki v popolni Trojici in nedeljivi Enoti živiš in kraljuješ v slavi,
vsemogočni Bog, na vse veke vekov. Amen.*

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

SVETEGA. Svetost se sliši v hebrejščini kadoš in pomeni teža. Ko z nečkami mečejo v zrak otepeno žito, veter odnese pleve, zrnje pa pade nazaj. To zrnje je kadoš. Težko. Veter ga ne odnese. Tak je naš Bog. Kadoš. »Težek«. Svet. Nič ga ne odnese. Vedno je enak. Vztrajen. Zvest. Dober. Vsemogočen. Pravičen. Svet pomeni božji, popoln, neprimerljiv.

DUHA. Hebrejsko ime zanj je Ruah, ki v svojem prvem pomenu pomeni dih, zrak, veter. Veter veje, koder hoče, njegov glas slišiš, pa ne veš, od kod prihaja in kam gre. (Jn 3,8) Enako Duh. Veter, ki ga ne moreš prijati, te lahko prevrne, če močno piha. Lahko žene jadrnice, ki so neprimerno težje od njega. Življenje, ki ga ne vidiš, je v tebi in te oživlja, da si živ, se premikaš, misliš, delaš, imaš prijatelje ... Duh pomeni življenje. Jezus je nagnil glavo in izdihnil. Izročil je svojega duha. Komu, koga bo oživljal?

GOSPODA, KI OŽIVLJA. Kdo ali kaj daje rastlinam, da rastejo? Kdo ali kaj daje živalim, da se premikajo? Kdo ali kaj daje človeku, da razmišlja, ima rad, se daruje? Kdo ali kaj pomaga kristjanu, da sprejme Jezusa za svojega Boga in Gospoda? (To imenovanje izraža spoštljivost in zaupnost tistih, ki se približujejo Jezusu in pričakujejo od njega pomoč in ozdravljenje.)

Z OČETOM IN SINOM GA MOLIMO IN SLAVIMO. Kako se že glasi tista kratka molitev s katero začnemo vse druge, tudi tiste daljše molitve? (V imenu Očeta in Sina in Sv. Duha. Amen.) Kaj pa tista kratka molitev, ki nam veliko pomeni in smo je veseli, ker ob njej vemo, da je konec z drugimi dolgimi molitvami, kako se glasi? (Slava Očetu in Sinu in Sv. Duhu, kakor je bilo v začetku tako zdaj in vekomaj. Amen.)

GOVORIL JE PO PREROKIH. Stvarstvo, bogoslužje, Sveto pismo, vest, državno-pravna ureditev. Vse to ni pomagalo, da bi izvoljeno ljudstvo bilo zvesto Bogu. Zavračali so ga in živeli po svoje. Zato je Bog pošiljal preroke, može duha, ki so, tudi za ceno svojega življenja, ljudstvo opominjali, naj se vrne k Bogu. Ezekiel klič: »Dam vam novo srce in novega duha denem v vašo notranjost. Odstranim kamnito srce iz vašega mesa in vam dam meseno srce. Svojega duha denem v vašo notranjost in storim, da se boste ravnali po mojih zakonih, se držali mojih odlokov in jih izpolnjevali« (Ezk 26,27).

Poskusimo razumeti, kako deluje Sv. Duh, s pomočjo vzporedne zgodbe o Babilonskem stolpu. Ljudje so živeli v dolini, ki je bila zelo lepa. Kljub temu so sklenili, da bodo odšli pogledat še drugam, v druge doline. Želeli so videti

ali je tudi tam tako lepo, ker bi tako imeli več: lepega in dolin. Ko pa so začeli hoditi, se niso znali več vrniti. Izgubili so se. Problem je torej občutek izgubljenosti, razpršenosti. To pa je tipičen problem sveta zaznamovanega z zlom, kjer vsak skrbi samo zase. Vladata osamljenost in sebičnost.

Odločili so se torej: »Dajmo, naredimo stolp, ki bo tako velik, da ga bodo lahko videli iz vseh krajev in se bodo vedno znali vrniti domov. Kot ideja ni slabo. Vendar ne smemo pozabiti, da nobena stvar ne more povezovati ljudi razen ljubezni. Tudi stolp ne, naj bo še tako visok. Začeli so zidati stolp, pa ga nikakor niso mogli dokončati, ker je bil vedno prenizek. Po nekaj desetletjih mučnega dela, ko so videli, da gradnja napreduje zelo počasi, so sklenili, da bo tista družina, ki bo znosila več kamenja, lahko osvojila več posesti.

Tako se je začela tekma, kdo bo več nanosil. Nosili so kamne in ponavljali, recimo: "Osem, osem, osem...", da bodo vsi vedeli, da je to osmi kamen. Slišali so drug drugega in govorili vsak svoje število. Hiteli so, tekmovali, kdo bo več nanosil. Ljudje so padali pod kamenjem, toda zanimalo jih je samo kdo bo več nanosil.

Nekdo pa si je izmislil potegavščino: ko je nosil kamen, ni več govoril števila, ampak je samo nekaj mrmral. Drugi ga ni razumel. Toda tudi ta drugi je začel blebetati, da ne bi oni prvi vedel, koliko kamenja je sam že nanosil. In Bog je tedaj rekel: "V takem stanju ste. Zapečatimo to stanje. Eden bo mrmral, drugi pa blebetal." Zakaj Bog to stanje zapečati? Ker je vsak človek hotel zaznamovati svoje delo.

Odgovor na to stanje pa je praznik Binkošti. Na Binkošti so bili vsi pijani od doživetja in spoznanja, da je Bog dober in so to vsi želeli povedati naprej. Zato so se vsi med seboj razumeli, čeprav je bilo tam toliko različnih narodov. Če oznanjamo Božje delo, se bomo med seboj razumeli, če oznanjamo naše, se ne bomo. Binkoštni dan je to: ko se zopet postavi v središče razodetje dobrega Boga, se vsi med seboj razumemo. Bog Sveti Duh pa je edini tako močan, da človeku na nežen in sprejemljiv način podari doživetje božje dobrote, da mu podari spoznanje Boga, moč za zvestobo, odpuščanje, vzgojo, poštenost, darežljivost, modrost, odločnost, vztrajnost, plemenitost, veselje... Vsi ti darovi po svoji naravi niso samo za tistega, ki jih je dobil, ampak so nujno tudi za tiste okrog njega. To podarja Sveti Duh. Nek drug duh pa zbujajo v nas nezaupanje do Boga, strah zase in tako tudi osamljenost in sebičnost. Biti sam, pa pomeni biti mrtev.

Izkušeni ne pridobivamo samo s tem, kar lahko otipamo, preberemo, izkušamo. So tudi notranje izkušnje. Verjamemo, da nam jih podarja Duh. Poglejmo njegovo delovanje v našem konkretnem življenju:

- Obupan si, pa ti dober pogovor vrne zaupanje.
- Nič se ti ne da. Nobene volje nimaš, a se ti potem - pogosto ne da bi vedel od kod oziroma kako - znova vrne.
- Okrog tebe je temno, pa ti srečanje s prijateljem znova podari luč.
- Utemeljene in neutemeljene skrbi in dvomi te nenehno vznemirjajo, a se v bližini človeka, ki te podpira, pomiriš.
- Zmeden/a si, dobra beseda ob pravem času pa te reši nejasnosti.
- Ostal si brez besed, ko so te zafrkavali. Pa si tako odgovoril, da je bilo onim nerodno.
- Odnos do ljudi, ki so ti pomembni, je zmotil, preglasil nesporazum ali krivda; nekaj v tebi te sili k spravi.
- Tvoje srce je zaprto, sebično, trdo in zavistno. Ponovno zaživiš tedaj, ko se v tebi porodi nova dobrohotnost do drugih, ko se lahko z njimi žalostiš in veseliš.
- Pišeš test. Učil si se, pa se ne moreš spomniti odgovora. Nenadoma pa ...
- Doma molite. Dolgčas ti je. Naenkrat se zaveš, da si pred Bogom, ki te ima rad. In si miren.

Po čem vsem vemo, da je pri nas Bog?

Po pogumu, moči, tolažbi, miru, veselju, razumevanju, spravi, usmiljenju do bližnjega in sočutju z njim. Po svojem Duhu je pri nas Bog - pri vsakem posamezniku in v naši skupni zgodovini. Tudi v stvarstvu je navzoč s svojim Duhom. Naravni red in zakoni, mnoštvo njihovih oblik in povezav, bogastvo in polnost življenja, sijaj barv in petje ptic - vse to je delovanje Duha v stvarstvu. (voda)

Toda posebej občudovanja vredno je, da imamo ljudje srce. Z njim nam je dal Bog del svojega življenja. Po njegovem Duhu lahko ljubimo. Ta dar lahko tudi zavrnemo; nočemo biti deležni Božjega življenja, marveč hočemo živeti samo zase. Ker ljudje to storijo, izgubijo mir - s seboj, z naravo, z drugimi ljudmi in z Bogom. Toda Bog nam nikdar povsem ne odvzame svojega Duha. V našem hrepenenju nas Duh spominja na to, kar je Bog hotel in še hoče: mir in veselje. V mnogih novih začetkih nam znova odpira pot k nam, k drugim in k Bogu. Prisoten je v vseh zgodovinskih trenutkih, zlasti pa takrat, ko se sprti trudijo za spravo in se pravica deli tudi najmanjšim. Človeštvu daje ljudi, ki odkirivajo resnico, se upirajo zlu in kažejo dobro. Možu in ženi, da moreta drug drugega sprejemati in si medsebojno pomagati v težavah življenja. Staršem poklanja njihov DA do lastnih otrok. V nas budi zaupanje, da življenje ni brezsmiselno, marveč ima svojo nalogo in cilj. V nas govori neizrekljive besede hrepenenja po življenju brez smrti, po veselju brez žalosti, po zaupnosti brez odtujitve, po ljubeči bližini brez žalosti, po ljubeči bližini brez

slovesa. Je moč za življenje. Nasprotuje silam smrti, ki so tudi prisotne v naši zgodovini. V boju proti tem silam je Bog po svojem Duhu pri nas.

Sveti božji Duh nas dosega na različne načine:

- o po ljudeh, ki dopuščajo, da deluje v njih;
- o v potrpežljivosti in dobroti ljudi, v njihovi bližini in tolažbi, v njihovi zvestobi in odpuščanju smo z njim, ga sprejemamo v dar, da moremo živeti;
- o po ljudeh, od katerih se nalezemo zaupanja in moči, življenjskih ciljev in upov;
- o po knjigi ali časopisu, po novicah, po besedah in prizorih z radia oziroma televizorja.

Bolj učinkovit pa je tam,

- kjer neposredno delimo svoje življenje z ljudmi v pogovoru ali skupnem bivanju, v delu in praznovanju.

Tudi če smo sami, lahko božji Duh deluje v nas:

- Prebuja čut za dobro.
- Navdihne nam lahko kaj novega, kar nam pomaga naprej.
- Lahko nas napravi nemirne, ko skušamo živeti v gnilem miru.
- Lahko nas spodbudi k temu, kar je bolj človeško in bolj vredno življenja.
- Lahko nam nakloni obdobja miru v gotovosti, da se bo vse dobro izteklo.
- Lahko zahrepenimo po njem zvečer, da mirno zaspimo - podobno kot ga bomo klicali na večer svojega življenja, da bomo lahko umrli.

Božji Duh deluje povsod in v vseh ljudeh. Po njem je življenje vseh ljudi že v svoji osnovi zgodovina z Bogom.

Darovi duha: dar modrosti, razumnosti, sveta, moči, spoznanja, pobožnosti, strahu božjega (te si je moč izprositi!).

Sadovi Duha pa so: ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blágost, dobrotljivost, zvestoba, krotkost, samoobvladanje (Gal 5,22) (za te je treba z Duhom sodelovati!).

Daje pa Duh tudi, da smo lahko apostoli, učitelji, imamo moč za čudežna dela, ozdravljanje, pomaganje, vodenje, dar jezikov, ...

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

✦ Razdelimo se v dve skupini: ena prebere zgodbo o BABILONSKEM STOLPU (1 Mz 11,1-9), ki naj jim jo animator razloži (glej zgoraj), druga pa odlomek, ki govori o PRIHODU SVETEGA DUHA (Apd 2,1-13). Vsaka skupina predstavi svojo zgodbo na duhovit način, nato pa se posedemo v krog in se pogovarjamo o Sv. Duhu, o njegovem delovanju v svetu in v ljudeh, o njegovih darovih in sadovih ...

✦ Sveti Duh nastopa v Svetem pismu kot: VETER: vihar, ki je napolnil sobo ob prihodu Sv. Duha na apostole (Apd 2,2), nežna sapica oz. rahel šepet (1 Kr 19,11-13), OGENJ: goreči grm (2 Mz 3,1-6), plameni nad glavami apostolov in Marije, ko so prejeli Sv. Duha (Apd 2,3), GOLOB, ki se je prikazal ob Jezusovem krstu (Mt 3,13-17), VODA, ki umiva in očiščuje, POSVEČEVALEC, OŽIVLJEVALEC, RAZSVETLJEVALEC – LUC, NAVDIHOVALEC, TOLAŽNIK ... Razdelimo se v več skupin oz. v pare in vsak par ali skupina izžreba enega od načinov delovanja Sv. Duha, in ga nato pokaže ostalim na izviren način (s pantomimo, samo z glasovi ...). Ostali ugibajo. Če otroci rajši rišejo, lahko načine delovanja Sv. Duha prikažemo s plakati.

✦ Pojmi v levem stolpcu so znani. Kaj bi se z njimi zgodilo, če jih ne bi oživiljal Sv. Duh, pove desni stolpec. Pojme v desnem stolpcu lahko pomešamo in nato poskušamo poiskati pare.

DELUJE SV. DUH	BREZ DELOVANJA SV. DUHA
EVANGELIJ KRISTUS KRŠČANSTVO	MRTVA ČRKA ARHEOLOGIJA FILOZOFIJA

CERKEV	ORGANIZACIJA
MOLITEV-pogovor z Očetom	DOMIŠLJIJSKI SPREHOD S SAMIM SEBOJ
VERA	KUP ZAPOVEDI in PREPOVEDI
ZAKRAMENTI	FOLKLORA / VRAŽEVERSTVO
LJUBEZEN DO BLIŽNJEGA	KAKO IZGLEDATI DOBER
MISIJONI	PROPAGANDA

IV. PRILOGA:

Igra Ugani kaj igram - otroci posnemajo z gibi igranje na različne instrumente ... Ko so otroci že veščji v posnemanju in tudi razumejo, kaj jim s kretnjami pripovedujemo, lahko začnemo z naslednjo igro: dva otroka ločimo od ostalih, da bosta ugibala. Z ostalimi otroci si izmislimo dogodek, ki ga bomo pokazali s kretnjami. Ko smo se dogovorili, pokličemo prvega otroka. Eden od ostalih otrok, ki smo ga prej določili, mu molče samo z gibi pripoveduje, kar smo si izmislili. Prvi otrok mora dobro opazovati in si zapomniti čimveč podrobnosti in vrstni red ter nato isto ponoviti otroku, ki čaka zunaj. Ta drugi otrok nato z besedami pove, kaj je razumel.

Namig: dobro je, če najprej posnemamo bolj enostavne, posamezne dejavnosti: oblačenje, umivanje, nato pa vse bolj kompleksne dogodke iz življenja otrok v šoli, pri FO, v družini, iz pravljirnega sveta ...

2.4. VERUJEM V SVETO KATOLIŠKO CERKEV

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da Cerkev ni mrtva institucija, ampak živa skupnost ljudi, ki verujejo v Troedinega Boga. Cerkev je sveta, ker jo posvečuje Kristus, ki je glava Cerkve, je pa tudi grešna, kolikor smo grešni kristjani.	
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da je v Cerkvi prostor tudi zate, ne glede na to, ali si reven ali bogat, mlad ali star, uspešen ali pa si v življenju zgrešil ... Cerkev je skupnost odrešenih grešnikov.	
DEJAVNOSTNI CILJ	Postati živ in dejaven ud Cerkve; oblikovati konkreten sklep, kako se boš dejavno vključil v življenje svoje župnije.	
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	1 Kor 12,12-31	
PESEM	1. Vsi, ki upajo vanj (str. 1008) 2. Svetniki vsi (str. 988)	3. Po širnem svetu (str. 970) 4. Poglejte, kakšno ljubezen (str. 967)
IGRA	Nogomet, Pozdravček	
LITERATURA	Pesmarica: Med nami je On!	

In v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev.

Priznavam en krst v odpuščanje grehov.

In pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku. Amen.

I. MOLITEV:

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz vodila sv. Frančiška:

I. Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.

Brat Frančišek obljublja pokorščino in spoštovanje gospodu papežu Honoriju in njegovim zakonito izvoljenim naslednikom ter rimski Cerkvi. Drugi bratje so dolžni ubogati brata Frančiška in njegove naslednike.

XIX. (nepotrijeno vodilo) Vsi bratje naj bodo katoličani, živijo in govorijo naj katoliško. Če bi se kdo v besedi ali v dejanju oddaljil od katoliške vere in katoliškega življenja ter bi se ne poboljšal, naj bo dokončno odstranjen iz našega bratstva.

XII. Pod pokorščino zapovedujem ministrom, naj prosijo gospoda papeža za enega od kardinalov svete rimske Cerkve, ki bo to bratstvo vodil, ščitil in opominjal, da bomo vedno pokorni in podložni tej sveti Cerkvi ter stanoviti v katoliški veri živeli v uboštvu in ponižnosti ter po svetem evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa, kar smo trdno obljubili.

Kaj pomeni beseda Cerkev?

Beseda Cerkev / ekklesia, iz gr. ek-kalein – poklicati iz/ pomeni sklicanje. V SZ je to bil shod izvoljenega ljudstva pred Bogom, zlasti pod Sinajem. Prva skupnost je sebe, ljudi, ki so verovali v Kristusa, imenovala Cerkev. Tisto, ki pripada Gospodu. Cerkev je ljudstvo, ki ga Bog izbira po vsem svetu in je predvsem kot evharistični zbor. Živi iz Božje besede in od Kristusovega telesa ter tako sama postaja Kristusovo telo.

Cerkev je ustanovil Jezus Kristus, da bi odrešenje prišlo do ljudi vseh časov in krajev. Cerkev se je rodila iz prebodenega srca Jezusa Kristusa, umrlega na križu. Ko je Jezus dokončal svoje delo, je poslal Svetega Duha, ki obdarja Cerkev z različnimi darovi.

Mnogi naši Cerkvi očitajo grešnost in napake. Zavedati se moramo, da smo Cerkev kristjani in da je toliko grešna, kolikor smo grešni mi. Od nas je odvisno, kakšna bo naša Cerkev. Če kritiziramo Cerkev, kritiziramo sami sebe.

Cerkev je: - ena,

- sveta,
- katoliška,
- apostolska.

ENA: po svojem izvoru; po svojem ustanovitelju, on je počelo edinosti Cerkve. Veliko bogastvo te raznolikosti (raznovrstni božji darovi) ne nasprotuje edinosti Cerkve. Katere so te vezi edinosti?

»Nad vsem tem pa naj bo ljubezen, ki je vez popolnosti« (Kol 3,14).

SVETA: sveta, ker je Kristus svet in je Cerkev pridružil sebi, je torej sveto božje ljudstvo. Cerkev je zedinjena s Kristusom in od njega posvečena. Cerkev ima svoj cilj posvečevati ljudi v Kristusu in poveljevat Boga. Jezus kliče vse ljudi k svetosti, k popolni svetosti, katere polnost ima Oče sam. Svetniki so vzorniki in priprošnjiki. Posebno se obračamo k Mariji, ki je tudi sveta in čista.

KATOLIŠKA: Katoliška pomeni vesoljna, kaže na celoto. Katoliška je zato, ker je v njej navzoč Kristus. Katoliška, ker jo je Kristus poslal v misijone vesoljnemu človeškemu rodu.

APOSTOLSKA: apostolska, ker je utemeljena na apostolih v trojnem pomenu:

- sezidana na temelju apostolov, izvoljenih prič, ki jih je Kristus poslal v misijone,
- s pomočjo Duha ohranja in naprej izroča nauk, ki ga je slišala od apostolov,
- deluje po naslednikih: po zboru apostolov, ki jim ob strani stojijo duhovniki, s Petrovim naslednikom.

Kakor je Oče poslal Jezusa, tako tudi Kristus pošilja svoje apostole. »Apostoloi« pomeni odposlanci. Apostoli so izbrane priče Gospodovega vstajenja in temelji Cerkve. Škofje so nasledniki apostolov. Papež, rimski škof in naslednik sv. Petra, je trajno in vidno počelo in temelj edinosti tako škofov kakor množice vernikov. Celotna Cerkev je apostolska, ker je poslana po vsem svetu; vsi udje Cerkve so deležni tega poslanstva.

Vsi, ki se včlenijo v Kristusa in postanejo Božje ljudstvo, so zato na svoj način deležni Kristusove duhovniške, preroške in kraljevske službe.

VSTAJENJE MRTVIH IN ŽIVLJENJE V PRIHODNJEM VEKU, vstajenje mrtvih ob koncu časov in v izpovedi vere v večno življenje. Kakor je Kristus vstal od mrtvih in živi na veke, tako bodo tudi pravični po smrti večno živeli z vstalim Kristusom. Bog je Bog živih in ne mrtvih. Jezus povezuje vero v vstajenje s svojo osebo: »Jaz sem vstajenje in življenje« (Jn 11,25).

Kako bo Bog podelil neminljivo življenje našim telesom?

To je najtežje vprašanje, ker nimamo nobenih izkušenj. Podobno bo Jezusu Kristusu, ki je vstal z lastnim telesom in rekel učencem: »Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam« (Lk 24,39).

Vendar ni prišel nazaj v zemeljsko življenje. Prav tako bodo v njem vsi vstali s svojimi lastnimi telesi, katera sedaj nosijo, a telo bo preobraženo. Ko gresta učenca v Emavs ga tudi nista prepoznala.

Vsem ljudem je enkrat določeno umreti in reinkarnacije ni!

AMEN. (Ej, men, kaj pa če je vse res?!) Hebrejska beseda Amen izraža isto kot verovati: trdnost, zanesljivost, zvestobo. Pri tem gre za dvojno zvestobo: zanesljivost Boga do nas in zanesljivost našega zaupanja do Boga. Amen na koncu veroizpovedi povzema njeno prvo besedo Verujem in jo potrjuje. Verovati pomeni izrekati Amen božjim besedam, obljubam in zapovedim. Verovati pomeni postaviti se na temelj, ki ga nisem sam naredil. Krščansko verovati pomeni zaupati se smislu, ki nosi mene in svet, in sprejeti ta smisel kot trden temelj-skalo-kamen, na katerem lahko brez strahu stojim! Kajti iz močvirja negotovosti (tako večkrat doživljamo svoje bivanje) te lahko izvleče le nekdo drug ...

Najstnica : »Oči, a grem lahko zvečer ven?«

Oče: »Kam pa?«

Najstnica: »Na en party!«

Oče: »S kom pa?«

Najstnica: »Ja, s prijatli, s kom pa drugim?«

Oče: »Kdo pa bo še zraven od odraslih?«

Najstnica: »Ja, kaj pa jest vem – verjetno noben!«

Oče: »In kdaj prideš domov?«

Najstnica: »Ne vem, k se bo končal, k bojo šli tut drugi domov...«

Oče: »Ti boš doma ob 10h! Zmenjena?«

Najstnica: »A dej, oči, sej nisem več u vrtcu!«

Oče: »Niti minute kasneje!«

Najstnica: »Pa sej bojo sami dobri kolegi, nobene slabe družbel!«

Oče: »Ob 10h, sem rek!«

Najstnica: »A vsi drugi bodo lahko do 12h, samo jest do 10h?«

Oče: »Zdaj pa dovolj pregovarjanja: tako bo in nič drugače - ti boš doma ob 10h in pika, amen!«

Taka odločna beseda staršev, ob kateri je takoj jasno, da je debate konec, na prvi pogled ni vseh nobeni najstnici in nobenemu najstniku. Pa vendar jo na tihem vsak-a pričakuje, ker v svoji bivajski negotovosti nujno potrebuje tisto temeljno varnost, ki jo lahko zagotovi samo družina - čeprav te na videz s svojo strukturo omejuje. Zato tak odločni starševski Amen najstniki v večini sprejmejo s hvaležnostjo, če le čutijo, da jih starši tudi sicer v celoti podpirajo in jim stojijo ob strani. Upirajo se samo tisti, ki vejo, da se njihovi starši sami ne držijo načel, ki jih

zagovarjajo in zahtevajo od svojih otrok – skratka tisti, ki so izkusili, da se na svoje starše in njihove besede ne morejo zanesti ...

Toda Božja beseda - na kateri temelji naša veroizpoved – je v primerjavi s krhkostjo človeške (in starševske) besede popolnoma zanesljiva. Zato ji ne moremo drugega kot pritrditi. Vsako upiranje bi pomenilo riniti z glavo skozi zid, vsako pregovarjanje o temeljnih vprašanjih človeka in njegovega odnosa do Boga bi vodilo v lažno svobodo in še večjo življenjsko negotovost... Zato:

- ko rečeš Amen, priznaš, da je Bog tisti »nekdo drug«, ki te lahko reši iz močvirja tvoje negotovosti;

- ko rečeš Amen, ne potrдиš le, da verjameš v trditve, ki si jih izpovedal v veri, ampak potrдиš predvsem to, da hočeš po njih tudi živeti;

- in ko na koncu vsake molitve (ne le veroizpovedi) izrekaš svoj Amen, prosiš za to, da bi bila zvestoba s tvoje strani vedno bolj podobna Božji zvestobi, Božjemu Amen.

Samo, če bomo trdno verjeli, se ravnali po veri in molili v ta namen, se bodo lahko tudi drugi zanesli na nas, kakor smo se mi na Boga (čeprav so nas morda vse človeške avtoritete razočarale) – samo tako bomo lahko tudi mi za druge postali Amen-kamen!

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Animator nauči skupino črnsko duhovno pesem Amen (Glejte, Dete...), potem pa vsaka skupina sestavi svojo kitico glede na besedilo veroizpovedi (razdelimo jo na 6-7 delov); na koncu jih predstavijo-zapojejo druga drugi, refren (Amen) pa vsi skupaj!

✦ Iz DAS mase vsak otrok izdela svojo cerkvico, ki jo potem odnese domov. Lahko pa tudi vsi skupaj izdelamo večji plakat: naredimo obris cerkve, ki jo potem polepimo z obrazi iz revij ali pa z našimi fotografijami. Tako bomo prikazali, da Cerkev sestavljamo ljudje – kristjani.

✦ Ponovimo hierarhijo oz. organiziranost Cerkve... Zakaj je to potrebno? Kakšen odnos je imel do Cerkve in papeža sv. Frančišek? Kdo je župnik, kaplan, pater...?

IV. PRILOGA

Igra Pozdravčki: Držeč se za roke naredimo krog. Eden od otrok je v sredini in poskuša ugotoviti, kje potuje pozdravček – stisk roke, ki ga eden od otrok pošlje drugemu. Otrok, ki pošilja pozdrav reče: "POŠILJAM POZDRAV npr. Nini" in nato neopazno stisne roko enemu sosedu. Ko pride pozdrav do naslovnika, se ta na glas zahvali in pošlje pozdrav nekomu drugemu. Če otrok, ki je v sredini kroga, zasledi pozdrav – vidi stisk roke, ga zamenja tisti, ki ga je ujel pri predaji pozdrava.

Za uspešno igro je potrebno dobro sodelovanje cele skupine, tako tudi v Cerkvi, kjer je pomemben prav vsak; vsak ima svojo vlogo ...

3. MOLIMO Z VSO CERKVIJO (HVALNICE, VEČERNICE)

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati način molitve Cerkve, kakor molijo 100000-či po svetu.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Tudi skupno ponavljanje svetih besedil je molitev, ki jo Gospod sliši in usliši.
DEJAVNOSTNI CILJ	pipraviti in slovesno »izvesti« tako molitev
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Ef 5,18b-20, Kol 3,15-17
PESEM	Zapeti pesem, psalm po določenem napevu (priloga).
IGRA	liturgija (sprevod, razdelitev v dve skupini, stoja, sedenje, branje, molk ...)
LITERATURA	

I. MOLITEV:

*Sveta Devica Marija,
ni tebi enake med vsemi ženami sveta,
hči in dekla vzvišenega in najvišjega Kralja, Očeta v nebesih,
mati najsvetejšega Gospoda našega Jezusa Kristusa,
nevesta Svetega Duha;
prosi za nas,
skupaj s svetim nadangelom Mihaelom
in vsemi nebeškimi močmi
in z vsemi svetniki,
svojega presvetega ljubljenega Sina, Gospoda in Učenika.
Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.
Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen*

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja Frančiška in njegovih bratov:

Preden pa je Frančišek svojih šest učencev poslal v svet, jih je zbral okoli sebe v nekem gozdičku pri Porcjunkuli, kjer je večkrat molil, ter jim blago in prepričljivo, kot je znal samo on, govoril o Božjem kraljestvu, ki naj ga oznanjajo ljudem, in o tem, kako naj prezirajo svet, se odrekajo lastni volji in delajo pokoro. "Pojdite, moji ljubi, in oznanjajte evangelij miru in spreobrnjenja! V stiski bodite potrpežljivi, odgovarjajte ponižno vsem, ki vas kaj vprašajo, blagoslovljajte one, ki vas preganjajo, in zahvaljujte se vsem, ki vam delajo krivico in vas obrekujejo, saj boste za vse prejeli bogato plačilo v nebesih! Ne bojte se tega, da niste učeni, saj ne boste govorili sami iz sebe, temveč bo po vas govoril duh vašega nebeškega Očeta! Našli boste mnogo dobrih, vernih in miroljubnih ljudi, ki bodo vas in vaše besede z veseljem sprejeli! Toda še več boste našli takih, ki bodo Boga preklinjali, vam nasprotovali in zoper vas lažnivo govorili. Zato vse potrpežljivo in ponižno prenašajte!"

Frančiškove opomine so bratje kmalu potrebovali. Mnogi so jih namreč imeli za nenormalne in so se iz njih brezsrčno norčevali ter jih obmetavali s cestnim blatom. Drugi so jim ukradli oblačila, pa vendar se dobri evangelijski možje niso branili in so napol nagi potovali dalje. Tretji so jim obračali kapuce na hrbtu, da so bile videti kot vreče z moko, in nekateri so jim v roke dali kocke in zahtevali, naj z njimi igrajo. Premnogi so jih imeli za tatove in so jim odrekli prenočišče, tako da so morali bratje često prenočevati v votlinah ali v preddverjih hiš in cerkva.

Bernard Kvintavalski je z nekim bratom – Tomaž čelanski pravi, da je to bil brat Egidij – odšel proti severu in v Firencah sta dolgo zaman iskala prenočišče. Ko sta pred neko hišo končno našla stebrišče, sta potrkala in gospodinja jima je dovolila, da tam lahko prenočita, ter jima odkazala prostor, kjer je bilo le nekaj polen.

Komaj pa jima je to dovolila, je prišel domov gospodar in se z ženo začel prepirati zaradi gostoljubnosti, čeprav še tako skromne, ki jo je izkazala tujcema. Uspelo ji je, da ga je pomirila z besedami: "Tu lahko ukradeta samo kako poleno." Ni jima pa smela dati odeje, kot se je namenila, četudi je bila zima.

Bernard in Egidij sta spala malo in slabo. Že navsezgodaj sta zapustila neprijetne gospodarje ter se vsa premražena in lačna napotila v bližnjo cerkev, saj sta zaslišala zvon, ki je vabil k zgodnji sveti maši.

Tudi njuna gospodinja je prišla v cerkev in ko je videla oba brata tako pobožno moliti, si je rekla: Ko bi bila ta dva človeka tatova in roparja, ne bi bila zdaj tukaj in ne bi tako pobožno molila pri službi božji. In medtem ko je bila tako zatopljena v svoje misli, jo je zdramil prihod moža, Gvida po imenu, ki je v cerkvi beračem vsako jutro delil miloščino. Pri svojem obhodu je tako prišel tudi do Bernarda in njegovega spremljevalca, toda tadv nista hotela ničesar vzeti. Gvido ju je začudeno vprašal: "Mar vidva nista tako revna kakor drugi, ko ne marata ničesar sprejeti?" Bernard je odvrnil: "Vsekakor sva uboga, toda revščina nama ni v breme, saj sva jo izbrala prostovoljno, po božjem

nasvetu.” Gvido, zdaj še bolj začuden, ju je spraševal naprej in tako zvedel, da je bil Bernard nekoč zelo bogat mož, ki je vse imetje razdelil, da bi lahko nemoteno oznanjeval evangelij miru in spreobrnjenja.

Tedaj je pristopila gospodinja, pri kateri sta brata prenočevala. Ko je namreč videla, da Bernard ni hotel sprejeti ponujenega denarja, je sprevidel, kakšno krivico je storila tujcema. “Cristiani,” ju je nagovorila, kot je še danes navada v Italiji, “če se hočeta vrniti v mojo hišo, vaju zelo rada sprejemem pod streho!” Ko je Gvido zdaj zvedel, kako ju prejšnjo noč nihče ni hotel prenočiti, jima je takoj ponudil prenočišče in brata sta ponudbo hvaležno sprejela.

Frančišek - molivec, ki ga je navdihovalo bogoslužje Cerkve

Frančišek Asiški je izjemen tudi na področju bogoslužne molitve. Njegov pogled na Cerkev priča, da je bil zares katoliški in povsem apostolski človek (»vir catholicus et totus apostolicus«). Prevezemalo ga je hotenje, da spravi med seboj vse ljudi, ki bi tako spravljene skupno hvalili Boga. Veliko mu je bilo do tega, da bi glava in udje, hierarhija in božje ljudstvo, molili skupaj a1i pa vsaj molili, kot pravi teologija, in persona Ecclesiae (v osebi, imenu Cerkve). S takšnim cerkvenostnim pogledom je Frančišek postal veliki zagovornik uradne oz. bogoslužne molitve Cerkve. Želel je celo, da njegovi bratje, ki hodijo po svetu kot tujci in popotniki, dajejo zgled povezanosti z molitvijo Cerkve, tj. z molitvijo hierarhije in vseh molivcev v Cerkvi.

Kar pravi Frančišek o bogoslužju v tretjem poglavju Potrjenega vodila, je odigralo pomembno vlogo v prizadevanju, da se v Cerkvi poenoti vsaj bistveni del svetega bogoslužja. Frančišek namreč pravi: »Kleriki naj opravljajo molitveno bogoslužje po obredu svete rimske Cerkve razen psalterija, ko bodo lahko imeli brevirje« (2 FVod 3,2). Podobno predpisuje tudi v Nepotrjenem vodilu: »Kleriki naj opravljajo oficij za žive in rajne po običaju klerikov« (1 FVod 3,4). Takšen Frančiškov odnos do bogoslužne molitve Cerkve je pomembna novost. Znano je namreč, da so ohranjali redovi in krajevne Cerkve v tem obdobju precej liturgičnih posebnosti. Vemo, da so redovniške skupnosti in škofijski kapitlji v Frančiškovem času negovali posebnosti v uradnem bogoslužju (L. H. Dalmais). Takšno stališče je bila kar ustaljena praksa. Frančišek Asiški, ki je bil na svoj način v mnogočem oporečnik, toda sveti oporečnik, tu še enkrat jasno izraža globoko željo, da ostane tesno povezan s papežem in rimsko Cerkvijo. Veliko mu je bilo do tega, da to povezanost živijo in pospešujejo tudi bratje, ki mu jih je dal Gospod. Molitev je bila poseben kraj takšne povezanosti. Nedvomno ga je k temu vzpodbujala tudi razcepljenost v krogih takratnih duhovnih gibanj.

Najizraziteje se je ta liturgični duh odražal v širjenju molitvenega bogoslužja. Liturgisti priznavajo, da se je molitveno bogoslužje rimske kurije razširilo po Evropi med drugim po posebnih zaslugah Frančiškovih bratov (A. G. Martimort). Papež Inocenc III., ki je v času priprave na potrditev Frančiškovega Vodila (1223) izvršil reformo molitvenega bogoslužja, je našel v Frančiškovih bratih prve širitelje te pomembne molitve Cerkve. Frančiškov red je namreč v katoliški Cerkvi prvi, ki je sprejel molitveno bogoslužje rimske kurije (A. G. Martimort).

Pomembno je tudi Frančiškovo stališče glede obhajanja sv. maše. Prav v času svetega Frančiška je zaradi povečanega števila duhovnikov (tudi mnogi redovniki so bili tedaj duhovniki) naraščalo število zasebnih maš. Ker je bilo tudi v vrstah manjših bratov precej duhovnikov, se Frančišek tudi glede tega ravna skladno s prvotnim liturgičnim duhom. V Pismu generalnemu kapitlju in vsem bratom takole piše: »Zato opominjam in vzpodbujam v Gospodu, da se v krajih, kjer prebivajo bratje, daruje samo ena maša na dan po obredu svete Cerkve. Če bi pa bilo v kraju več duhovnikov, naj se ostali zaradi zavzetosti za ljubezen, zadovoljijo s tem, da so pri maši drugega duhovnika« (2 Fp 38-39). Očitno gre za čutenje in pravo vrednotenje evharističnega slavja, ki je občestvo vseh sodelujočih, kar je bila praksa prve Cerkve in je v duhu 2. vatikanskega cerkvenega zbora. Prav zaradi tega je bilo obnovljeno somaševanje. Ta pobuda svetega Frančiška pa odkriva še eno dejstvo, ki je povezano z mašo. Iz Frančiškovih pisem je namreč razvidno, da somaševanje ni v duhovno-pastoralni praksi, čeprav je bilo tedaj - to vemo iz drugih virov - v nekaterih okoliščinah tudi dovoljeno (A. G. Martimort). Toda če že ni bilo v praksi verbalno, tj. obredno somaševanje, je Frančišek želel, naj bo navzoče vsaj duhovno somaševanje, ki tudi povezuje brate, zbrane okoli Kristusovega oltarja.

Frančišek je bil zaljubljen v molitveno bogoslužje. Znal ga je skoraj na pamet. Preko besed, molitev, liturgije - liturgičnih časov je spoznaval Jezusa. Tako je spoštoval liturgične oblike molitve Cerkve, da jih ni čisto nič spreminjal. K takim molitvam je prihajal veliko prej in se nanje pripravljaj. Iz teh njegovih priprav na molitev in zahvala, je nastal Frančikov brevir. Najdeš ga v knjigi Ves dan tvoje veličastvo. Prav tako tudi opis, kako je to molil Frančišek. Mi se bomo ustavili ob dveh oblikah molitvenega bogoslužja, kakor Cerkev moli danes.

Hvalnice in večernice

»Hvalnice kot jutranja molitev in večernice kot večerna molitev, ki sta po častivrednem izročilu celotne Cerkve dva tečaja dnevnih molitev, naj veljata za glavni uri in naj se v tem duhu molita« (2 Vat B 89 a; prim B 100).

Hvalnice so namenjene posvetitvi jutranjega časa in so tudi tako urejene. To jasno razodevajo njihove sestavine. Zelo dobro je jutranji značaj hvalnic opisal sv. Bazilij Veliki: »Z jutranjo hvalo naj bi Bogu posvetili prve vzgibe svojega duha in srca; naj bi za nič drugega ne skrbeli, ne da bi nas prej razveselila misel na Boga, kakor je pisano: ‚Ko se spomnim Boga, se razveselim‘ (Ps 76, 4, vulgata), in se ne bi lotili nobenega dela, preden ne bi

opravili tistega, ki je opisano: ‚Tebe bom molil, Gospod; zarana slišiš moj glas, zjutraj se vstopim predte in čakam pripravljen!« (Ps 5, 4-5)

Ta ura, ki jo opravljamo v času, ko se znova vrne luč dneva, nas spominja tudi vstajenja Gospoda Jezusa, saj je on prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka (prim. Jan 1, 9) in »sonce pravice« (Mal 4, 2), »vzhajajoči z višave« (Lk 1, 78). Zato je lahko razumljiv opomin sv. Ciprijana: »Zjutraj je treba moliti, da z jutranjo molitvijo počastimo Gospodovo vstajenje«

Večernice obhajamo, ko se bliža večer in se je dan že nagnil, da »opravimo zahvalo za vse, kar smo prejeli ali smo prav naredili.« Z molitvijo, ki jo opravimo »kakor kadilo pred Gospodovim obličjem« in v kateri »dviganje naših rok« postane »večerna daritev« (prim. Ps 140, 2), obhajamo tudi spomin odrešenja. »Na še bolj svet način se tega spomnimo, če mislimo tudi na tisto pravo večerno daritev, ki jo je zvečer Odrešenik Gospod izročil apostolom, ko so obhajali večerjo in je bil to začetek presvetih skrivnosti Cerkve, ali če mislimo na tisto večerno daritev, ki jo je isti Odrešenik naslednji dan, to je ob dopolnitvi časov, s povzdignjenimi rokami opravil Očetu za odrešenje vsega sveta.« Da bi upanje usmerili k luči, ki ne pozna zatona, »molimo in prosimo, naj se nam luč vrne, prosimo, naj pride Kristus, ki nam bo dal milost večne luči. V tej uri se združujemo z vzhodnimi Cerkvami, ki molijo: »O vesela luč svete slave večnega nebeškega Očeta, poveljani Jezus Kristus; ko smo prišli do sončnega zahoda in vidimo večerno luč, prepevamo Bogu Očetu in Sinu in Svetemu Duhu ...«

Zato si je treba za hvalnice in večernice zelo prizadevati, ker sta molitvi krščanskega občestva. Njuno javno ali občestveno obhajanje je treba pospeševati zlasti pri tistih, ki živijo skupno življenje. Molitev teh dveh ur pa je treba priporočati tudi posameznim vernikom, ki se ne morejo udeleževati skupnega opravila.

- ❑ Hvalnice in večernice začenjamo z uvodnim vzklikom: »O Bog, pridi mi na pomoč, Gospod, hiti mi pomagat«, za tem »Slava Očetu« in »Kakor je bilo« ter »Aleluja« (ki jo v postnem času izpuščamo). (HV 5).
- ❑ Kateri teden je, določimo tako, da število nedelje med letom delite s 4, nedeljivi ostanek pa pove teden.
- ❑ Takoj nato je ustrezna pesem. Pesem ima namen, da daje nekakšno svojsko barvo vsaki molitveni uri ali prazniku; zlasti. pri opravi luč od ljudstvom naj bo peta, da omogoči lažji in bolj vesel začetek molitve.
- ❑ Po pesmi so psalmi. V skladu z izročilom Cerkve je v hvalnicah: en jutranji psalm, slavospev iz stare zaveze in še drugi hvalni psalm.
- ❑ Pri večernicah sta dva psalma ali dva odlomka daljšega psalma, ki se prilegata značaju te molitvene ure in opravi luč od ljudstvom, in slavospev iz pisem apostolov ali iz Razodetja.
- ❑ Po psalmih je kratko ali daljše berilo. Knjižica HV ni ves brevir. Zato predlagamo, da v svetih časih (advent, božič, post, velika noč) vključno od berila naprej uporabite molitve, ki so pripravljene za najbližjo nedeljo tistega liturgičnega časa.
- ❑ Kratko berilo se ozira na vsebino dneva, časa ali praznika. Brati in poslušati ga je treba kot pravo oznanilo Božje besede, ki nam prepričljivo predloži kak svet izrek in nam pomaga k razumevanju kratkega besedila, ki ga sicer manj opazimo pri zaporednem branju Svetega pisma.
- ❑ Kratko berilo je drugačno za vsak dan psalmičnega kroga.
- ❑ Po želji, in to zlasti pri molitvi z ljudstvom, lahko izberemo daljše svetopisemsko berilo ali iz ure bogoslužnega branja ali izmed mašnih beril, zlasti tistih, ki jih iz kakega vzroka ni bilo mogoče brati pri maši. Ni pa ovire, da ne bi izbrali kakšno drugo primerno berilo.
- ❑ Pri molitvi z ljudstvom lahko, če je primerno, dodamo kratko pridigo, da razložimo pravkar opravljeno branje. Lahko pa (v zaključenih skupinah) dodamo kratka osebna razmišljanja ob Božji besedi.
- ❑ Po berilu ali po pridigi lahko, če je primerno, ostanemo nekaj časa v sveti tihoti.
- ❑ Na Božjo besedo odgovorimo s spevom, z odpevom, ali s kratkim odpevom, ki pa lahko odpade, če je bolj primerno.
- ❑ Nato na slovesen način opravimo evangeljski slavospev z ustreznim odpevom. V hvalnicah je to Zaharijev spev »Hvaljen Gospoda, v večernicah pa Marijin spev »Moja duša. Ta dva slavospeva izražata hvalo in zahvalo za odrešenje, kakor pričuje starodavna in ljudska raba rimske Cerkve. Odpev za oba slavospeva je izbran glede na značaj dneva, časa ali praznika. Med tema hvalnicama stojimo.
- ❑ Po slavospevu v hvalnicah molimo prošnje, da bi dan in delo posvetili Gospodu, v večernicah pa priprošnje. Tu je možnost, da tudi sami dodamo, kar želimo izročiti Gospodu.
- ❑ Po teh prošnjah ali priprošnjah vsi skupaj (pojoč) molimo »Očenaš«.
- ❑ Po Očenašu je takoj sklepna prošnja, ki jo ob navadnih delavnikih vzamemo iz psalterja (ob koncu prošnji), ob drugih dnevih pa je posebna.
- ❑ Če opravilo vodi duhovnik ali diakon, na koncu odslovi ljudstvo s pozdravom »Gospod z vami« in z blagoslovom, kakor pri maši. Potem pa je odslovitev z voščilom: »Pojdite v miru« in odgovorom: »Bogu hvala«. V drugih primerih pa opravilo sklenemo z besedami »Gospod nas blagoslovi . . .« (HV 6)

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

Vrata so prehod iz enega prostora v drugega. Varujejo ta prehod. S tem varstvom zavarujejo prostor pred prepihom, ohladitvijo, nepoklicanimi pogledi, nenadnim vstopom drugega človeka... Potrebno je potrkati, pozvoniti, počakati na dovoljenje ... Biti morajo tudi primerno opremljena. Kljuka, ključavnica, tečaji ...

Taka vrata so v življenju človeka nov dan. Zjutraj jih odpremo, vstopimo v dogajanje novega dne ... Zvečer jih zapremo, zaključimo dan. Kdaj jih težko zapiramo, oz. odpiramo – ta vrata? Če so zaklenjena. Pa tudi če tečaji niso namazani, če je kakšen polomljen ali manjka. Potem je odpiranj/zapiranje otežkočeno, smo negotovi, ali smo vrata dobro zapri, ali smo varni.

Taka dva tečaja za vrata sta jutranja in večerna molitev. Vsaj dva tečaja morajo imeti vrata, če naj dobro opravijo svojo nalogo. Vsaj dve molitvi mora imeti dan, če naj bo dobro, smiselno preživet.

Vrata imajo različno velikost in različno težo. Zato je zelo pomembno kakšne tečaje imajo, da ostanejo na njih, da se tečaji ne zlomijo in vrata odpadejo s podbojev. Otroško življenje najbrž, vsaj v naši kulturi ni pretežko. Molimo molitve, ki smo nas jih naučili starši, stari starši. Ko pa počasi odraščamo in postajajo naši dnevi »težji«, potrebujemo tudi močnejše tečaje. Potrebujemo pravi način molitve, da ostanemo trdno povezani z Bogom, ki nam daje trdnost, da so naši dnevi bogati, varni pred neumnostjo, grehom,

(Lahko opišete vaše molitve. Čas, kdo moli, kako molite, imate kakšno »izvirno« molitev, kako se počutite, je treba priganjati, kakšno je vzdušje, ...) POGOVOR.

Danes bomo spoznali način molitev, ki ga predlaga Cerkev. Hvalnice in Večernice. Ti dve molitvi sta kot tečaja vrat, ki pomagata tudi tistim, ki imajo težje dni, da jih vitalno preživijo. Te molitve so pripravljene za čisto vsak dan v letu. Delavnike, nedelje, godove, praznike.

Razloži molitev, kolikor jo lahko dojame iz zgornjega opisa. Za pesem lahko uporabi napev. Najbolj znani melodiji sta: Kraljica venca rožnega in Glasovi angelski z višin. Skupina je razdeljena v dve manjši skupini, dva kora, ki izmenjaje molita. Pri pesmi vsak eno kitico, pri psalmih pa vsak eno vrstico, ki je ponavadi na sredi označena z zvezdico (pavza). Psalme je mogoče peti po napevih (priloga), tako da vsak prebere eno vrstico eno kitico, da se med posameznimi kiticami ponavlja odpev (lahko tudi kakšen taizeiski kanon). Lahko je molitev v tišini in po določenem času vsak prebere vrstico, ki mu je všeč, ki mu nekja pomeni... Določiti je treba bralca berila, ki napove od kod je vzeto berilo in zaključi branje z vzklikom božja beseda. Prav tako je potrebno naprej določiti kod začenja spev z odpevom in kdo evangelijski slavospev z odpevom. Voditelj začenja prošnje. Nato lahko berejo udeleženci molitve posamezne prošnje. Zaželeno je, da dodajo svoje, ko se končajo predlagane. Za sklep prošenj zmolijo/zapojejo Očenaš. Sklepno prošnjo pa tako kot uvodni križ, uvod v prošnje, Očenaš in sklepni blagoslov moli voditelj molitve.

Dobro je, da si vzamete dovolj časa za pripravo molitve, razlago posameznih delov, določite molivce, zvadite kakšen napev, lahko naredite vajo za vstop v molitveni prostor, razporejanje na mesta, tisti ki začenja molitve (antifone) lahko vstane,...

4. OBČESTVO SVETNIKOV – litanije

SPOZNAVNI CILJ	V našem življenju nam pomagajo svetniki s tem, ko posredujejo za nas pri Bogu.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Svetniki doživljamo kot naše prijatelje, sopotnike.
DEJAVNOSTNI CILJ	Iščemo svetost v vsakdanjem življenju.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	1 Pt 1, 13 - 25
PESEM	Takšen velik, takšen majhen; Svetniki vsi gredo v nebo; Svet si, svet si Ti Gospod;
IGRA	Svetniški sij; Podoben sem...
LITERATURA	Ogledalo popolnosti , http://catholicyouth.freesevers.com/litanies/index.htm

I. MOLITEV: Hvalnica Bogu Najvišjemu

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Frančiška:

Sv. Frančišek je večkrat rekel, da naj bi dober manjši brat imel kreposti teh svetih bratov: »Popolno vero in ljubezen do uboštva brata Bernarda; preprostost in čistost brata Leona, človeka tako svete čistosti; vljudnost brata Angela, prvega plemeniteža, ki je vstopil v Red, človeka, ki ga je bila sama vljudnost in prijaznost; dobrotljivo ravnanje in zdravo pamet brata Maseja ter njegovo plemenito in vdano zgovornost; k Bogu dvignjen duh, ki ga je imel brat Julijan v največji meri; nenehna molitev brata Rufina, za katerega se je zdelo, da je njegov duh zmeraj osredotočen na Boga, ne glede na to ali je spal ali hodil; potrpežljivost brata Juniperja, ki je dosegel držo popolne potrpežljivosti, ko je imel nenehno pred očmi resnico o svoji nizkosti in katerega največja želja je bila slediti Kristusu na križevem potu; telesni in duhovni pogum brata Janeza iz Lauda, ki je bil svoj čas telesno močnejši kot kdorkoli drug; dobrotelnost brata Rogerija, katerega vsako delo in beseda je navdihovala vnema za dobrotelnost; previdnost brata Lucidusa, ki ni ostal nikjer dlje kot en mesec, ker je takoj, ko mu je postal kraj všeč, nenadoma odšel z besedami: 'Naš dom ni tukaj, ampak v nebesih'«.

Kaj so litanije?

Če si kdaj govoril o kom, ki ti je bil ljub, si naštel vse njegove dobre lastnosti, si izkusil osnovno zamisel litanij. Kadar opisuješ osebo, ki jo ljubiš in obožuješ, želiš o njej povedati čudovite reči.

Pri molitvi katoliških litanij govoriš Bogu, Mariji ali svetnikom: »Ti si čudovit! Naredil si toliko velikih stvari in jaz bi želel biti kot ti. Pomagaj mi priti v nebesa.«

Kako so litanije sestavljene? Beseda litanija je prevod latinske besede litanian ali tudi letania. Uporabljali so jo kot molitev odgovor, ki je bila sestavljena iz klicev in prošenj, zbranih na eno temo.

Začetek: Litanije so navadno zgrajene po enem vzorcu. Začnejo se z 'Gospod, usmili se'. Potem prosimo vsako osebo Svete Trojice posebej za milost.

Vzkliki: Osrednji del litanij so vzkliki. Vsak vzklik daje tistemu, na katerega so litanije naslovljene, nazive, s katerimi ga občudujemo. Kot če bi npr. pisal litanije slavnega športnika: »Ponos moštva«, »Veselje trenerja«, »Popoln golman« itn.

Odgovor: Na vsak vzklik odgovorimo z odgovorom, kot je npr. »prosi za nas«. Odgovor je enak za vse ali skoraj vse litanije. zato so litanije molitev odgovora, podobno kot psalm pri maši.

Prošnje: Pogosto vzlikom sledijo prošnje, v katerih prosimo za razne milosti (odgovor: prosimo te, usliši nas) ali da bi nas Bog ovaroval zla (bolezni, vojne...).

Zaključek: Po vzklikih in prošnjah so tri prošnje k Božjemu Jagnjetu. Temu sledi vrstica, ki jo moli voditelj in odgovor ljudstva. Na koncu je kratka molitev.

Kratka zgodovina: Litanijam podobne svetopisemske molitve lahko najdeš v Stari zavezi, še posebej v psalmih ali drugih slavilnih himnah (Ps 135(136); Dan 3, 29-68).

Nekatere zgodnje procesije v Cerкви so imenovali "litanies." Ko so minila velika preganjanja kristjanov v prvih treh stoletjih, so prirejali ljudske procesije. Pogosto so jih pripravili v tistih dnevih, ko so imeli pogani svoja slavja, da bi jih tako odstranili in nadomestili s krščanskimi pobožnostmi. V teh procesijah so nosili religiozne podobe in znake. V Rimu je vsak dan, še posebej v postu, sam papež šel v razne cerkve, da bi tam obhajal sveto mašo...Procesija, ki so jo imeli 25. aprila, se je imenovala Litanian major. Ko so te mašne procesije-litanije postale vse bolj priljubljene v krščanstvu, še posebej v srednjem veku, so uporabljali več vrst litanij. Zgodovinar Baronius je leta 1601 zapisal, da so uporabljali 80 vrst litanij.

Najstarejše litanije so litanije svetnikov, ki so jih, čeprav ne v današnji obliki, poznali že v 4. stoletju.

Kako moliti litanije? Litanije so še posebej, odkar imajo preproste odgovore, ki si jih lahko vsak zapomni, namenjene skupni molitvi. Voditelj bi moral povedati ljudem te odgovore pred tem, ko začne moliti litanije. Kadar molite kot skupina, si lahko podajate besedilo z litanijami drug drugemu in vsak recitira en vzklik. Ostali v skupini odgovarjajo. Vsake litanije, naslovljene na Jezusa, Marijo ali svetnika, so lepa meditacija. Če imaš težave v molitvi in ne veš, kje začeti, lahko prebereš nekaj vzklikov tvojih najljubših litanij in o njih premišljuješ. Ob njih dobiš misli za molitev. Mogoče lahko recitiraš litanije zjutraj in izbereš vsako jutro drug, dva ali tri vzklike in jih izgovarjaš v različnih trenutkih dneva, kadar se spomniš na njih.

(to in še več o litanijah najdeš na <http://catholicyouth.freeservers.com/litanies/index.htm>)

Litanije svetnikov so torej najstarejše. In kdo so svetniki? Zapišemo pesem (Takšen velik, takšen majhen; Svetniki so; Svetniki vsi gredo v nebo) Otroci naštejejo svetnike, ki jih poznajo, svoje zavetnike. Na internetu lahko tudi pogledate videospot pesmi Takšen velik, takšen majhen si lahko svetnik v poljščini (www.arkanoego.pl)

O tem, kdo so svetniki: Leto svetnikov I., 1. del, Ljubljana 68.

Pri svetem Frančišku jim povemo naslednjo pripoved iz Oglekala popolnosti.

Frančišek našteva občudovanja vredne lastnosti svojih bratov. To je lahko naredil, ker je imel svoje brate resnično rad. Že tukaj, na zemlji, je v teh njihovih lepih lastnostih slutil svetnike. Pisatelj A. de Mello pravi takole: Pisatelj je prišel v samostan, da bi napisal knjigo o učitelju. "Ljudje pravijo, da si genij. Ali si res?" je vprašal. "Lahko bi tako rekel," je nič kaj skromno odgovoril učitelj. "In kaj naredi človeka za genija?" "Sposobnost prepoznati." "Prepoznati kaj?" "Metulja v gosencici; orla v jajcu; svetnika v sebičnem človeškem bitju."

Tako kot je znal v molitvi Hvalnica Najvišjemu naštetih toliko lepih Božjih lastnosti, je znal to storiti tudi pri svojih bratih. In jaz? Kako gredo meni od rok takšne litanije? Raje občudujem ali bolj tarnam in se pritožujem?

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Vsak izžreba nekoga od prisotnih in napiše »litanije« o njem/njej. Poišče tisto dobro, kar se mu/ji zdi pomembno. Napisano preberemo.

✦ Vsak napiše »litanije« o nekom, ki ga ne mara. Te litanije na koncu srečanja sežgemo ob tem, ko nekdo moli Frančiškovo molitev Hvalnica Najvišjemu – dejanje izročitve Bogu kot želja, da bi znali zmeraj videti človekovo bogopodobnost.

✦ Zapišemo pesem in preberemo 1 Pt, 1, 13 – 25.

✦ Vsak dan, do naslednjega srečanja, nosim v srcu misel na enega izmed svetnikov (vsak dobi fotokopijo litanij svetnikov in poišče kaj o njegovem/njenem življenju) in zvečer ob njegovem/njenem imenu zapišem, v čem bi mu/ji rad bil podoben/a. Naslednjič drug drugemu povemo, kateri od teh svetnikov/svetnic, nam je najbolj prirasel k srcu in zakaj. Od sedaj naprej je lahko ta naš dober prijatelj/ica.

✦ Iz knjižice Svetniki so fotokopiramo razne sličice in jih razdelimo otrokom. Otroci jih potem prerišejo na večji list (uporabimo razne tehnike: barvanje s svinčniki, vodene barvice, itn.) ali izdelamo svečke s temi motivi ali kaj podobnega...

✦ Pogovor o litanijah svetnikov in kdo svetniki so.

✦ Vsak otrok dobi del litanij na listu in ob koncu srečanja jih zmolimo tako, da preberejo vsak svoj košček (pobarvan vzklik ali več vzklikov). Zraven dodajo še svojega krstnega zavetnika.

✦ Otrokom razdelimo liste s povečano sličico iz knjižice Svetniki so. Sami jo razdelijo na toliko delov (s svinčnikom), kolikor je dni do naslednjega srečanja. Doma vsak večer pred spanjem, po večerni molitvi, prosim svojega zavetnika in seveda sv. Frančiška in sv. Klaro, da bi mi pomagala premagovati določeno slabost ali strah. Ko to storim, pobarvam del lista, kjer je povečana sličica iz knjižice Svetniki so. Na naslednje srečanje prinesemo pobarvane liste in povemo, kaj nam je najbolj všeč pri našem zavetniku.

IV. PRILOGA

Igra Podoben sem: En član skupine zapusti prostor. Ostali najdejo eno krepost oz. dobro lastnost tistega, ki je šel ven. Spomnijo se živali, za katero je značilna izbrana lastnost (npr. potrpežljivost-pajek, ki čaka na plen; svobodaptica; zvestoba-pes, ki je zvest svojemu gospodarju). Ko se odločijo, pokličejo izbranega v skupino in ta mora ugotavljati kateri živali je podoben. Sprašuje: Ali leti? Ali je pevka? itd. Ko misli, da ve, za katero žival gre, pove njeno ime. ostali mu razložijo, zakaj so izbrali to žival – katere njegove/njene kreposti se veselijo.

Igra Iskanje svetniškega sija: Na tleh so zarisani krogi s kredo (oddaljeni vsaj 2m drug od drugega), eden manj kot je igralcev. Igralci stojijo vsak v svojem »svetniškem siju«. Ko voditelj igre (tisti, ki je brez svetniškega sija zavpije SVETNIKI, mora vsak poiskati drug svetniški sij. Voditelj igre tudi poišče svoj svetniški sij. Kdor ostane brez svetniškega sija, naprej vodi igro.

5. ODPUŠČANJE GREHOV, KESANJE

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je človek grešno bitje, da še pravični 7x na dan greši
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Jaz kot grešnik sem potreben Božje milosti in pomoči. Doživeti neizmerno Božje usmiljenje.
DEJAVNOSTNI CILJ	Priznanje svojih grehov in slabosti. Lahko tudi spoved.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Jn 8,1-11; Mr 3,28-29; Jn 13,34; Iz 1,18 (Ps 31,1; 51,9)
PESEM	O moj Bog dopusti mi.
IGRA	
LITERATURA	Johannes Jørgensen: SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI, Brat Frančišek, Ljubljana 2000,

I. MOLITEV:

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja svetega Frančiška:

Ko je nekoč sveti Frančišek molil v Porcijunkuli, je po Božjem razodetju videl, kako so zli duhovi kot velika vojska obdali in oblegali samostan; a nihče izmed teh ni mogel prodreti vanj, ker so bili bratje tolikšne svetosti, da besi niso našli nobenega, v katerega bi šli.

Ker so pa vztrajali, se je zgodilo, da se je nekega dne eden bratov na drugega razjezil in v svojem srcu premišljeval, kako bi ga mogel zatožiti in se tako nad njim maščevati. V tem, ko je ta v svoji hudobni misli vztrajal, je našel hudič vrata odprta, vstopil v samostan in se usedel temu bratu na vrat.

Ko je pobožni in skrbni pastir, ki je vedno bdel nad svojo čredo, videl, kako se je vrnil volk, da požre njegovo ovčico, da brata takoj poklicati k sebi in mu ukaže, naj nemudoma odkrije strup srda proti svojemu bližnjemu, zaradi katerega je prišel v sovražnikove roke. Prestrašen, da ga je sveti oče spregledal, je ta razodel ves strup in mržnjo, priznal svojo krivdo in ponižno prosil pokore ter usmiljenja. Ko se je to zgodilo in mu je bil greh odpuščen ter pokora naložena, je vpričo svetega Frančiška satan zbežal. Brat pa, ki je bil po dobroti dobrega pastirja na ta način rešen iz krempljev krute pošasti, je zahvalil Boga, se vrnil poboljššan in podučen k čredi svetega pastirja in je živel nato v veliki svetosti.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.¹

Za opis tedanjega Frančiškovega življenja so dragocene izjave, ki jih najdemo v njegovi Oporoki. Sestavil jo je nekaj let pred smrtjo in v njej pravi: »Gospod mi je dal, da sem začel delati pokoro, tako da me je odvedel h gobavcem, in jaz sem jim začel izkazovati dela usmiljenja, kajti dokler sem bil v grehih, sem jih težko gledal.«²

Delo pri San Damianu, bolj popravilo kako novogradnja, je medtem hitro napredovalo. Ko je bilo končano, je Frančišek, ki je staremu duhovniku hotel priskrbeti čim večjo zalogo olja za cerkev, zlasti za večno luč pred Najsvetejšim, spet odšel prosjačit po Assisiju. Tako je prišel tudi pred hišo svojega nekdanjega prijatelja. Imeli so ravno gostijo in Frančiška je naenkrat zapustil pogum. On, ki je kljuboval lastnemu očetu in ki se ni prestrašil niti razbojnikov v samotni, se je zdaj naenkrat sramoval stopiti pred svojega starega tovariša! Morda je bil to eden tistih kratkih, a nepopisno težkih trenutkov v življenju vsakega spreobrnjenca, ko tisto, kar je opustil, nenadoma zagleda v sijajni luči, kot nekaj naravnega, pravičnega in pametnega, nasprotno pa se mu nove misli in novo življenje naenkrat zazdijo kot nekaj naučenega, umetnega in tujega, in tako nekaj, kar ne bo nikoli postalo njegovo, temveč se bo k temu vedno poskušal zaman siliti. Morda se je Frančišku v tistem trenutku zazdela njegova puščavniška noša, ki jo je sicer tako ljubil, smešna kot kostum za maškare in samemu sebi se je zazdel še bolj nepomemben kot takrat, v tistih minulih časih, ko je nosil dvobarvno obleko glumača ...

A boj v njegovi duši ni trajal dolgo. Kakor pripoveduje legenda, se je že nekaj korakov naprej od hiše, v kateri je bila gostija, Frančišek pokesal svoje strahopetnosti, se obrnil in pred vsemi prijatelji priznal svojo slabost ter jih nato poprosil, naj mu iz ljubezni do Boga darujejo nekaj miloščine za olje svetilkam v San Damianu.³

Spravljen z Bogom, ljudmi in seboj

¹ XY, *Rožice svetega Frančiška*, Mohorjeva družba, Celje 1992, 57-58.

² Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 37.

³ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 60-61.

Šele po maši na matijevo v Porciunkuli pa mu je postalo jasno, kako bo vršil poslanstvo glasnika, in niti za trenutek ni odlašal. Kot čudna prikazen, oblečena v grobo kmečko kuto iz nepobarvane volne ter pokrita s kapuco in okoli ledij prepasana z vrvo, je hodil po trgih in ulicah Assisija in se pojavil zdaj tu, zdaj tam. Kogarkoli je spotoma srečal, ga je pozdravil z besedami: "Gospod naj ti da mir!" In kadar je naletel na večjo skupino ljudi, je šel k njim, stopil s svojimi bosimi nogami na stopnico ali kamen in začel pridigati.

Sin Petra Bernardoneja je tako začel svoje evangeljsko delovanje. Govoril je preprosto in neprisiljeno in cilj njegovih besed je bil mir kot največja dobrina človeštva: mir z Bogom - po izpolnjevanju njegovih zapovedi, mir z ljudmi - s pravičnim življenjem, ter mir s samim seboj - kot spričevalo dobre vesti.⁴

Božja veličina in usmiljenje nad tistimi, ki priznajo svoje grehe in se jih kesajo. (Za otroke je verjetno to pretežno, lahko pa se zmoli na koncu srečanja kot molitev.)

Besede svetega Frančiška: »Nikoli si ne smemo želeli, da bi bili nad drugimi, temveč moramo biti služabniki in podrejeni vsakemu človeškemu bitju zaradi Boga. In nad vsemi, ki bodo tako delali in vztrajali do konca, bo počival Gospodov Duh in bo k njim prišel in prebival v njih. Le-ti bodo otroci nebeškega Očeta, čigar delo opravljajo; to so ženini, bratje in matere našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ženini smo, kadar se zvesta duša po Svetem Duhu zedini z Jezusom Kristusom. Njegovi bratje smo, kadar izvršujemo voljo njegovega Očeta, ki je v nebesih; njegove matere smo, kadar ga nosimo v svojem srcu in svojem telesu po ljubezni in po čisti in iskreni vesti in kadar ga rojevamo s svetimi dejanji, ki morajo drugim svetiti za zgled.

O kako veličastnega, svetega in velikega Očeta imamo v nebesih!

O kako svetega, slavnega, lepega in ljubeznivega ženina imamo!

O kako svetega in ljubkega, dobrotnega in ponižnega, miroljubnega in prijetnega, ljubeznivega in nad vse zaželenega brata in sina imamo, takšnega,

ki je dal življenje za svoje ovce in je prosil Očeta za nas, govoreč: Sveti Oče, ohrani v svojem imenu te, ki si mi jih dal.

Oče, vsi, ki si mi jih dal na svetu, so bili tvoji in si jih dal. In besede, ki si mi jih dal, sem dal njim; oni so jih sprejeli in so resnično spoznali, da sem izšel od tebe, in verovali, da si me poslal ti.

Zanje prosim. Ne prosim za svet: blagoslovi in posveti jih. In jaz se posvečujem zanje, da bodo tudi oni posvečeni in bodo eno kakor midva. »Oče, hočem, naj bodo tudi ti z menoj tam, kjer sem jaz, da bodo gledali mojo slavo v tvojem kraljestvu.«⁵

»Podobno bi ti nič ne koristilo, če bi bil lepši in bogatejši od vseh in bi tudi delal čudovite reči, tako da bi hude duhove izganjal; vse to bi bilo proti tebi in bi nič od tega ne pripadalo tebi ter bi se s tem prav nič ne mogel ponašati. Pač pa se lahko hvalimo s svojimi slabostmi in s tem, da vsak dan nosimo sveti križ našega Gospoda Jezusa Kristusa.«⁶

Kadar so prispeli pred mesto, obdano z zidom in stolpi, so skozi mestna vrata stopili na glavni trg in tam zapeli hvalnico, kot jih je naučil Frančišek:

"Bojte se Boga in ga častite, hvalite in slavite ter se mu zahvaljujte;

molite Gospoda, vsemogočnega Boga, kot enega in kot Trojico, Očeta in Sina in Svetega Duha, stvarnika vesolja;

spokorite se in prinašajte vreden sad pokore, ker bomo kmalu umrli.

Dajte in se vam bo dalo. Odpuščajte in vam bo odpuščeno.

Če ne odpustite ljudem njihovih grehov, vam tudi Gospod ne bo odpustil vaših grehov.

Spovejte se svojih grehov.

Blagor njim, ki umrjejo spokorjeni, kajti šli bodo v nebeško kraljestvo.

Gorje njim, ki umrjejo nespokorjeni, kajti sinovi hudega duha bodo, ker delajo njegova dela in bodo šli v večni ogenj.

Varujte se vsakega zla in se ga vzdržujte, do konca vztrajajte v dobrem."

Frančiškove opomine so bratje kmalu potrebovali. Mnogi so jih namreč imeli za nenormalne in so se iz njih brezsrčno norčevali ter jih obmetavali s cestnim blatom. Drugi so jim ukradli oblačila, pa vendar se dobri evangeljski možje niso branili in so napol nagi potovali dalje. Tretji so jim obračali kapuce na hrbtu, da so bile videti kot vreče z moko, in nekateri so jim v roke dali kocke in zahtevali, naj z njimi igrajo. Premnogi so jih imeli za tatove in so jim odrekli prenočišče, tako da so morali bratje često prenočevati v votlinah ali v preddverjih hiš in cerkva.⁷

⁴ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 69.

⁵ Spisi sv. Frančiška Asiškega in sv. Klare, *Vodilo in življenje*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1998, 59-61.

⁶ Spisi sv. Frančiška Asiškega in sv. Klare, *Vodilo in življenje*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1998, 82.

⁷ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 78.

Za primer lahko vzamemo tudi besedilo iz katehez (»Leto srečevanja 2001-2002) »Frančišek veseljak str.5. Tisto pravo veselje je, ko znam drugemu odpustiti krivico. Največje veselje je za Frančiška, ko znamo drugemu odpustiti, premagati samega sebe in zaradi Kristusa veselo prenašati Krivico.⁸

Poudariti moramo, da sem jaz človek krhko, ranljivo in grešno bitje. Bogu moramo priznavati svoje grehe, prositi odpuščanja, se jih kesati in delati pokoro. Zavedati se moramo, da je Bog milostljiv in rad odpušča, če le priznamo svoje napake, saj ni greha, ki ga ne bi odpustil razen greha zoper Svetega Duha (Mr 3, 28-29). Bogu moramo biti za njegovo dobroto in usmiljenje hvaležni.

Tukaj ni pomemben samo odnos Bog – človek, temveč tudi človek – človek. Jaz sem tisti, ki drugim priznavam svoje grehe in jim tudi odpuščam, saj Jezus pravi: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj! (Jn 13, 34)« Tudi naslednja molitev, ki je napisana v duhu sv. Frančiška nas vabi k ljubezni do bližnjega:

***Gospod, naredi iz mene orodje svojega miru,
da bom tja,***

kjer je sovraštvo, prinašal ljubezen,

kjer vlada krivica, duha odpuščanja,

kjer vlada nesloga, slogo,

kjer vladajo zmote, resnico,

kjer je dvom, zaupanje,

kjer je obup, upanje,

kjer je tema, svetlobo,

kjer je žalost, veselje.

Gospod, naj si manj prizadevam, da bi bil potolažen,

kot da tolažim, da bi me razumeli, kot da razumem,

da bi me ljubili, kot da ljubim.

Amen.

Zakrament svete pokore:

Ta kateheza je odlična priložnost, da razložimo zakrament svete pokore, lahko jo uporabimo tudi za pripravo na ta zakrament.

Nekaj bistvenih točk tega zakramenta vzeti iz KKC v pomoč animatorju:

1. Različna imena:

1423 Imenuje se zakrament spreobrnjenja, ker zakramentalno uresničuje Jezusov klic k spreobrnjenju, dejanje vrnitve k Očetu, od katerega se je človek oddaljil z grehom.

Imenuje se zakrament pokore, ker posvečuje osebno in cerkvenostno naravnost spreobrnjenja, kesanja in zadoščevanja kristjana – grešnika.

1424 Imenuje se zakrament spovedi, ker je priznanje, izpoved grehov pred duhovnikom bistvena prvina tega zakramenta. V globokem pomenu je ta zakrament tudi »izpoved« v pomenu hvaležnega priznavanja in hvaljenja božje svetosti in božjega usmiljenja do grešnega človeka.

Imenuje se zakrament odpuščanja, ker Bog z zakramentalno duhovnikovo odvezo podeljuje spokorniku »odpuščanje in mir«.

Imenuje se zakrament sprave, ker podeljuje grešniku ljubezen Boga, ki daje spravo: »Spravite se z Bogom« (2 Kor 5,20). Kdor živi iz usmiljenja božje ljubezni, je pripravljen odgovoriti na Gospodov klic: »Pojdi in se prej spravi z bratom« (Mt 5,24).

2. Mnogotere oblike pokore

1434 Kristjanova notranja pokora more imeti zelo različne oblike. Sv. pismo in Očetje poudarjajo zlasti tri oblike: post, molitev in miloščino, ki izražajo spreobrnjenje v odnosu do samega sebe, v odnosu do Boga in v odnosu do drugih. Poleg radikalnega očiščenja, ki je učinek krsta ali mučeništva, omenjajo kot sredstvo za dosego odpuščanja grehov prizadevanje za spravo s svojim bližnjim, solze spokornosti, skrb za zveličanje bližnjega, priprošnja svetnikov in izvrševanje del ljubezni, ki »pokrije množstvo grehov« (prim. I Pt 4,8).

1435 Spreobrnjenje se v vsakdanjem življenju uresničuje z izrazi sprave, s skrbjo za uboge, z udejanjanjem in obrambo pravičnosti in prava, s priznanjem pogrškov nasproti bratom, z bratskim opominjanjem, s preverbo življenja (z izpraševanjem vesti), z duhovnim vodstvom, s sprejetjem trpljenja, s potrpežljivostjo v preganjanju zaradi pravice. Vzeti vsak dan svoj križ in iti za Jezusom je najvarnejša pot pokore.

1436 Evharistija in pokora. Vsakodnevno spreobrnjenje in pokora najdeta svoj izvir in hrano v evharistiji, saj postane v njej navzoča Kristusova daritev, ki nas je spravila z Bogom; evharistija nahranja in krepi tiste, ki živijo Kristusovo življenje: »Evharistija je protistrup, ki nas osvobaja vsakodnevnih pogrškov in varuje smrtnih grehov«

⁸ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 130.

1437 Branje Svetega pisma, molitev bogoslužnih ur in očenaša, vsako iskreno dejanje češčenja in pobožnosti poživlja v nas duha spreobrnjenja in spokornosti ter prispeva k odpuščanju naših grehov.

1438 Časi in dnevi pokore v liturgičnem letu (postni čas, vsak petek v spomin Gospodove smrti) so pomembni trenutki cerkvene spokornosti. Ti časi so posebno primerni za duhovne vaje, spokorna bogoslužja, spokorna romanja, prostovoljne odpovedi, kakor so post in miloščina ter bratska delitev (karitativna in misijonska dela).

»Očisti me greha s hizopom, da postanem čist,
operi me, da postanem bel bolj kot sneg (Ps 51,9).«

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✍ Usedemo se v krog in otrokom razdelimo svečke. Zatemnimo sobo. Na tla razgrnemo platno, ki smo ga sami prej dobro pripravili: popackali z različnimi barvami in ponekod tudi raztrgali. Ko takole leži na tleh in v temi, se marsikateri madež sploh ne vidi. Animator prižge najprej svojo svečko in pogleda proti platnu; pove kaj vidi (npr.: vidim temno packo na robu platna). Nato na njegovi svečki prižge svojo levi sosed. Tako gre v krogu. Sedaj, ko je nekoliko svetleje, tudi on pove, kaj vidi. Nato tretji... v sobi postaja vse bolj svetlo in vse več madežev ter zarez je moč videti, dokler ni vse razkrito. Tako je z dušo, ki se bliža Bogu: ko je daleč stran je vse dovoljeno in v temi duše ni videti njenih slabih želja, misli in dejanj. Ko pa se duša na svoji poti približuje Bogu, ki je luč, se vse bolj zaveda svojih slabosti in »pack«.

Na koncu čez razparano platno položimo bel list papirja, kjer jasno piše: Če so vaši grehi rdeči kakor škrlat, bodo beli kakor sneg, če so rdeči kakor bagrenina, bodo beli kakor volna. (Iz 1,18)

✍ BALONČKI

Velikost skupine: 10 do 40

Pripomočki:

- 2 balončka za vsakega udeleženca
- 2 vrvici (dolgi približno 50 cm) za vsakega udeleženca
- po en flomaster za vsakega udeleženca
- dovolj velika soba, da bodo udeleženci lahko tekali po njej, na sredi naj ne bo stolov ali miz

Navodila:

1. Vsak udeleženec naj nekaj časa razmišlja o svojih grehih in slabostih. Lahko si jih napiše na list.
2. Nato razdeli flomastre, daj vsakemu dva balončka in dve vrvici. Balone naj napihnejo in navežejo na vrvici. Na balone naj narišejo pike, ki ponazarjajo njihove grehe. Drugi konec vrvice naj si zavežejo na nogo pri gležnju (na vsako nogo po en balon).
3. Povej skupini, da ima zdaj priložnost, da jim Bog odpusti vse, kar jih teži.
4. Tako kot smo drug drugemu popokali balone, tako nam bo Bog izbrisal naše grehe, če jih bomo priznali in se jih pokesali. Ob pokanju balonov smo doživljali neizmerno veselje, še večjega bomo uživali v nebesih z Bogom, ko bomo očiščeni vseh naših slabosti.

IV. PRILOGA

6. MOLITEV OB SLIKI

SPOZNAVNI CILJI	spoznati, da za dobro molitev ni pomemben način, pač pa prisotnost srca
DOŽIVLJAJSKI CILJI	doživeti, da je tudi molitev ob sliki prijeten način za srečanje z Njim
DEJAVNOSTNI CILJI	poskusiti moliti ob sliki oz. ikoni
ODLOMEK IZ SV. PISMA	
PESMI	Gospod naj ti da svoj blagoslov (Med nami je On, str.: 601) Le v Bogu umiri se (Med nami je On, str.: 806) V Gospodu je moja moč (Med nami je On, str.: 810)
IGRA	Ugani, kaj rišem
LITERATURA	Marco Picardo: IKONA KRISTUSA PRI SV. DAMIJANU , Ljubljana. 1992. Johannes Jørgensen: SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI , Brat Francišek, Ljubljana 2000 (str.: 44). http://www.taize.fr

I. MOLITEV: O vzvišeni in veličastni Bog

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Molitev ob sliki oz. ikoni je še posebej značilna in pogosta v vzhodni tradiciji.

Včasih slišimo, da ikone in slike niso pristne oz. so celo slabe. To trditev zagovarjajo na podlagi Stare zaveze, kjer piše: »Ne delajte si rezane podobe« (2 Mz 20, 4). Ta zapoved prepoveduje rezane kipce ali podobe, ki naj bi predstavljale Boga, ne nanaša pa se na umetnost – ne na splošno, ne na cerkveno. Človeške roke ne morajo izdelati podobe Boga. To je ustvaril Bog sam, ko je oblikoval človeška bitja po svoji podobi. Lahko pa z ikonami in slikami človek pripomore, da si učlovečenje Božje Besede bolj približa.

Ikone niso realistične. Za razliko od ilustracij jih ne zanimajo zgodovinske podrobnosti. Kristusa ne kažejo tako, kot fotografija, ki bi ujela njegovo osebnost, pač pa nam dajo le bežen vpogled v Njegovo skrivnostno življenje v Bogu.

Sv. Francišek je zelo rad molil pred ikonami, še posebej pa mu je bil pri srcu Kristus pri sv. Damijanu. Pred tega Kristusa se je prvič zatekel na začetku svoje duhovne poti, ko je poln hrepenenja prosil Gospoda, da naj mu pove, kje je njegova pot, kaj naj stori, da bo izpolnil Božjo voljo. In Kristus mu je prav iz te ikone odgovoril: »Francišek, pojdi in popravi mojo cerkev, ki se podira!«

Francišek se je potem še celo svoje življenje rad zatekal v okrilje cerkvice sv. Damijana, pred ikono Kristusa.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Na tla razporedimo različne slike – fotografije (otroci, narava, ljudje, predmeti ...). Na začetku zmolimo molitev k Sv. Duhu, nato pa otroke/mladino povabimo, da si v tišini izberejo sliko, ki jih najbolj nagovarja ... Pozorni naj bodo, zakaj jih ta slika nagovarja, na kaj jih spominja, kaj jim želi Gospod preko slike povedati ... Mladino naj se povabi, da naj si poiščejo primeren prostor in naj tam kakšnih 15 min v tišini molijo ob sliki. (Otroci lahko to tišino izpustijo). Na koncu si svoja občutja podelimo v obliki plenuma (kdor lahko) ...

✦ V domačo cerkev si pojdimo pogledat freske, slike ... potem pa si vsi skupaj izberimo eno, ki nam je najbolj všeč. Nekaj časa jo v tišini opazujemo in molimo, nato pa drug drugemu povejmo, kaj nas na njej najbolj nagovarja. Za konec zmolimo skupaj molitev, npr.: O vzvišeni in veličastni Bog ...

✦ Razlaga ikone Kristusa pri sv. Damijanu

- Kristusovo osvetljeno telo je na črni podlagi križa, kar simbolizira zmago luči nad temo. Poleg tega vso ikono obdaja rdeča barva, simbol ljubezni.
- Kristus nima trnove krone, pač pa zlati sij (avreolo), ki izraža poveličanje, zmago življenja nad smrtjo.
- Jezusovo veliko telo je kot drevo življenja, osebe pod njegovimi rokami pa so živi sadovi.
- Jezus je ovit s platnenim pasom, obrobjenim z zlatom – to se je uporabljalo za duhovniška oblačila.
- V sredini Jezusovih prsi je vidna glava osebe, ki je začrtana z nitko. Vidna je od strani in je obrnjena na levo. To prikazuje Očeta.
- Na Jezusovem čelu lahko vidimo goloba: to je Sv. Duh.
- Jezusove velike in na široko odprte oči pričajo, da je Jezus živ. Njihova nesorazmerna velikost kaže, da je On edini, ki vidi Očeta. Poleg tega pa je njegov pogled nekje na pol poti med nebom in zemljo, ker je On »posrednik«.

- Dva angela upirata pogled na Jezusove rane, angeli pod Jezusovima rokama pa izražajo začudenje ob prizoru, ko se razliva Jezusova kri.
- Ob Jezusu so Marija (razodeva nežnost in občudovanje – levo roko je dvignila k ustom, desna pa kaže na Jezusa. Njen nasmeh priča o veselem oznanilu angela Gabrijela. Oblečena je v beli plašč – zmaga zvestobe do evangelija, očiščenje, znamenje dobrih del. Na plašču so dragi kamni – darovi Sv. Duha, pod plaščem pa ima temno rdečo obleko – simbol ljubezni), Janez (predstavlja nas, vernike. Njegova drža je drža otroka ki ve, da je ljubljen. Oblečen je v rdeč plašč – ljubezen do večne modrosti in belo tuniko, ki pomeni popolno čistost. Tudi on kaže z roko na Jezusa.), Marija Magdalena (Rdeča barva obleke je barva ljubezni. Z Marijo Jakobovo si izmenjujeta neko skrivnost. Skrivnost bi lahko bila, da je bila Marija Magdalena na zemlji hotnica, sedaj pa je čisto ob Jezusu), Marija Jakobova (kretnje rok izražajo brezmejno občudovanje Jezusa in pazljivo poslušajo Marijo Magdaleno.), stotnik (Lahko ga enačimo s kraljevim uradnikom, ki mu je Jezus ozdravil bolnega sina. Na njegovi levi rani se vidi sinov obraz. Njegova vera se izraza s pogledom uprtim v Jezusa in s tremi iztegnjenimi prsti, ki pomenijo Sv. Trojico.) – gledano iz Jezusove desne proti levi. Njihovo zlato ozadje predstavlja luč, saj so postali »otroci luči«. Vsi so enake velikosti, kar pomeni, da je Kristus v vseh.
- Mali osebi predstavljata tiste, ki jim je bilo naročeno ugrabiti Jezusa. Majhna sta zato, ker je bila njuna vloga majhna.
- Blizu Jezusove noge je narisana petelin – simbol vzhajajočega sonca. To sonce je Jezus, luč, ki se razliva po svetu.
- Zgornji del ikone nam predstavlja Jezusov vnebohod – dvignjena desna noga, na ustih pa nasmeh.
- Na vrhu pa je Očetova desnica, ki vse blagoslavlja.

✎ Pri otrocih se lahko neko sliko, npr.: Kristusa pri sv. Damijanu razreže in se jim delčke skrrije – neke vrste »lov na zaklad«. Ko najdejo vse delčke, naj sestavijo križ in se potem skupaj naučimo Francišskovo molitev pred Križanim: O vzvišeni ...

IV. PRILOGA

Igra Ugani kaj rišem:

Na steno nalepimo kos papirja. Eden od otrok/mladih si mora zamisliti nek predmet in ga začeti risati pri kakšni podrobnosti. Če npr. riše avto, bo najprej narisal luči, nato zadnje kolo ... Ostali otroci/mladi pa morajo ugibati, kakšno mojstrovino je imel v mislih risar.

7. MOLITEV OB BOŽJI BESEDI

TVOJA BESEDA, GOSPOD, JE LUČ NA MOJI POTI

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je Božja beseda živa in napisana za vsakega izmed nas.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da Bog govori osebno z menoj.
DEJAVNOSTNI CILJ	Prebiranje Svetega pisma in njegovo besedo udejanjiti v vsakdanu.
ODLOMEK IZ SP	
PESEM	Glejte, sejalec gre sejat (pesmarica Vsi zapojmo Gospodu, št. 65, Ljubljana - Slovenski kapucinski provincialat, 1996)
IGRA	Telefončki
LITERAURA	J. Jorgenson, Sveti Frančišek Asiški, str. 64-66, Rožice sv. Frančiška, str.15-18 in C. Carretto, Jaz, Frančišek, str.57-67.

I. MOLITEV:

Tvoja beseda je svetilka mojim nogam, luč moji stezi.

Prisegel sem, in bom vztrajal, da se držim tvojih pravičnih sodb.

Zelo sem postal nesrečen, Gospod poživi me s svojo besedo.

Naj ti vendar ugajajo darovi mojih ust, o Gospod, uči me svojih sodb.

Moja duša je vedno v moji roki, vendar ne pozabljam tvoje postave.

Krivičniki so nastavili zanko zame, vendar nisem zablodil od tvojih ukazov.

Tvoja pričevanja so moja dediščina na veke, kajti ta so veselje mojega srca.

Trudim se, da bi izpolnjeval tvoje zakone, na veke, do konca. (Ps 119, 105-112)

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Frančiška:

Frančišek je bil pri maši v mali kapeli Porciunkuli. Bilo je na praznik apostola Matija, 24. Februarja. Duhovnik je bral evangelij:

»Spotoma pa oznanjajte in govorite: 'Nebeško kraljestvo se je približalo.' Bolnike ozdravljajte, mrtve obujajte, gobave očiščujte, demone izganjajte. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. Ne oskrbujte se ne z zlatom ne s srebrom ne z bakrom v pasovih, ne s popotno torbo ne z dvema suknjama ne s sandali ne s palico, kajti delavec je vreden svoje hrane. V katero koli mesto ali vas pridete, poizvedite, kdo je tam vreden, in ostanite tam, dokler ne odidete. Ko vstopite v hišo, jo pozdravite: 'Mir tej hiši!' Če bo hiša vredna tega, naj pride nanjo vaš mir, če pa ne bo vredna, naj se vaš mir povrne k vam.«

Ko je Frančišek slišal te besede, je prosil duhovnika, da mu jih natančneje razloži. Potem pa je navdušeno vzkliknil:

»To je tisto, kar sem želel, po tem bom živel po najboljših močeh!«

Komaj je Frančišek stopil iz cerkve, je sezul čevlje, vrgel palico od sebe in slekel plašč, ki ga je nosil, da ga ne bi zeblo. Namesto pasu si je okrog ledij privezal vrh, oblekel je dolgo, rjavosivo haljo s kapuco, kakršno so nosili tamkajšnji kmetje, in bil pripravljen oditi bosonog v svet, kakor so odšli apostoli in prinašali Gospodov mir tistim, ki so ga hoteli sprejeti...

Ko je kasneje Frančišek dobil prve brate, ni imel zanje nobenega načrta. Sam zase je vedel, da je njegovo življenje, življenje po evangeliju, kaj pa naj stori z brati... edino, kar je vedel, je bilo, da vpraša svojega Gospoda. Tako so šli skupaj v cerkev, bili pri sveti maši in potem dolgo molili. Končno so prosili duhovnika, naj trikrat odpre Sveto pismo in kar bo rekel Gospod so bili pripravljene takoj storiti. Odprle so se besede: »Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim ter pridi in hodi za menoj!«, »Ne nosite nič s seboj na pot, na palice ne torbe ne obuvala ne denarja...« in še »Kdor hoče hoditi za menoj, naj se odpove sam sebi, vzame svoj križ in hodi za menoj.« Frančišek je pogledal prva brata, se zahvalil Gospodu in jima rekel, naj storita, kot sta slišala.

Viri: J. Jorgenson, Sveti Frančišek Asiški, str. 64-66, Rožice sv. Frančiška, str.15-18 in C. Carretto, Jaz, Frančišek, str.57-67.

Zaradi tega opominjam vse svoje brate in jih spodbujam v Kristusu, naj – kolikor le morejo – častijo napisane božje besede, kjerkoli jih najdejo. In kolikor se njih tiče, naj jih, če te niso dobro spravljene ali so nespoštljivo razmetane na kakem kraju, zberejo skupaj in s častjo spravijo, saj počastijo v teh besedah Gospoda samega, ki je te besede govoril. Mnogo reči se namreč posvečuje z božjo besedo in z močjo Kristusovih besed se izvršuje oltarni zakrament. (2 Fp 45-47)

Tako je Frančišek opominjal svoje brate, zanj samega pa moremo reči, da je Božje besede tako ljubil, da je sam postal utelešen evangelij.

O branju Svetega pisma:

Sveto pismo nam omogoča stik z Bogom. Predstavi nam Boga, svet, v katerem živimo in nas same. V SP najdemo odgovore na vsako življenjsko situacijo, na vsako življenjsko vprašanje. Ko začnemo brati, prisluhnemo glasu Boga in če besedo sprejmemo, le-ta spremeni naše življenje. Zato vedno pred branjem prosimo Boga, da nas očisti in nam odpre srce za svoje navdihe. Tudi SP ne moremo brati v naglici, nezbranosti ali med tem, ko je okrog nas dirindaj. Potrebna je tihota, zbranost in mir. BB moramo brati kot celoto, odlomke povezovati in vedno znova odriniti na globoko. Marsičesa v SP ne razumemo, zato je potrebno večkratno branje in pomoč drugih odlomkov. SP je podobno velikemu oceanu, ki ima plitvine, kjer se lahko igrajo celo otroci, ima pa tudi dele, kjer morejo plavati le odrasli. Vsekakor pa je prostrano in v najglobljih delih nikoli ne pridemo do dna. Vsekakor pa se moramo vedno, ko stopimo pred BB zavedati, da stopamo pred našega Boga Očeta, ki nas ljubi in se nam razodeva, da bi ga mogli ljubiti tudi mi. In vsak odlomek, vsako besedo SP moramo gledati in sprejemati v zavesti te neskončne Božje ljubezni.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

Kot sv. Frančišek bi poskušali vzeti resno besedo, ki nam jo danes želi spregovoriti naš Bog.

✦ Ena možnost je, da ima vsak pred sabo svoje Sveto pismo, ki ga po uvodni razlagi in molitvi v tišini odpre in razmišlja, kaj mu želi povedati Bog. V tem primeru je potrebno priskrbeti dovolj Svetih pisem.

✦ Druga možnost je, da cela skupina odpre Sveto pismo in najprej vsak zase in nato skupaj razmisli o pomenu te besede za njihovo življenje.

✦ Tretja možnost je vnaprej pripravljena Božja beseda, ki bo po voditeljevi presoji pomagala k rasti skupine in posameznikov.

✦ Vsekakor je potrebno pred branjem BB moliti in prositi za milost odprtega srca, potrebno je vzpostaviti tišino in zbranost in potrebno je, da so sklepi na koncu zapisani, da jih bo lahko skupina kasneje preverila. Možno je tudi izdelati svoje osebno Sveto pismo (to je nekaj praznih listov formata A5, ki jih po sredini spnemo ali zašijemo), kamor mladi zapišejo svoj odlomek in tisto, kar jih je nagovorilo in to počno še ves teden do prihodnjega srečanja.

✦ Ob koncu je primerna refleksija, oz. podelitev spoznanj, oz. ponovitev bistvenega.

IV. PRILOGA

Igra telefončki je bolj ali manj znana. Udeleženci sedijo v krogu, drug ob drugem. Prvi si izbere določen stavek in ga šepne na uho sosedu, ta naprej sosedu in tako se ponavlja do konca kroga. Zadnji pove stavek naglas. Pomembna je tišina, zbranost in »umita ušesa«, enako kot pri poslušanju Božje besede.

8. MOLITEV V TIŠINI, ADORACIJA MOJ BOG IN MOJE VSE!

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je v koščku kruha na oltarju skrit naš Bog.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da nas pogovor z Bogom osrečuje.
DEJAVNOSTNI CILJ	Izkustvo adoracije in tišine.
ODLOMEK IZ SP	
PESEM	Spomin predragoceni (pesmarica Med nami je On!, str. 1046, Brat Francišek, Ljubljana 2001), Jezus, Jezus (pesmarica Med nami je On!, str. 307, Brat Francišek, Ljubljana 2001), Jezus, kralj vsega stvarstva (pesmarica Med nami je On!, str. 307, Brat Francišek, Ljubljana 2001)
IGRA	Zreti v oči, Pogovor z očmi in kretnjami
LITERAURA	

I. MOLITEV:

Molimo te presveti Gospod Jezus Kristus tukaj in po vseh tvojih cerkvahin te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Franciška:

Zato pa človeški sinovi, kako dolgo boste še zakrknjenega srca? Zakaj ne spoznate resnice in ne verujete v Sina božjega? Glejte, vsak dan se poniža, prav tako kot takrat, ko je s kraljevskega prestola stopil v telo Device. Vsak dan pride k nam v ponižnosti. Vsak dan stopa iz Očetovega naročja na oltar v duhovnikove roke. In kakor se je apostolom prikazal v resničnem telesu, tako se tudi nem sedaj kaže v posvečenem kruhu. In kakor so oni ob gledanju na njegovo človeško naravo videli samo to človeško naravo, vendar pa so verovali, da je Bog, ko so ga gledali z duhovnimi očmi, tako naj tudi mi, ko na kruh in vino gledamo s telesnimi očmi, sprevidimo in trdno verujemo, da sta to njegovo živo in resnično telo in kri. Tako je Gospod vedno s svojimi zvestimi, kakor je sam zagotovil: »Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« (Fopom 1,15-22)

Vsak človek naj bo v strahu, ves svet naj trepeče in nebo naj se raduje, kadar je na oltarju v duhovnikovih rokah Kristus, Sin živega Boga. O čudovita visokost in pretresljiva ljubeznivost! O vzvišena ponižnost! O ponižna vzvišenost, da se Gospod vesoljstva, Bog in božji Sin tako poniža, da se zaradi našega zveličanja skriva pod neznatnim koščkom kruha! Poglejte, bratje, ponižnost Boga in izlijte pred njim svoja srca; ponižajte se tudi vi, da vas bo povišal. (2 Fp 33-36)

Iz življenja sv. Klare:

Klarino življenje je bilo eno samo tiho in nenehno pogovarjanje z Najvišjim. Izžarevala je globok mir in veselje v povezanosti z Bogom. Nikoli ni pokazala niti najmanjšega vznemirjenja. Njena spokojnost in vdanost je bila tako globoka, da je prehajala na sestre in na vse, ki so jo srečali. Klara veliko moli in moliti zanjo pomeni ljubiti in častiti Boga z vsem, kar je. Od molitve se vrača spremenjena. Sestre opažajo, da je njen obraz svetlejši in lepši; njena usta tedaj niso zmogla govoriti ničesar drugega kot samo o Bogu.

Zaradi te njene predanosti jo je Bog vedno uslišal. Tako je bil nekega dne čas večerje v samostanu že mimo, a so imeli le en kos kruha in sestra, ki je skrbela za kuhinjo kar ni in ni klicala k večerji. Klara se je šla pozanimati o vzroku zamude. »Nocoj se bomo postile, ker imamo samo kos kruha in ta ne bo dovolj niti za brata, ki čakata pred vrati samostana,« je rekla sestra. Klara pa ji je dejala: »Pojdi, hčerka moja in razpolovi kos kruha. Pol daj bratoma ostalo pa razdeli na petdeset koščkov, kolikor nas je. In zaupaj v Božjo previdnost.« Medtem, ko je sestra lomila kruh, je Klara molila pred svojim Gospodom, kruha pa je bilo vedno več, tako da se je nasitilo vseh petdeset sester. Drugič se je zgodilo, da so Saraceni Friderika II., ki so bili na vojaškem pohodu po Italiji, oblegali mesta v okolici Assisija. Za njimi so ostajala porušena in požgana mesta. Assisi se je skrtil za mestno obzidje, uboge sestre pa so bile povsem izpostavljene krutim vojakom, njihov samostan pri Svetem Damijanu je namreč ležal zunaj obzidja. Težki udarci so stresli samostanska vrata in Klara, ki je bila že dolgo hudo bolna in priklenjena na posteljo, je vprašala, kaj pomeni ta ropot. Sestre so ji povedale o Saraceni. S težavo je vstala in naročila naj ji prinesejo posodico v kateri so hranile posvečene hostije. S posodico v roki je prosila, naj jo prenesejo k velikemu oknu, ki gleda na prostor pred cerkvijo. Visoko jo je dvignila in pokazala Kristusa v evharistiji nevernim vojakom. Medtem je molila: »Prosim te, moj Gospod, ti varuj moje sestre, ker veš, da jih jaz ne morem. Obvaruj tudi to mesto in ljudi, ki nam zaradi tvoje ljubezni pomagajo in nas ohranjajo pri življenju.« Iz posodice se je oglasilo: »Zaradi tvoje ljubezni bom varoval tebe

in nje.« Saraceni so izginili izpred samostana, izginili so tudi izpred Assisija in mesto je bilo po Klarini molitvi rešeno.

Vir: K. Gržan, Sveta Klara Asiška, šmarnice ob 800 letnici njenega rojstva, str. 29, 41 in 91-92, Nazarje 1994

Še nekaj na splošno:

Bog se je človeku razodeval že v najzgodnejših časih. To mu je zaradi človekove trdosrčnosti in trdoglavosti bolj slabo uspevalo. Tako se je Bog ob dopolnitvi časa stare zaveze razodel v osebi Jezusa Kristusa. Nekateri so ga prepoznali, mnogi pa ne. Ko je odhajal nazaj k Očetu, je svojim obljubil, da bo ostal z njimi do konca sveta. Z nami ostaja pod podobo kruha in vina. Že ko je prišel na svet je izbral podobo nemočnega dojenčka, da se ga ne bi bali. To je za vsemogočnega Boga veliko ponižanje. Še veliko hujše ponižanje pa je, da Bog – edini resnično Živi prevzame podobo nežive stvari – kruha in nam postaja hrana. Neka pesem pravi: »Kaj delaš tukaj v temni ječi, moj ljubi Jezus dan in noč?« in tudi odgovarja z besedami, ki jih položi v usta Jezusu: »Tako srčno ni hrepenelo srce po srcu še nikdar, kot moje, da bi te objelo, ko prideš zjutraj pred oltar.« Kdor se zaveda tega ponižanja našega Boga, bo v tem mogel prepoznati njegovo neizmerno ljubezen.

Kot primer stalne molitve in tihega pogovora z Jezusom so sestre Reda svete Klare (klarise) v Nazarjah in v Dolnicah pri Ljubljani. Vse ure dneva je ena od sester pred tabernakljem in moli. Molijo za vse ljudi, tudi za Frančiškove otroke in mladino. Vsak dan in vsako uro nas prinašajo pred Boga, da lahko mi Boga prinašamo svetu. In če vas pot kdaj zanese tam mimo in se oglasite pri njih, lahko že zunaj samostana ugotovite mir, ki je posledica tesne povezanosti z Bogom.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Molitve v tišini so sposobni tudi otroci, če so nanjo le dovolj dobro pripravljene in uvedeni. Glede na njihova leta, so jim dana navodila, naj se pogovarjajo z Jezusom, kot s svojim prijateljem, naj mu povedo vse, kar jih teži, naj mu zaupajo tudi svoje skrivnosti. Poskusijo naj tudi slišati, kaj jim Jezus odgovarja.

✦ Prva možnost je polurna (lahko tudi manj ali več) adoracija. Primerna je adoracija v cerkvi ali v kapeli, če pa voditelj drugače presodi, je potrebna primerna priprava prostora. Vsekakor smo pri adoraciji ali pri molitvi v tišini bolj usmerjeni v Drugega, kot pa drug v drugega in temu primerna naj bo postavitev stolov, klečalnikov, pen ...

✦ Druga možnost je molitev pred križem (glede prostora velja isto kot pri adoraciji). V tem primeru je lahko molitev tudi s svinčnikom in papirjem v roki (pri tistih, ki to že zmorejo), da se ne izgubijo preveč v svojih mislih.

✦ Tretja možnost je tiha molitev v cerkvi, ko si vsak najde svoj kotiček v katerem lahko nemoteno premišluje. Morda je primerno, da vsak dobi v roke košček kruha in ob tem čisto navadnem kruhu premišluje o Jezusu, ki se je za nas skrnil ravno v to navadno in vsakodnevno hrano...

✦ Vsekakor pa je potrebna dobra presoja voditelja, kaj bo skupina zmogla. Tu je še posebej pomembno, da ima voditelj sam izkušnjo adoracije oz. molitve v tišini in da natančno ve, kam želi skupino pripeljati.

IV. PRILOGA

Zreti v oči: Igra v bistvo ni igra, je pa vaja, ki jo lahko vzamemo tudi kot igro ali poskus pred molitvijo v tišini. Udeleženci se razdelijo v pare, kot sami želijo. Sedijo na stoli obrnjeni drug proti drugemu. Med njimi naj bo toliko prostora, da ne bodo v »intimnem krogu« drug drugega. njihova naloga je, da tri minute drug drugemu zrejo v oči. Tudi če se kdo začne smejati, se vaja nadaljuje in ko se umiri oz. ko zmore zopet zre svojemu prijatelju v oči. Po treh minutah je refleksija, ko vsak pove, kako mu je bilo, kaj je bilo težko, kaj prijetno, kaj je ob tem doživljal...

Kadar se zazremo sočloveku v oči, na nek način prihajamo v njegovo notranjost, zremo v njegovo dušo. Na tak način se učimo pogovarjati se brez besed, kar se dogaja tudi pri adoraciji.

Pogovor z očmi in kretnjami. Da je stvar bolj zanimiva, se lahko nabavijo kirurške maske in kape (ali pa morda zagrinjalo, ki ga imajo čez obraz muslimanke) in potem eden v paru poskuša drugemu povedati nekaj čisto preprostega in vsakdanjega samo s pogledom in v skrajnem primeru tudi s kretnjami. Ko konča pripoved, drugi pove, kaj je slišal. Nato vlogi zamenjata. Tudi tu naj bo poudarek na očeh. Na koncu sledi refleksija in navezava na nadaljnji potek srečanja.

9. MOLITEV KOT ŽRTEV GOSPOD, KAJ HOČEŠ, DA STORIM?

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da molitev ni samo v besedah, temveč predvsem v dejanjih.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti srečo v opravljanju dobrih del.
DEJAVNOSTNI CILJ	Vaja v dobrih delih v vsakdanu.
ODLOMEK IZ SP	
PESEM	Stvarnik zemlje in neba (pesmarica Med nami je On!, str. 984, Brat Francišek, Ljubljana 2001)
IGRA	Ogrej mi roke in me potolaži...
LITERAURA	

I. MOLITEV:

Gospod, naredi me za orodje tvojega miru.

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Franciška:

Zahvaljujem se ti, Gospod Bog, za vse te moje bolečine; in prosim te, o moj Gospod, dodaj mi jih še stoterno, če je tebi všeč; kajti to mi je najdražje, da mi pri zadajanju bolečin ne prizanašaš, saj mi je izpolnjevanje tvoje svete volje preobilna tolažba. (Fmbol)

Ko je Francišek nekega dne goreče molil h Gospodu, je v sebi zaslišal, da mu govori: »Francišek, če hočeš spoznati mojo voljo, moraš prezirati in mrziti vse, kar si posvetno ljubil in želel imeti. Ko boš začel s tem, se ti bodo zdele neznosne in grenke tiste stvari, ki so se ti prej zdele privlačne in sladke, iz tega pa, kar si prej mrzil, boš črpal nepopisno radost.«

Vesel tega razodetja in okrepčan od Gospoda je Francišek, medtem ko je nekega dne jezdil v okolici Assisija, srečal nekega gobavca. Navadno se je gobavcev ogibal z velikim gnusom. Tokrat pa se je prisilil, razjahal in podaril gobavcu denar ter mu poljubil roko. In ko je od gobavca prejel poljub miru, je zajahal konja in šel svojo pot. Od tega dne se je začel vedno bolj zaničevati, dokler ni z božjo pomočjo popolnoma premagal samega sebe in postal novi človek.

Malo dni zatem je vzel s seboj mnogo denarja in šel v bolnišnico za gobavce. Tam je zbral vse gobavce in vsakemu dal vbogajme ter mu poljubil roko. Ko je odhajal od njih, se mu je spremenilo v sladkost, kar se mu je prej zdelo grenko, namreč videti gobavce in se jih dotikati. Sam je rekel, da mu je bil pogled na gobavce tako zoprno, da jih ne samo ni mogel gledati, ampak ni hotel niti priti v bližino njihovega bivališča. In če se je kdaj zgodilo, da je šel mimo njihovih bivališč ali da je katerega od njih videl, ga je sicer usmiljenje nagnilo, da mu je po kaki osebi dal vbogajme, vendar se je sam obrnil od njega proč in si z rokami zatiskal nos. Toda po božji milosti je postal gobavcem tovariš in prijatelj, tako da je, kot pravi v svoji Oporoki, prebival z njimi in jim ponižno stregel. Po obiskovanju gobavcev je postal drug človek.

Vir: Legenda treh tovarišev, str. 81-82, Brat Francišek, Ljubljana 1998

Še nekaj na splošno:

Mlada žena je pripovedovala kako moli ona: »Preden sem se poročila, sem pogosto zahajala v cerkev in se dolge ure ali pa le za hip zadržala pri svojem Bogu. Ko sem se poročila in postala mamica, sem zelo pogrešala te moje zmenke v cerkvi. Doma sem imela preveč dela in le redko sem našla čas, da sem se oglasila v cerkvi. Ko sem nekega dne le bila spet pri svojem Gospodu, sem se zavedala, da je moj čas potekel, ter da moram domov kuhati, prati, likati in da me moj sin že nestrpnost čaka pri babici, da ga pridem iskati. Žalostno sem rekla Gospodu: 'Oprosti, vendar moram iti, doma me čaka še toliko dela...' Tedaj sem zaslišala čisto jasen glas: 'Dovoli, da grem s tabo!' Bila sem šokirana. Tisti trenutek sem za vedno spoznala, da so vse moje delo, vse moje žrtvice in ves moj napor v resnici moja molitev.«

Kaj so naše molitve? Kaj je tisto, kar lahko mi podarimo Bogu kot svojo molitev? Kolikšnih žrtvic smo sposobni? Konkretni primeri primerni starosti in skupini...

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

Ta ura naj bo ura konkretne molitve, ki bo skupini in posameznikom v korist in rast in ki bo razveselila tudi okolico. Možnosti:

- ✦ obisk kakšne starejše ali bolne osebe
- ✦ obisk in kratek program v domu za onemogle
- ✦ pospravljanje učilnice

- # urejanje okolice cerkve
- # pomoč g. župniku pri čemerkoli že
- # priprava maše
- # itd. po lastni presoji

Vsekakor je potrebna dobra vnaprejšnja priprava, da žrtev ne bo nesmiselna in da se bomo ob koncu mogli zavedati, da je lepo delati za druge. Zato je ob koncu nujna refleksija in pogovor o tem, kar smo počeli.

IV. PRILOGA

Igra je ena izmed interakcijskih iger in se imenuje »Ogrev mi premrle roke in me potolaži...«

Udeleženci se razdelijo v pare in sedejo na stole v krogu, tako da otroka, ki sta v paru gledata drug drugega. Tisti, ki je v paru večji bo mama in manjši bo otrok. Voditelj jih povabi, naj se umirijo in si predstavljajo, da je zunaj hud mraz in da sneži. Otrok se je kot vsi normalni otroci igral zunaj s prijatelji in sedaj se je premražen vrnil v hišo. Roke ima vse premrle, tako da skoraj ničesar več ne čuti. Ko pride v hišo, mu mama najprej nežno ogreje premrle ročice. To stori tako, da jih vzame v svoje in jih nežno masira. Biti mora nadvse pazljiva, ker prezeble roke bolijo, ko se segrevajo. (Da bo ogrevanje rok lažje, lahko vsaka »mama« dobi v roke kapljico kreme ali česa podobnega.) Ko so ročice ogrete, bi se otrok rad še malo potolažil pri svoji mami, česar mu seveda le-ta ne more odreči, zato ga še nežno poboža po licu.

Ko je igra končana se vloge v paru še zamenjajo.

Že v začetku se lahko opozori, naj bodo v pari takšni, kot si udeleženci sami želijo.

Ob koncu je na mestu vprašanje, kako se je kdo počutil. Kaj je bilo lepo in kaj težko v tej igri? Kaj je lažje dajati ali prejemati? ...

Na igro lahko navežemo nadaljni potek ure.

10. MOLITEV V NARAVI (Hvalnica stvarstva)

SPOZNAVNI CILJ	Bog se razodeva s svojo lepoto in ljubeznijo skozi stvarstvo: Molitev v naravi ne pomeni le pogovora, meditacije... varovanje življenjskega prostora, skrb za čisto okolje, varstvo živali= odgovoren odnos do stvarstva - vse to je lahko molitev! Kako se jaz v naravi srečujem z Bogom.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	narava - kraj srečanja z Bogom; božja navzočnost; stvarstvo kot slavitelj Boga; za vsako srečanje z Bogom je potrebno spoštljivo stopanje v odnos=>EKOLOGIJA;
DEJAVNOSTNI CILJ	izkusimo molitev v naravi
ODLOMEK IZ SP	Stvarjenje; Jezusovi umiki v samoto;
PESEM	Sončna pesem; Če letal bi; Hvala ti za svet v katerem smo;
IGRA	Dinamično stvarstvo
LITERATURA	

I. MOLITEV:

HVALNICA STVARSTVA

*Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov.
Tebi Najvišjemu, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.*

*Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.*

*Hvaljen, moj Gospod v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne, dragocene in lepe.*

*Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem, sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.*

*Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi;
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.*

*Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepek in močan.*

*Hvaljen, moj Gospod, v onih, ki zaradi tvoje
ljubezni odpuščajo,
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.*

*Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.*

*Gorje njim, ki umrejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji,
zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega.*

*Hvalite in povečujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu
v veliki ponižnosti.*

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Sončna pesem ali Hvalnica stvarstva je najbolj poznan Frančiškov spis. Je spomenik krščanske duhovnosti vseh časov. Predstavlja frančiškov duhovni vrh, med prejemom ran na gori La Verni, septembra 1224 in njegovo smrtjo, 3. oktobra 1226. Gre za večno temo: Gospod, ki je najvišji in dobri. Ta njegova ljubezen vabi v vesoljno bratstvo vse stvarstvo. Sončno pesem so Frančiškovi bratje prepevali kot pridigo. Zanje je bil Evangelij praznik in pesem, in niso poznali boljšega načina oznanila kot slavljenje Boga.

Tudi naša molitev v naravi se mora najprej začeti s tem, da dosežemo spoštljiv odnos do stvarstva=vsega, kar obstaja in nas obdaja. V taki drži se lahko začne pot spoznavanja drugega, skrivnostnega, iz te drže lahko zraste molitev. Kakšen je moj odnos do narave? Ustavimo se lahko ob preprostem ekološkem vprašanju in z otroki razmišljamo o tem. Ali skrbimo za ohranjanje lepote in čistosti svojega okolja? Kar spoštujemo in ljubimo, to varujemo in poskušamo ohranjati zdravo.

Jezus se je velikokrat umaknil v naravo, kjer se je lahko v miru pogovarjal z Očetom.

Tudi Frančišek je ogromno časa preživel v naravi, sam, kjer je lahko bival z Gospodom in premišljeval o svojem življenju, poklicanosti. Kjer je molil. V naravi je bil sposoben slišati.

V hrupu in mestnem okolju se zvoki narave izgubijo, zatrejo. V življenju vsakega od nas nastopijo trenutki, ko potrebujemo umik od vsakdana, da se napolnimo z močmi, da lažje prisluhnemo sebi, da najdemo izgubljeni ali zbledeli stik z Bogom. In narava je kraj, kamor se vsak človek (veren ali ne) zelo rad umakne. Narava nas opominja na to, da v vesolju nismo sami, da človek ni središče sveta (kljub temu, da si velikokrat domišlja, da to je) in da obstaja nekdo, ki je neskončno večji od njega. Morda je zato človeku narava nujna in potrebna spremljevalka, saj mu nenehno daje možnost, da zasluži prisotnost Boga Stvarnika; ob katere občudovanju se človek usmeri ven iz sebe; je kraj molitve – šumenje reke, petje ptic najbolje slišimo v tišini, sebi najlažje prisluhnemo v tišini, človeka moremo najbolje spoznati, ko umolkujemo in odstranimo stvari, s katerimi nas obsipa okolica. Da prepoznamo, slišimo, najdemo, se srečamo z Bogom... ni potrebno nič manj.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

♣ **Odhod v naravo:** V lepem vremenu skupino odpeljemo v naravo in srečanje poteka tam. Smisel je v doživetju Stvarstva, ki nas spominja na Božjo dobroto.

♣ **Meditacija v naravi,** ki je tudi oblika molitve (glej prilogo)

♣ **Delo v skupinah:** Vsaka skupina si izbere eno kitico Hvalnice stvarstva in jo posebej. Kako? Npr. zemlja: napiši ali zaigraj, kot da si ti zemlja, kako hvališ in slaviš Boga. V predstavitvi se vsi ti liki stvarstva lahko srečajo in skupaj 'opevajo' stvarnika. => dobimo novo Hvalnico: 'kako stvarstvo slavi Boga!'. (npr.: molitev breze, molitev leva, molitev ptice, delfina,...oblakov, vetra...- v obliki igre, plesa, pesmi...idr.)

♣ **Moja hvalnica stvarstva:** Po začetnem vzdušju v tišini, ko samo opazujemo naravo okoli sebe in poslušamo zvoke... napiše vsak svojo hvalnico ali le preprosto molitev 'človeka v naravi!'.
♣ **Čistilna akcija** => na nekem prostoru v naravi pobere smeti. Namen & pomen: praktično delo = ekološka akcija, osveščanje, varovanje narave... je tudi lahko oblika molitve. Na koncu lahko smeti zažgemo ali preprosto vržemo kamor sodijo in prosimo za večjo ekološko osveščenost ljudi.

♣ **Kakšen je bil odnos posameznih ljudstev, kultur skozi zgodovino do narave** / več skupin: vsaka skupina je pleme, ljudstvo, ali narod posameznega kontinenta, države. Lahko je ločitev po deželah, lahko po obdobjih. Najprej se skupina pogovori in poskuša spoznati, kakšen je (bil) odnos posameznega ljudstva, plemena ali kulture do stvarstva (narave). Potem v predstavitvi poskuša to čim bolj nazorno prikazati. Ta način zahteva tudi od voditelja večjo angažiranost in vpogled v zgodovinski leksikon.

♣ Primer: indijanci so vedno imeli izredno spoštljiv odnos do narave. Nanjo so se obračali kot na Boga. Verjeli so, da je Bog povsod – v drevju, skalah...vetru- To sicer ni čisto v skladu z našo vero, toda Indijancem je pomagalo, da narave niso skrunili, ampak so ji izražali spoštovanje. Popolno nasprotje temu so bili belci... Tudi Azijski prebivalci, npr. v himalajskih vaseh, gojijo veliko spoštovanje do gora.

♣ **Iskanje v naravi:** Otroci naj poiščejo v naravi stvar, ki predstavlja vsebino posameznih kitic Hvalnice stvarstva. Vsak je zadolžen za 1 kitico. Lahko poiščejo ali izdelajo tudi simbol posamezne kitice. skupaj sestavimo simbolični oltar, na katerega potem prinašamo te simbole. Predstavitve: skupina za svoj simbol pripravi kratko molitev, pesem, misel... to bo sestavljalo zaključno molitev = Pred oltar prinesejo simbol, ga predstavijo v duhu Hvalnice. Skupine si sledijo. NA koncu na oltarju simboli hvalnice.

IV. PRILOGA

Igra Dinamično stvarstvo. Zamenjamo si imena. Vsak si namesto svojega izbere ime rastline, živali, ipd. v sredini nekdo s časopisom. Nato se igralci v krogu kličejo z novimi imeni. Kdor je poklican, mora z 1 besedo ali gesto hitro predstaviti svoje ime. Tisti znotraj kroga pa ga poskuša s časopisom zadeti, preden ta pokliče naslednjo žival (rastlino). Namen: dinamična predstavitev stvarstva.

12. PISNA IN RISANA MOLITEV

SPOZNAVNI CILJ	Bog je v vseh stvareh, molitev niso samo naučene vrstice, ampak tudi hrepenenje našega srca, tudi tišina je lahko zelo močna molitev ali vsaj
----------------	---

	priprava nanjo
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Kontemplacijska molitev (za FN), čutiti naravo na drugačen način, meditacija v tišini, za mlajše kakšna meditacijska zgodba
DEJAVNOSTNI CILJ	V tišini, v naravi, sestavijo svojo molitev, ali jo narišejo, najmlajše se lahko preveri ali se znajo pravilno prekrizati...
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	-Mt 6, 5-15 , -Lk 11, 1-13
PESEM	- ODPRI OČI MI , RES JE PRIJETNO , HVALA TI O MOJ GOSPOD
IGRA	Frančišek je bil v življenju
LITERATURA	- Prerok; Kahlil GIBRAN; Župnijski urad sv. Magdalene, 2000 Maribor; Marec 1981 - Jaz Frančišek zgodba To je veselje str. 83 - 89, Carlo CARRETTO; Koper, 1994; Ognjišče za založbo Franc Bole

I. MOLITEV:

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

O molitvi oz. o darovih Boga.

Neki človek se je izgubil v puščavi. Ko mu je pošla zaloga hrane in pijače, se je z veliko muko premikal po žgočem pesku. Nenadoma je pred sabo zagledal palme in zaslišal šumenje vode. Še bolj obupan je pomislil: »To je gotovo fatamorgana. Moja domišljija prebujata najgloblje želje moje podzavesti. V resnici pa tam ni prav ničesar.« Brez trohice upanja in že ves zmeden se je kot brez življenja ulegel na tla. Malo zatem sta ga našla dva beduina. Revez je bil že mrtev. »Ali ti kaj razumeš?« je vprašal prvi. »Tako blizu oaze, z vodo v neposredni bližini, z dateljni, ki bi skoraj sami padli v usta! Le kako je to mogoče?« Drugi je zmajal z glavo in rekel: »Bil je moderen človek.«

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

Animator pred začetkom napiše Frančiškovo molitev »O vzvišeni in veličastni Bog ...« ali kakšno drugo molitev na več listov, po svojem okusu jih lahko tudi oblikuje z risbami, slikami... Ti listi morajo sestavljeni skupaj tvoriti celotno molitev. Otroke se razdeli v več skupin. Listov mora biti enako število kot je skupin. Vsaka skupina dobi svoj list. Besedilo lahko oblikujejo s stvarmi iz narave (čez besedilo lahko prelepijo liste, razna semena...). Nato pridejo skupine skupaj in vsaka zmoli svoj del molitve. Če je mogoče, naj otroci v naravi sami naberejo stvari, ki jih potrebujejo za izdelovanje svoje molitve.

IV. PRILOGA :

IGRA: Nekdo reče: »Frančišek je bil v življenju ...« pove samo prvo črko pridevnika. Primer: Frančišek je bil v življenju p... (otroci v krogu ugibajo kakšen je bil Frančišek: kdor igro začne pove vsakemu ali je uganil ali ne: ponižen-odgovor »ne«, pravičen-»ne«, priden-»ne«, prijazen-»ne«, preprost-»JA«). Ostali otroci sedijo v krogu in po vrsti ugibajo. Vsak ima 10 sekund časa za razmišljanje, nato je naslednji. Vsak pove le eno besedo naenkrat. Če ima animator na sumu goljufijo, naj prej pokliče otroka proč od ostalih, da se otrok pozneje ne bi premislil ali pa naj otrok prej napiše besedo na list, ki jo na koncu pokaže vsem. Igro nadaljuje kdor je uganil prejšnjo besedo. Igra se konča po dogovoru.

13. ZAHVALNA IN SLAVILNA MOLITEV

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da se moramo zahvaljevati Bogu za vse stvari, ki jih prejmemo ali doživimo.
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da nas ima Bog rad, da je vedno z nami, da nas vedno poslušata in čaka, da spoznamo njegovo dobroto.
DEJAVNOSTNI CILJ	Molitve v obliki zahvale. Otroci naj si, na primer vsak teden enemu, med seboj

	podelijo hvaležnosti v obliki molitve ali pesmice – hvalnice, zakaj je za nekoga dobro da je, in se s tem zahvalijo Bogu drug za drugega.
ODLOMEK IZ SV. PISMA	Psalm 117, 148, 149, 150
PESEM	Zahvaljujte se, str. 108, Hvaljen moj gospod, str. 209, Hvala ti, o moj Gospod, str. 601, Hvalnico pojem Bogu, str. 918. Vse pesmi najdeš v pesmarici Med nami je On, druga dopolnjena izdaja, LJ 2001, založba bF (brat Frančišek)
IGRA	Če bi bila ta oseba...
LITERATURA	

I. MOLITEV:

Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod, tebi hvala, slava in čast...

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Sončna pesem ali Hvalnica stvarstva je nedvoumno najbolj poznana Frančiškova molitev. Predstavlja Frančiškov duhovni vrh, ki se zgodi med prejemom ran septembra 1224 na gori La Verni in njegovo smrtjo 3. oktobra 1226 na ravnini pri Porcijunkuli pod Assisijem.

Ena sama večna tema: najvišji in dobri Gospod. En sam dinamizem: ljubezen, ki vabi v vesoljno bratstvo vse stvarstvo. Ena sama izkušnja, ki prežema vse: velikonočna skrivnost – poveljati se v življenju in smrti. Čudovita sinteza mistike in humanizma, iz katere raste drevo nove podobe sveta. sončno pesem so Frančiškovi bratje prepevali kot pridigo. Za Božje trubadurje je bil evangelijski praznik in pesem, in niso poznali boljšega načina krščanskega oznanila kot slavljenje Boga.

Frančišek je bil prepojen z molitvijo. Hvalil je Gospoda v vsem kar mu je prišlo na pot, ga slavil z vsem svojim bitjem. V nasprotju z nami, ki nam je velikokrat težko reči preprosti hvala. Težko rečemo hvala so ljudem in še težje se za vse zahvlujemo Bogu. On pa nam je dal vse, življenje, stvarstvo, starše, prijatelje, ljubezen...

Največkrat se znamo zahvaljevati ob večjih praznikih – kaj pa vsakodnevna zahvala, da si se zjutraj sploh zbudil, vstal in odšel v svet in spet zvečer zaspal v tiho noč...prav to je počel Frančišek.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI:

- ✦ Otroci napišejo na liste nekaj stvari za kar so hvaležni Bogu in na koncu vse to vključite v molitev.
- ✦ Izdelate "maketo stvarstva", ki naj ga sestavljajo stvari za katere ste hvaležni. Lahko je 2D (torej če ne gre drugače jo vsaj narišete), lepo pa bo izgledalo če bo 3D - popestrilo in napolnilo bo vaš prostor.
- ✦ Vsak lahko napiše svojo hvalnico stvarstva ali pa skupaj napišete eno in vanjo vključite vsakega posameznika, z njegovimi dobrimi lastnostmi.

IV. PRILOGA:

Če bi bila ta oseba... Eden gre ven, ostali pa skupaj določijo nekoga med seboj (lahko tudi tistega zunaj). Naloga vsakega je, da to določeno osebo pozna tako, da jo bo lahko opisal in odgovoril na vprašanja tistega, ki je šel ven. Na to pride ta prostovoljec notri, v krog in začne po vrsti spraševati, vsakega posebej, kaj bi bila ta oseba, če bi bila: žival, avto, drevo, vreme, roža, igrača, rastlina, sladkarija, čevlji, obleka, ... vsakemu seveda po eno vprašanje, ta pa odgovori na primer "če bi bila ta oseba žival bi bila konj" – odgovori se seveda morajo čim bolj ujemati s to resnično osebo (v smislu njegove pojavnosti) – zato je dobro da se med seboj že malo bolj poznate in veste, da je nekdo bolj mirne narave in drugi spet bolj vesele... ko pride okoli prvi krog, mora vsaj 3 izključiti (odvisno koliko se vas gre to igro), da to zagotovo niso te osebe katero ste opisovali. Lahko pa seveda, če je gotov, kar po prvem krogu ugotovi pravo osebo! Ponavadi igra traja vsaj 2 kroga (v drugem in naslednjih krogih odgovarjajo tudi že izločene osebe, tako da število odgovorov ne zmanjšamo). Za naslednjo igro, gre ponovno nekdo drug ven in na novo določite osebo, ki jo boste opisovali.

Igra je dobra za še boljše spoznavanje drugih, predvsem pa sebe (če si opisovana oseba), saj tako spoznaš kako te drugi dojemajo, to pa so zelo dragocena spoznanja.

14. FRANČIŠEK IN ROŽNI VENEC

SPOZNAVNI CILJ	Se seznanijo s tem, kako je rožni venec sestavljen, izvejo kaj je to serafinski rožni venec
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživijo, da ima molitev rožnega venca svoj smisel.
DEJAVNOSTNI CILJ	v naslednjem tednu vsak dan zmolijo desetko rožnega venca
ODLOMEK IZ SV PISMA	Lk 1, 48
PESEM	Po vrtovih smo nabrali rože
IGRA	Pobiranje s tal
LITERATURA	FRAMA, Skupaj z Gospodom, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2002 , Iz bogate zakladnice zapiskov p. Andreja Vuga (še ni izšla)

I. MOLITEV: Desetka rožnega venca.

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Frančiška:

V času Frančiška ni bilo obilice knjig in pripomočkov, ki bi mu pomagali moliti. Tako je brate vzpodbujal v tem, da berejo knjigo » Kristusovega križa.« To je bila posebna knjiga, knjiga, ki ni imela nobene strani, bila je brez platnic, ... To je bila knjiga življenja... Brali so jo lahko celo tisti, ki niso znali brati. Tudi ti so lahko razmišljali o Kristusovem križu...

Tudi, ko je Frančišek dobil kakšno sveto knjigo, nanj ni bil navezan. Brez kakršnih koli pomislekov je dal »starejši ubožici« edini evanglij, ki so ga v tistem času imeli menihi. Ob tem je rekel: »Izroči naši materi Novo zavezo, ki naj jo proda, da ne bo več trpela pomanjkanja. Trdno sem prepričan, da bo Gospodu in blaženi Materi Devici bolj všeč, če to knjigo podarimo, kot pa da jo samo beremo.«

Danes je drugače. Vsak od bratov ima svoj brevir. V njem so napisani psalmi za vsak dan posebej. Bratje pridejo skupaj, vsak odpre svoj molitvenik in začnejo moliti. V času Frančiška pa to ni bilo mogoče, že zato ne, ker niso imeli knjig. Zato so njihove molitve izgledale drugače. Molili so na pamet, ali pa je eden od bratov molil naprej, drugi pa so ponavljali...

Frančišek je vedno znova vabil brate, naj častijo in ljubijo devico Marijo. Rad je imel Marijo, predvsem zato, ker je s tem, ko je rodila Jezusa, Jezus postal naš brat. Naš brat je postal sam Gospod. Mariji v čast je Frančišek prepeval posebne hvalnice, povzdigoval molitve, daroval mnoga čustva. Marijo je postavil celo za Odvetnico Reda Manjših bratov...

Zakaj sploh rožni venec?

SI SE ŽE KDAJ VPRAŠAL-A?

Po kateri vrvi je lažje plezati (tako gor kot dol)? (Po vrvi brez vozlov ali z njimi?)

Po kateri poti je lažje priti do cilja? (Po pot s smerokazi ali brez njih?)

Kako je lažje pripraviti hrano? (Če imaš list z receptom ali brez njega?)

Kako je lažje potovati? (Peš ali z letalom...karkoli že?)

Kako je lažje opraviti velike, težke, komplicirane naloge? (Sam ali skupaj)

Si že kdaj pomislil, da ne moreš preživeti enega tedna ali celo meseca naenkrat. Živeti moraš dan za dnevno, uro za uro. Hiše se ne da zgraditi naenkrat. Postavljati moraš opeko za opeko. Prijatelj ne postaneš v minuti. Po začetnem navdušenju in odločitvi se začno meseci in leta zvestobe, ki ni vedno lahka. Kosila ne moreš jesti vsega hkrati. Juha po žlicah, glavna jed po grizljajih, pijača po požirkih, sladoleđ po majhnih žličkah... Včasih je potrebno jesti tudi kakšno jed, ki je ne maraš.

Bogu, tudi človeku, moreš enkrat za vselej zaupati, mu vsega naenkrat povedati, biti enkrat z vselej njegov prijatelj, ga enkrat za vselej spoznati. Prav tako ne moreš enkrat za vedno vsega zmoliti. Bog ti tudi ne pove vsega naenkrat. Bi ne mogel nositi. Pride čas. Za prijateljstvo z Bogom potrebuješ čas, pogovor, zaupanje, srečanja, hm..., veliko srečanj, potrebuješ druge, ki se tudi trudijo postati njegovi prijatelji, potrebuješ tiste, ki so že njegovi prijatelji. Nekaj pa že imaš, kar je potrebno za prijateljstvo z njim. Namreč to, da je on že tvoj prijatelj. To mora velikokrat povedati in dokazati. Večinoma mu ljudje ne verjamemo... Ta teden se bom učili verjeti Bogu, da z dobroto deluje v našem življenju.

Zgodovina rožnega venca:

Že v Ninivah – tisočletja pred Kristusom – najdemo reliefe, kjer je upodobljena ženska, ki sedi pod svetim drevesom in ima v rokah pripravo za štetje. Zanimivo, šteje molitve. Tudi Marko Polo, ki se je nekaj tisočletij

kasneje, vozil z jadrnico okoli Afrike, opisuje kralja Malabarja, ki ima na vrvici navezane 104 dragocene kamenčke in z njimi šteje svoje molitve. Puščavniki – sv. Pavel npr. – so si zjutraj dali v žepe 300 kamenčkov in čez dan vrgel stran toliko kamenčkov, kolikor določenih molitev so zmolili. Tudi sv. Klara pozna podoben patent, vendar ni meče kamenčkov stran, ampak na vrstico naredi vozle in tako nastane venec. Veliko lažji je in ne trže žepov.

Včasih so s pomočjo takih vencev šteli očenaše, ki so jih zmolili. Zato tudi ime paternoster.

Če si bil-a kdaj na kakšni romarski poti, veš, da je mogoče zaslužiti tudi z molitvenimi pripomočki. V večjih mestih Evrope, so nastajali prav cehi, ki so izdelovali paternostre iz vsemogočih materialov. Zlato, biseri, steklo, gumbi... (dodaj sam). Nekateri pobožni ljudje so šteli tudi Zdravamarije...

Od kod ravno število 150? Menihi so v samostanih zmolili preko dneva 150 psalmov. (To je število vseh psalmov v Svetem pismu.) Tisti, ki so imeli več dela zunaj samostana pa »samo« 50. Tisti, ki niso znali brati, pa so molili enako število Očenašev in Zdravamarij. Nekje so molili 3x50 Zdravamarij. Zjutraj v čast Učlovečenju, opoldne v čast Jezusovemu trpljenju, zvečer na čast Vnebovzete.

Ko so se vse te različne navade dodobra premešale, je nastal v 15., 16. stoletju rožni venec, kot ga imamo danes. Ime prihaja iz zbirke teoloških razprav in pridig. To je bil nekakšen priročnik. Ime pa so prenesli na to obliko molitve, ki povzema dogodke iz Jezusovega in Marijinega življenja in je **VERSKI PRIROČNIK PREPROSTEGA ČLOVEKA**.

Ima rožni venec danes sploh še svoj smisel?

Sredi našega stoletja se je pojavil določen odpor zoper rožni venec. Nekaterim se zdi, da ta molitev ni primerna za razumnike in posebej ne za pubertetnike, saj je nastala v okolju preprostih ljudi, ki niso znali brati in ki so danes popolnoma za časom. Strokovnjaki, ki analizirajo obe omenjeni društvi, ter menijo, da ju natančno poznajo, trdijo, da enoličnost in monotonost te molitve utrujala. Raziskave pa kažejo, da si ob njej ljudje odpočijejo, saj če jo molijo, velikokrat zaspijo... No, raziskave še tečejo.

Ti ugovori so izrečeni iskreno. A vendar je posebna moč te molitve prav v prvini, ki ji manjka: namreč študijsko-razumski. Morda se motijo knjige, ki skušajo o pomoči tej pomanjkljivosti z umetnimi metodami ter priporočajo premišljevanje "skrivnosti" posameznih 10 zdravamarij. Ne pozabimo, da je rožni venec v prvi vrsti molitev preprostega ljudstva, naših mater, naših romanj in naših večernih pobožnosti. V tem okolju je tudi treba iskati metode učenja molitve rožnega venca.

Popolnoma naravno je, da tudi mladostniki iščejo sebi primerne pogovora z Bogom tako, kot so navajeni doživljati in misliti. Vsi se dobro zavedamo težav s koncentracijo in pa dolgočasjem pri molitvi. Preprosti ljudje pa se niso študijsko pozorni na eno stvar. Iščejo, kako bi povezali z Bogom vse, kar jim pride na misel. Mislijo na sorodnike, na sadove polja, na zdravje, (pa tudi na šolo, teste, (ne)znanje, prepire, starše, ki nimajo pojma o življenju, na tečne kolege, na tiste, ki so jim blazno ali malo manj blazno všeč, težave, nerazumevanje... (dodaj sam-a)). In vsakemu takemu spominu dodajo Zdravamarijo. V enem delu rožnega venca jih je kar nekaj: 50. Skoraj bi lahko rekli, da jih je dovolj za vse, kar teži srce. Imaš več kot 50 problemov na dan?

Da, včasih se res sprašujemo ali je molitev rožnega venca sploh smiselna. Nenehno ponavljanje besed, velikokrat brez da bi pri tem o molitvi sami razmišljali... Ravno to nenehno ponavljanje lahko pomaga molivcu pri tem da se umiri... Je pa takšna molitev podobna kruhu, ki ga pomakamo v vino. Jemo kruh, košček za koščkom... Ob tem pozabimo nato, da kruh namakamo v vino... Pa vseeno po določenem času postanemo pijani.... Pri hranjenju z kruhom pomočnim v vino postanemo pijani od pijace, pri vztrajanju v molitvi pa od Božje ljubezni...

Zgodba v pomoč:

"Kaj praviš, koliko tehta ena snežinka?" je sinica vprašala goloba. "Manj kot nič," se je glasil odgovor. Pa je sinica povzela besedo in golobu povedala kratko zgodbo: "Počivala sem na borovi veji, ko je začelo snežiti. To ni bil kakšen hud snežni metež, ampak rahlo, nežno sneženje. Ker nisem imela pametnejšega dela, sem začela šteti snežinke, ki so padle na vejo, na kateri sem čepela jaz. Padlo jih je 3.751.952. Ko se je prav počasi in prav narahlo na vejo spustila 3.751.953. snežinka - težka manj kot nič, kot praviš ti - se je veja zlomila..." Sinica je odletela... Golob, ki je že od Noetovih časov naprej avtoriteta na področju miru, je malce pomislil, nato pa rekel: »Ali manjka samo ena oseba, da bi ves svet užival blaženi mir?" Morda manjkaš samo ti.

Zdrava Marija:

Marija tudi ni bila nič posebnega. Mlado dekle v čistoničposebnopomembnem Nazaretu. In vendar se je Bog ozrl nanjo. Za Boga pa je bila čistonekajposebnopomembnega. Torej bi lahko zaključili, da je ponavljanje Zdravih Marij čistonekajposebnopomembnega. Kajti, če so bili to tako pomembni stavki, da se jih je moral angel naučiti na pamet in jih povedati Mariji, potem so dobri (zelo dobri) tudi zate in je to znamenje, da je Marija lahko tudi zate čistonekdoposebnopomembna. In če ponavljaš te neverjetnozelo posebnopomembne besede, potem postaja tudi Bog zate neverjetnozelo posebnopomemben. **KAJTI TI SI NJEMU ŽE POMEMBEN/POMEMBNA!!**

Po angelovih besedah in moči Svetega Duha je Marija postala Jezusova mama. Ti ponavljaš to, kar je rekel angel. Svetu Duh tudi deluje. Ne moreš si predstavljati, kaj lahko s temi besedami narediš v svetu.

Mogoče manjkajo samo tvoje besede. Mogoče manjka samo tvoja Zdravamarija, da bi Jezus v svetu bil bolj prisoten.

Molitev živega rožnega venca... Posamezniki se povežejo v skupine po pet ali petnajst. Vsak od njih bo vsak dan zmolil eno desetko rožnega venca. Vsakemu od njih določijo eno skrivnost. Eden tako npr. moli vsak dan desetko »ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila«, drugi »ki si ga Devica rodila«, tretji »ki si ga Devica v templju darovala«,... Vsak zase moli eno desetko, vsi skupaj pa cel rožni venec...

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Na začetku ure lahko zmolimo desetko rožnega venca. Pri molitvi štejemo zdravamarije s pomočjo predmetov, ki jih prelagamo iz enega kupa na drug. Poskrbimo zato, da je na začetku v kupu 10 različnih predmetov – lahko so to kamenčki, lahko plišaste igrače, lahko knjige,...

✦ Otroke lahko povabimo, da na srečanje prinesejo rožne vence, ki jih imajo doma... Pripravimo lahko preprosto razstavo rožnih vencev... Pri vsakem rožnem vencu naj bo zapisano od kod rožni venec je...

✦ Otroci lahko izdelajo rožni venec. Potrebujemo tanko vrv, material za jagode, šivanko ter križ za zaključek rožnega venca... Jagode so lahko zrna koruze, fižola, žira (pomembno je, da dan pred srečanjem zrna namočimo, ker bo sicer prebadanje nemogoče...). Za jagode lahko pripravimo tudi lesene ali plastične kroglice oz. kakšen drug material...

✦ Otroci se razdelijo v skupine po pet... Izdelajo cvete s petimi listi... Na vsak list napišejo eno skrivnost... Na koncu srečanja vsak od njih odnese domov en list z eno skrivnostjo... V naslednjem tednu se trudi vsak dan zmoliti deset zdravamarij... Tako imamo tudi znotraj skupine FO cvete živega rožnega venca... Po enem tednu si lahko cvetove ponovno razdelimo, če to otroci želijo...

✦ Izdelamo lahko rožni venec z našimi prošnjami... Pripravimo jagode rožnega venca iz papirja (krogi premer kakšnih 7 cm). Vsak otrok dobi določeno število jagod. Na jagode lahko nalepi svojo sliko, ali pa sliko prijateljev, bratov, sester, staršev... Slika je lahko tudi fotokopija prave fotografije ali pa so lahko obrazi narisani. Na drugi strani jagode naj bodo napisane prošnje – prošnje FO, njihovih prijateljev, staršev... Okoli takšnega rožnega venca se lahko zbiramo daljši čas... Vedno na začetku srečanja na nek način izberemo določeno število jagod – določeno število prošenj – za vsako prošnjo zmolimo zdravamarijo.

✦ Na sredino mize damo majhne lističe. Posedemo se okoli in vsak otrok zase v tišini zapisuje, kdaj pri njih doma molijo rožni venec. Kasneje vse zapisano preberemo in se ob tem pogovorimo... Otroci naj povejo, kaj njim pomeni molitev rožnega venca...

✦ Skrivnosti posameznih delov rožnega venca napišemo na posamezne liste. Otroke razdelimo v skupine in vsaka skupina mora postaviti skrivnosti v pravilni vrstni red – ob tem pridejo do spoznanja, da si skrivnosti sledijo v smiselnem vrstnem redu...

IV. PRILOGA:

Igra Pobiranje s tal... Na tla rztresi veliko drobnih predmetov (gumbov, sponk, lističev papirja iz luknjača). Otroke poprosi, naj ti jih pomagajo pobrati, pri tem velja pravilo, da lahko pobiraš samo po en predem naenkrat – lepo počasi. Lahko je to tudi tekmovanje – ampak še vedno, eno po eno. Delo je seveda dolgočasno in skoraj nesmiselno. Toda kljub vsemu je pametno, tla so čista in predmeti na varnem. Tako je tudi z molitvijo rožnega venca. Čeprav se na trenutke zdi nesmiseln ima svoj smisel...

15. KRIŽEV POT

Spoznavni cilj	Naučimo se kako je Križev pot sestavljen, vsebino postaj, kdaj se ga moli...
Doživljajski cilj	Doživeti kako nekaj lepega in odrešilnega je da se je nekdo (Jezus) daroval za nas. Tako moramo delati tudi mi.
Dejavnostni cilj	Izdelati soj Križev pot in ga skupaj zmoliti.
Odlomek iz SSP	1. p. Lk 23, 1-5, 2. p. Mr 15, 16-20, 3,7,9. p. Mt 4, 1-11 ¹ , 4.,5. p. Jn 19, 25-27, 6, 8 p. Lk 23, 26-28, 10.,11. p. Lk 23, 31-43, 12. p. Lk 23, 44-49, 13.,14. Lk 23, 50-56
Pesem	Getsemani (On 302), Judov bal se je Pilat (On 310), Moji rojaki (On 315), Na križ si šel (On 222), O pridite stvari (SG 773-776)
Igra	
Literatura	Vodilo in življenje, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 1998 Legenda treh tovarišev, Brat frančišek, Ljubljana 1998 Rožice svetega Frančiška, Slovenska kapucinska provinca in Mohorjeva družba Celje, Celje 1992 M. Smolnik, Liturgika, Mohorjeva družba Celje, Celje 1995 M.Y. Gonindard, Izražanje evangelija s kretnjami, Katehetski center – Knjižice, Ljubljana 1993

I. MOLITEV:

Kateri od psalmov, ki jih je sestavil sv. Frančišek ob premišljevanju Gospodovega trpljenja in jih molil pred vsako molitveno uro.

Psalme najdemo v: Vodilo in življenje, str. 23-32.

Kot zaključna molitev je lahko molitev križevega pota, ki so ga sestavili otroci ali vsaj kakšne postaje.

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Frančiška:

Legenda treh tovarišev 17. poglavje

Blažena smrt svetega Frančiška; kako je dve leti pred tem prejel znamenja ran našega Gospoda Jezusa Kristusa

68. Apostolski mož je šel leta 1226 po Gospodovem rojstvu, 4. oktobra, v nedeljo, blažen h Kristusu. Minilo je dvajset let, odkar je popolnoma pripadal Kristusu ter posnemal življenje apostolov in hodil za njimi. Po mnogem trpljenju je bil deležen večnega miru in vreden se je pojavil pred obličjem svojega Gospoda.

Eden izmed njegovih tovarišev, ki je slovel po svetosti, je videl njegovo dušo, ki se je kot zvezda, velika kot luna in svetla kot sonce, nad mnogimi vodami na svetlem oblaku dvigala naravnost v nebo.

Mnogo je delal v Gospodovem vinogradu; skrben in prizadeven je bil pri molitvi, postu, nočnem bedenju, pridiganju in na milosti polnih apostolskih potovanjih, skrbel je za bližnjega in bil z njim so uten, sam pa se je zatajeval; in od začetka svojega spreobrnjenja do odhoda h Kristusu, ki ga je ljubil iz vsega srca, se ga je neprestano spominjal v svojem srcu, ga hvalil z usti in slavil z rodovitnimi deli. Tako prisrčno in iskreno je ljubil Boga, da se je že ob zvoku njegovega imena v notranjosti kar stopil, navzven pa je zaklical besede: "Nebo in zemlja se morata prikloniti pred božjim imenom!"

69. Gospod sam je želel razkriti vsemu svetu žar njegove ljubezni in njegovo neprestano spominjanje Kristusovega trpljenja, ki ga je nosil v srcu, in mu je podelil, ko je še živel v telesu, na čudovit način enkratno pravico in izredno prednost.

Nekega jutra je ob prazniku povišanja sv. Križa molil na pobočju gore, ki se imenuje La Verna. Medtem ko ga je njegova serafska, hrepeneča ljubezen dvigala k Bogu in ga je njegova pripravljenost za sotrpjenje preoblikovala v tistega, ki je iz prevelike ljubezni hotel biti križan, se mu je prikazal seraf. Imel je šest peruti in med perutmi postavlo zelo lepega moža. Roki in nogi je imel razpeti kot na križu in čisto očitno je imel poteze Gospoda Jezusa. Z dvema perutma si je zakril glavo, z dvema preostalo telo do nog, dve pa sta bili za letenje.

Ko je prikazen izginila, je v njegovem srcu ostal čudovit ar ljubezni. Še čudoviteje pa je bilo, da so se pokazala znamenja ran našega Gospoda Jezusa Kristusa, vtisnjena v njegovo meso. Božji mož jih je do svoje smrti skrival, kolikor je mogel. Ni hotel izdati skrivnosti svojega Gospoda, čeprav je ni mogel tako skriti, da ne bi vsaj njegovi bližnji tovariši zvedeli zanjo.

70. Po njegovi blaženi smrti pa so vsi bratje, ki so bili prisotni, in mnogi svetni ljudje otipljivo videli, da je bilo njegovo telo povečano z znamenji Kristusovih ran. Na njegovih rokah in nogah namreč niso videli samo znamenj žebļev, ampak tudi same žebļe, ki so bili oblikovani iz njegovega mesa in so rasli v meso; bili so tudi črni kot železo. Desna stran, ki je bila kakor prebodena s sulico, je bila pokrita z rdečo brazgotino prave in čisto očitne rane, tako da je iz nje večkrat tekla sveta kri, dokler je živel.

Neizpodbitna resničnost teh znamenj ran se ni povsem očitno kazala le med njegovim življenjem in v smrti, temveč so zvedeli zanjo po vseh delih sveta celo po njegovi smrti zaradi različnih čudežev; Gospod je zelo očitno razglasil njihovo pristinost. Tudi so ga mnogi, ki prej o božjem možu niso prav mislili in so dvomili o njegovih znamenjih ran, po božji ljubezni in v moči resnice zdaj najzvesteje hvalili in slavili.

Rožice svetega Frančiška Tretje premišljevanje o presvetih ranah str. 135-142

Frančišek je zelo rad premišljeval Kristusovo trpljenje. Tako si je želel biti podoben križanemu Gospodu, da ga je Bog nagradil z njegovimi ranami. Mnogi umetniki upodabljajo sv. Frančiška kako objema križanega Kristusa in tudi Kristus stegne levo roko in ga objame. Zato ko govorimo o Frančišku in križevem potu imejmo pred očmi to veliko Frančiškovo željo, biti podoben Kristusu. Posnemal ga je do te mere, da je hotel okusiti tudi njegovo trpljenje. Stigme, rane, ki jih je prejel, so izraz njegovega notranjega razpoloženja, trpljenja, ki se je pokazalo tudi na zunaj. Ni znano, da bi sestavil križev pot kot ga poznamo danes. Takšna oblika kot jo poznamo danes je nastala kasneje. Zagotovo pa je svetnikov zgled dal polet razvoju te pobožnosti s tem ko je tako rad in pogosto premišljeval Gospodovo trpljenje. V njegovih spisih se nam je ohranilo Molitveno bogoslužje Gospodovega trpljenja. To so psalmi, ki jih je sestavil sv. Frančišek, da bi globlje dojel skrivnost velikonočnega tridnevja. Prav te naj bi prvi bratje molili za premišljevanje Gospodovega trpljenja.

Zgodovina križevega pota:

Križev pot je pobožnost, ki je nastala v Jeruzalemu, od tam pa so jo romarji prenesli v Evropo zlasti v dobi križarskih vonj in to pod vodstvom Frančiškovih sinov, varuhov Božjega groba. Postavljali so jih najprej zunaj po gričih v naravnih (jeruzalemskih) izmerah, pozneje v sedaj običajni »skrčeni« obliki kar v cerkvah. Podpora molitvi so bile knjižice s premišljevanji (včasih tudi s slikami), in podobe, ki so jih razen lesenih križev postavljali zunaj v kapelicah in cerkvah. Sedaj običajne »jeruzalemske postaje« je širil v začetku 18. stol. zlasti sv. Leonard Portomavriški. Ker te postaje niso vse biblične, je pistojski škof S. Ricci ob koncu 18. stol. hotel uvesti samo biblične postaje, a se jih je pri nas prijel vzdevek »janzenistični« križev pot (v Avstriji govorijo o jožefinskem), ker so jih propagirali škofje in duhovniki jožefinske dobe, pri nas zlasti ljubljanski škof Mihael Brigido. (Iz knjige M. Smolnik, »Liturgika«, str. 223-224)

Kako je sestavljen križev pot?

Križev pot ima 14 postaj. Med teme jih je večina svetopisemskih, nekatere pa so nastale tudi iz zavesti, da je Jezus Kristus v naše odrešenje pretrpel smrt na križu. Ljudje so želeli premišljevati to trpljenje, da bi mu postali čimbolj podobni. Zgled je sv. Frančišek, ki je, podobno kot o božiču, hotel čimbolj podoživeti Kristusovo trpljenje. Iz tega hrepenenja je nastala pobožnost, ki ji danes rečemo križev pot. Da bi pa bili res vsi ljudje, vseh slojev in poklicev zajeti vanjo so dodali nekatere postaje. Z njimi so si hoteli predočiti še nekatere hrabre drže, kot na primer, Jezusa, ki klub svojemu trpljenju tolaži žene, Marije, ki ga spremlja na poti na Kalvarijo in Veronike. Postaje so naslednje:

1. Pilat obsodi Jezusa na smrt
2. Jezus vzame križ na svoje rame
3. Jezus pade prvič pod križem
4. Jezus sreča svojo mater
5. Simon iz Cirene pomaga Jezusu nositi križ
6. Veronika poda Jezusu potni prt
7. Jezus pade drugič pod križem
8. Jezus nagovori jeruzalemske žene
9. Jezus pade tretjič pod križem
10. Jezusa slečejo in mu ponudijo vina z žolčem mešanega
11. Jezusa pribijejo na križ
12. Jezus umre na križu
13. Jezusa snamejo s križa in položijo Mariji v naročje
14. Jezusa položijo v grob
- 15.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Za začetek ure lahko, kjer je več animatorjev ti uprizorijo katero od postaj Križevega pota ali pa to prepustijo preprosti otroški iznajdljivosti.

✦ Risanje posameznih postaj.

✦ Po pogovoru narišemo s čim bi lahko Jezusu pomagali na križevem potu.

✦ Skupina se pogovori o vsebini ene od postaj in nato izdelava simbol (npr. podana desnica, sklenjeni roki,...), ki to najboljše izraža. Tako naredimo malo drugačen križev pot simbolov.

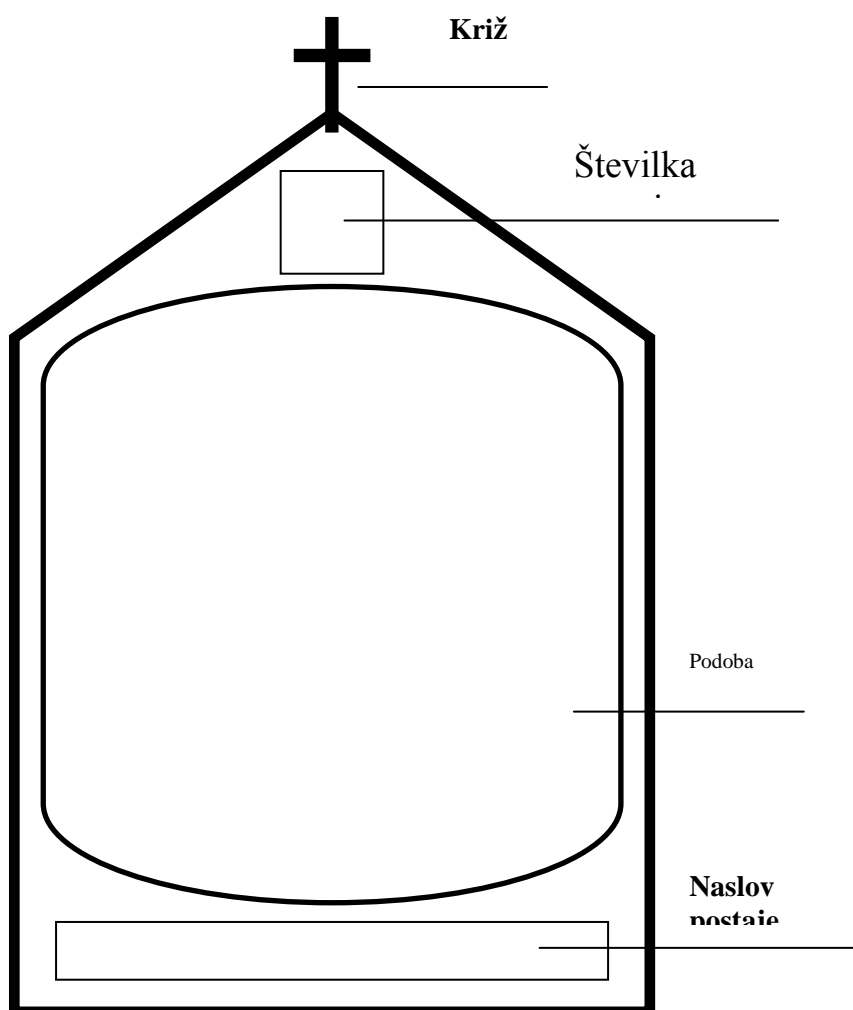
✦ Poistovetim se z eno od oseb, ki so bile ob poti na Kalvarijo in napišem kako je ona doživljala križev pot. Ali pa napišem intervju z njo.

✦ Napiši ali nariši postajo z aplikacijo na vsakdanje življenje.

- ✦ Lahko se ustavimo pri eni od oseb in se pogovorimo o njeni drži, krepostih ali slabostih, ki jih je imela. Npr. Pilat, Marija, Simon, Veronika... Glej »Služimo v veselju«
- ✦ Vse te dejavnosti lahko usmerimo tako, da na koncu ure sestavimo križev pot in ga skupaj zmolimo. Lahko ga zmolimo tudi v cerkvi pri redni molitvi.
- ✦ Lahko uprizorimo posamezne postaje ali en evangeljski odlomek izrazimo s kretnjami tako ali podobno, kot je to predlagano v knjigi »Izražanje evangelija s kretnjami« primer 14. str 65.

IV. PRILOGA:

Model za izdelovanje križevega pota:

Križev pot

(Berta Golob in br. Jernej Kurinčič OFM)

Janez Bitenc
dr. Matjaž Barbo

1. KAJ, PILAT, SI ROKE UMIVAŠ,
MAR SE JUDOV TI BOJIŠ?
TVOJA SODBA JE KRIVIČNA,
JEZUSU PRIPRAVLJA KRIŽ.

2. JEZUS KRIŽ NA RAME VZAME,
ROKE ZAŠIBIJO SE,
GA Z LJUBEZNIJO OBJAME,
NOSI GA ZA NAS VSE.

3. KRIŽ GOSPODA K TLOM PRITISNE,
PAHNE GA V VROČI PRAH,
VES SE RANJEN KOMAJ DVIJNE
S TEŽKIM KRIŽEM V ROKAH.

7. JEZUS SPET POD KRIŽEM PADE,
ZAPUSTIJO GA MOČI,
PA HUDOBNI MU VOJAKI
ZOPET NALOŽIJO KRIŽ.

8. NE ŽALUJTE, DOBRE ŽENE,
KER VAM JEZUS SMILI SE,
ZA OTROKE IN ZA SEBE
RAJE GLASNO JOKAJTE.

9. JEZUSA ŠE ENKRAT TEŽKI
KRIŽ NA GROBA TLA PODRE,
BREZ MOČI LEŽI NA ZEMLJI,
NOVA RANA SE ODPRE.

10. VZAMEJO MU ŠE OBLEKO,
GA NAPITI HOČEJO,
GLEDAJO NE VEČ ČLOVEKA,
LE TRPINČENO TELO.

11. OSTRI ŽEBLJI SE V ROKE
JEZUSU ZARIJEJO,
NOGE, KI SO GA NOSILE
K LESU KRUTO STISNEJO.

4. TEŽA KRIŽA JE NEZNOSNA,
OMAHUJEJO ROKE.
SVETA MATI NAZAREŠKA
POTOLAŽI MU SRCE.

5. SIMON, STOPI IN POMAGAJ
JEZUSU NOSITI KRIŽ,
VIDIŠ, VES JE ŽE OMAGAN,
LE ZAKAJ ZDAJ STRAN BEŽIŠ?

6. TI, VERONIKA JUNAŠKA
JEZUSU SI DALA PRT,
ON TI SVOJO JE PODOBO
DAL, KO ŠEL ZA NAS JE V SMRT.

12. »OČE, V TVOJE DOBRE ROKE
SVOJO DUŠO IZROČIM
ODPUŠČANJA VSEM KRVNIKOM
SI OD TEBE ZDAJ ŽELIM.«

13. MATERI V NAROČJE S KRIŽA
DAJO SINA MRTVEGA
GA OBJEMA IN ŽALUJE,
JOČE STRTEGA SRCA.

14. BLIZU GROB JE ŽE PRIPRAVLJEN,
POLOŽE GOSPODA VANJ,
TEŽEK KAMEN ZAVALIJO,
ZDROBIL GA BO NOVI DAN.

JEZUS VODI NAS IN KLIČE,
Z NJIM NOSIMO VSAK SVOJ KRIŽ,
VEDNO KOT NJEGOVE PRIČE
LUČ NOSIMO MED LJUDI.

16. PROSILNA MOLITEV, MOLITEV V STISKI

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati in priznati svojo stisko ter stisko bližnjega
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti nenehno Božjo prisotnost v stiski, njegovo dobroto in usmiljenje
DEJAVNOSTNI CILJ	Z zaupanjem bom prosil Boga za pomoč v stiski, pa ne le zase, ampak tudi za bližnjega
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Lk 15; Lk 11,9-11(Jer 29,12; Mr 11,24; Jn14,13; Jn 15,7; Jn16,24; Jak 1,5-7; Jn 5,14-15)
PESEM	
IGRA	
LITERATURA	Johannes Jørgensen: SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI, Brat Frančišek, Ljubljana 2000 Zvezdan Linič: Moliti s sv. Frančiškom, Mohorjeva družba, Celje 1989, str. 7-27

I. MOLITEV:

Zahvaljujem se ti, Gospod Bog, za vse te moje bolečine;
in porosim te, o moj Gospod, dodaj mi jih še stoterno,
če je tebi všeč; kajti to mi bo najdražje,
da mi pri zadajanju bolečine ne prizanašaš,
saj mi je izpolnjevanje tvoje svete volje preobilna tolažba.
(sv. Frančišek)

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Iz življenja sv. Frančiška:

Ves prevzet od novega življenja, ki se mu je odpiralo, je vsako noč sanjal o vojski in orožju. A noč, preden je s siromašnim vitezom zamenjal opremo, je sanjal sen, ki se mu je zdel še posebej pomemben. Sanjal je namreč, da stoji v trgovini svojega očeta in se poslavlja. Namesto zvitkov sukna, ki so vedno napolnjevali vse police od vrha do tal, je videl povsod samo svetlikajoče se ščite, gole sulice in sijajne oklepe. In ko se je temu čudil, je slišal glas: "Vse to naj bo tvoje in tvojih vojščakov."

Seveda je Frančišek v teh sanjah videl dobro znamenje. Nekega vedrega jutra je zajahal konja in se s četico podal v Apulijo. Pot jih je vodila skozi sedanji Arco San Pietro e Paolo proti Folignu in naprej proti Spoletu. Tu so prišli na flaminijsko cesto - pot, ki je vodila v Rim in v južno Italijo. In na tej poti je Frančišek dosegel cilj svojega vojnega podviga.

Prav tista roka, ki ga je nekoč prikovala na bolniško posteljo, da ga osvesti in spametuje, se ga je zdaj dotaknila še v Spoletu. Huda mrzlica ga je prisilila, da je legel v posteljo, in ko je tako v polsnu ležal, je zaslišal glas, ki gaje vprašal, kam namerava iti. "V Apulijo, da postanem vitez," je odgovoril bolnik. "Povej mi, Frančišek," je zopet vprašal glas, "kdo ti more bolj koristiti: gospodar ali služabnik?" - "Gospodar," je odgovoril Frančišek začudeno. "Zakaj," je nadaljeval glas, "zapuščaš gospodarja zaradi služabnika in kneza zaradi vazala?"

Zdaj je Frančišek razumel, kdo je bil tisti, ki mu je govoril, in je zaklical s svetim Pavlom: "Gospod, kaj hočeš, da storim?"

Glas mu je odgovoril: "Vrni se domov, tam boš zvedel, kaj moraš storiti. Prikazen, ki si jo videl, moraš drugače razumeti!" Glas je umolknil in Frančišek se je zbudil. Vso noč je ležal, spati ni mogel. Ko se je zdanilo, je tiho vstal, osedlal konja in v vsej svoji vojni opremi, ki se mu je naenkrat zazdela tako ničeva, odjezdil nazaj v Assisi.

Nelagodje, upiranje ob stiski drugega. Razumevanje stiske drugega. Žrtev za drugega.

Kakor po vseh drugih mestih je bila tudi v bližini Assisija bolnišnica za gobavce. Ti bolniki so bili sploh prvi, za katere so skrbeli v bolnišnicah. Asiška bolnišnica je ležala na pol poti med Assisijem in Porciunkulo, približno tam, kjer je zdaj nad vhodom v neko veliko poslopje napis Casa Gualdi. Imenovala se je San Salvatore delle Pareti in je bila last krucigerjev, križenoscev, reda, ki je bil ustanovljen v času Aleksandra III. za nego gobavcev.

Na svojih sprehodih je šel Frančišek kdaj pa kdaj tudi mimo bolnišnice, a že sam pogled nanjo ga je napolnil z grozo. Gobavcem je bil pripravljen dati miloščino, le izročiti jim je ni hotel sam. Že samo, če je zapihal veter iz smeri bolnišnice in prinesel značilni vonj po gobavcih, je z obrnjeno glavo in zamašenim nosom zbežal.

V tej svoji najhujši slabosti je moral izbojevati največjo zmago.

Ko je nekega dne kot navadno klical Boga, je zaslišal tele besede: "Frančišek, če želiš spoznati mojo voljo, moraš prezreti in zasovražiti vse stvari, ki si jih čutno ljubil in sijih želel. Če boš storil tako, ti bo postalo vse, kar ti je bilo

prej sladko in milo, neznosno in grenko, vse ono pa, kar ti je bilo prej zoprno, se bo obrnilo v veliko sladkost in brezmejno radost. "

V teh besedah je Frančišek končno ugledal cilj in pot, po kateri mu je bilo hoditi, in o njih je verjetno modroval na svojih samotnih sprehodih po umbrijski ravnini. V takem premišljevanju ga je tako nekoč zmotil nagel gib konja, na katerem je jezdil. Komaj deset ali dvajset korakov pred seboj je zagledal gobavca v svoji znani noši ...

Frančišek se je prestrašil kakor malo prej njegov konj, in prvo, kar mu je padlo na pamet, je bilo, da mora obrniti konja in čim hitreje zbežati. A tedaj je v sebi jasno zaslišal besede: "To, kar ti je bilo prej neznosno, ti mora biti zdaj ljubo in sladko ..." In kaj je bilo zanj strašnejšega od gobavca? Zdaj je bil trenutek, da izpolni Gospodove besede in pokaže dobro voljo ...

Z močno voljo se je premagal, skočil s konja, se približal gobavcu, ki se mu je iz ust in razjedenega nosu širil strašen smrad gnilobe, položil v bolnikovo iztegnjeno napol razjedeni roko svoj dar, se hitro sklonil ter poljubil njegov vrat in prste, polne ran in oteklin ...

Ko je pozneje spet sedel na svojem konju, se je komaj spomnil, kako se je bil povzpел nanj. Duševni nemir ga je premagal in srce mu je silno bilo. Frančišek ni vedel, kam jezdi. Toda Gospod je držal besedo. Njegovo dušo sta napolnili sladkost in sreča, in veselje je navdalo vso njegovo notranjost, čeravno je bila že polna in prepolna, kakor glinasta posoda, ki jo bistri vrec polni, dokler se čisti in bistri valčki ne zlijejo čez rob.

Naslednji dan je šel Frančišek na pot, ki se je je prej vedno izogibal - v San Salvatore delle Pareti. Pri vratih je potrkal, in ko so mu jih odprli, je vstopil. Iz vseh celic je zamrgolelo - predenj so prišli gobavci z napol razjedenimi obrazi, vnetimi očmi, kepastimi nogami ter gnijočimi rokami brez prstov. Vsa ta grozna truma se je zbrala okoli mladega trgovčevega sina in smrad iz njihovih nečistih ust je bil tako hud, da si je moral Frančišek proti svoji volji zamašiti nos, da mu ne bi postalo slabo. A kmalu si je opomogel, izvlekel polno mošnjo, ki jo je prinesel s seboj, in začel deliti miloščino. In na vsako teh gnusnih rok, ki se je stegnila, da prejme dar, je kakor prejšnji dan pritisnil svoja usta in jo poljubil.

Tako je izbojeval največjo zmago, ki jo človek lahko izbojuje - zmago nad samim seboj. Odslej je bil gospodar nad seboj in ne, kakršni smo mnogi, suženj samemu sebi.

Toda celo največji zmagovalec mora budno nadzirati svojega nikoli spečega sovražnika. Frančišek je zmagal v veliki bitki, sovražnik ga je zdaj skušal premagati v mali.

Kakor prej je Frančišek tudi zdaj vsak dan hodil v svoj skrivni prostor v skalnati votlini pred mestom, da bi molil. Na poti do tja je večkrat srečal neko grbavo starko, eno od mnogih bednih, neznatnih, pohabljenih bitij, ki tam na jugu zavetje najraje poiščejo v cerkveni poltemi in dan za dnem v kakem kotu rožljajo z rožnimi vencami ali dremajo. Kakor hitro pa se pred njimi pojavi kak tujec, si popravijo ogrinjalo na glavi in iz svojih kotov šepetaje zaprosijo z iztegnjeno, zamazano roko: "Un soldo, signore! Un soldo, signorino mio!"

In ob pogledu na to ubogo starko, ki je vsak dan krevsala po poti mladega trgovčevega sina, se je v duši novospreobrnjenega mladeniča vzbudil odpor - uprla se mu je njena umazanija in revščina, njena zaskrbljenost in stiska. In ko je šel po poti naprej in je sonce sijalo in so polja zelenela in je modrina neba blestela na oddaljenih bregovih, je v njem šepetalo: "In ti boš vse to zapustil, vse izgubil, se odpovedal svetlemu soncu, življenju in veselju, veselim zabavam pod prostim nebom, se zaprl v temno votlino ter svojo najlepšo mladost zapravlil v praznih molitvah, da boš nazadnje kakor kak star omahujoč in tresoč se norec hodil od cerkve do cerkve in morda skrivaj žaloval in vzdihoval nad izgubljenim življenjem?"

Tako je prišepetaval hudobni duh duši mladega človeka in bili so trenutki, ko je mladi in po naravi veseli Frančišek v svoji plemeniti duši omahoval. A ko je prispel do votline, je odpor vedno premagal in čim hujši je bil boj, tem več miru, veselja in tolažbe je užil v razgovoru z Bogom.⁹

Stiske, ki jih Frančišek doživlja po spreobrnjenju:

Frančišek se še ni lotil dela pri San Damianu pri Asissiju, ki mu je bilo naloženo, kakor je mislil, in nekega dne se je pojavil tam, da bi začel popravljati cerkev. Med njegovo odsotnostjo pa so se verjetno razširile vsakovrstne govornice, saj duhovnik pri San Damianu ni bil posebno vesel, ko ga je zopet zagledal. Frančišek se je tako moral sklicevati na besede, ki mu jih je bil izrekel škof, namreč da ima dovoljenje od cerkvene oblasti.

In zdaj se je moral soočiti še z vso prozaičnostjo pomanjkanja denarja - zadeva, s katero se v življenju dotlej še nikoli ni pečal. Skrbelo ga je, kje bo dobil sredstva za popravilo cerkve pri San Damianu. Za silo bi že znal sam uporabljati zidarsko žlico, toda kamenja in apna ne bo mogel dobiti zastonj.

Frančišek je zato sklenil, da bo potrebni material skušal dobiti s pomočjo svojih sobratov. Prav pa mu je prišla tudi večšina, ki jo je pridobil v letih trubadurstva in igranja in tako se je nekega dne pojavil v puščavniški obleki na asiškem trgu ter prepeval ljudem kot potujoč glumač. Ko je odpel pesem, je stopil med poslušalce in jih nagovoril: "Kdor mi daruje le en kamen, bo dobil plačilo v nebesih, kdor mi daruje dva, bo dobil dvojno plačilo, kdor mi daruje tri, bo dobil trojno." Čeprav so se mu mnogi posmehovali, se je Frančišek samo smehljaj. A kot pravi

⁹ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 38-41.

legenda, so bili drugi "ganjeni do solz, ko so videli, kako se je iz tolikšne posvetnosti in nečimrnosti povzpел do tolikšne ljubezni do Boga."

In Frančišku se je resnično posrečilo, da je nabral kup kamenja. Nosil ga je sam na svojem hrbtu, prav tako sam pa je tudi zidal in mimoidoči so lahko slišali, kako med delom prepeva francoske pesmi. In kadar je kdo postal, da bi ga opazoval, mu je Frančišek zaklical: "Pridi raje in mi pomagaj, da popravim cerkev svetega Damijana!"

Tolikšna gorečnost in pripravljenost na žrtve je morala ganiti tudi starega duhovnika pri San Damianu. Da bi se Frančišku vsaj malo zahvalil, mu je vsak večer postregel z jedjo, kolikor so mu to pač dopuščali skromni dohodki. Ko je tako minilo nekaj časa, se je lepega dne Frančišek vprašal, ali bi našel povsod, kamor bi prišel, tako pozornega gospodarja kot tukaj. Kajti tako kot živi zdaj, je premišljeval, ne živi reven človek, česar si je sam želel. Ne. Pravi siromak hodi od vrat do vrat s skledico v rokah in zbira v njej vse, kar mu dajo dobri ljudje. Odslej, si je rekel, moram tudi jaz tako delati!

In komaj je drugi dan odzvonilo poldne in so ljudje v Assisiju sedli k mizi, se je Frančišek s skledo v roki napotil po mestu. Povsod je potrkal in v mnogih hišah tudi kaj dobil - nekaj žlic juhe, kost z malo mesa, košček kruha, nekaj listov solate. Ko je mladi mož končno obšel vse hiše na svoji beraški poti, je bila njegova skleda polna neokusne mešanice. Ves obupan je sedel na neke stopnice in se zazl v skledo, ki je bila bolj podobna koritu s pasjo hrano. Boreč se sam s seboj in v strahu, da mu ne bi postalo slabo, je prvi zalogaj ponesel k ustom.

In glej, zgodilo se je enako kot tedaj, ko je poljubil gobavca! Naenkrat se mu je srce napolnilo s sladkostjo Svetega Duha in zazdelo se mu je, kot da ni nikoli jedel okusnejše jedi. Ves prevzet se je vrnil domov in naznanil duhovniku, da bo odslej sam skrbel za svojo hrano.

Tako je sin Petra Bernardoneja postal berač. Razumljivo je, da je stari, na denar ponosni in častihlepni trgovec ta udarec prenesel še težje kot vse prejšnje. Sina zdaj ni hotel več niti pogledati, in kadar ga je kje srečal, je začel divje preklinjati. Frančiška ti izbruhli jeze najbrž niso pustili ravnodušnega, saj je odslej vedno beračil skupaj z nekim Albertom in kadar sta srečala Petra Bernardoneja, je Frančišek pokleknil pred svojega spremljevalca in rekel: "Blagoslovi me, oče!" Nato se je obrnil k staremu trgovcu in rekel: "Glej, Bog mi je dal očeta, ki me blagoslavlja, namesto tebe, ki me preklinjaš!"

Prostovoljnega berača in graditelja cerkva pa je preganjal tudi njegov mlajši brat Angel. Ko je nekega hladnega jutra v eni od asiških cerkva opazil Frančiška, ki je v svoji revni obleki prisostvoval sveti maši, je rekel svojemu spremljevalcu tako glasno, da ga je slišal tudi Frančišek: "Pojdi k Frančišku, in ga vprašaj, ali bi ti morda hotel prodati za novčič znoj!" Frančišek, ki je te besede slišal, je odgovoril v francoščini: "Sem ga že pod dobrimi pogoji prodal svojemu Gospodu in Odrešeniku."¹⁰

Videti stisko bližnjega

Kdor je imel v mladosti srečo, daje živel v bližini kake visoko moralne osebnosti, bo lahko razumel mladega brata Ricerija, ki je spoznal, da je svetost svetega Frančiška znamenje velike božje milosti. Temu novincu se je zdelo, da je Frančišek prijazen in ljubezniv z vsemi, samo z njim ne. Zmotno mišljenje ga je tako prevzelo, da je njegovo prepričanje potrdila že vsaka malenkost. Kadar je na primer kam vstopil in je Frančišek od tam ravno odhajal, se mu je zdelo, da odhaja prav zaradi njega. In kadar se je Frančišek pogovarjal z drugimi brati in so se ti med pogovorom slučajno ozrli proti Riceriju, se je temu zdelo, da obžalujejo, ker so ga sprejeli v red, in se dogovarjajo, kako bi ga zaprosili, naj izstopi. Mladi brat si je vse napačno razlagal in bil je že na robu obupa, misleč, da sta ga zavrgla Frančišek in zato tudi Bog.

Pogled v izmučeno lice in proseče oči brata Ricerija pa je Frančišku odkril vso stisko ubogega mladeniča. Nekega dne je tako poklical mladega brata k sebi in mu rekel: "Dragi moj sin, naj te ne begajo hude misli! Ti si moj dobri otrok, najbolj te ljubim, vreden si moje ljubezni in mojega zaupanja. Pridi torej in govori z menoj, kadarkoli hočeš, kadarkoli te kaj teži - vedno boš dobrodošel!" Premagan, ves iz sebe od veselja in solznih oči je mladi brat zapustil učitelja. Umiril se je šele daleč na samotnem kraju v gozdu, kjer je padel na kolena in se zahvalil Bogu za veliko srečo.

O nežnem in ljubeznivem razumevanju posebnih potreb posameznih bratov pričata tudi dva dogodka iz Rivo Torta. V delu Speculum perfectionis je zapisano: "Neko noč je mladi brat zbudil ostale z glasno tožbo: 'Umiram, umiram!' Vsi so se zbudili in Frančišek je rekel: 'Vstanimo in prižgimo luč!' Nato je vprašal: 'Kdo je klical: Umiram!' Mladi brat se je oglasil: 'Jaz sem bil.' Frančišek ga je vprašal: 'Kaj ti je, brat, da umiraš?' Bratje odgovoril: 'Umiram od lakote!'

To je bilo še na začetku, ko so bratje čezmerno zatajevali in mrtvili svoje telo. Zato je Frančišek takoj ukazal, naj pogrnejo mizo, nato pa prisedel k lačnemu bratu, da se ta ne bi sramoval sam jesti, in zapovedal tudi drugim bratom, naj prisedejo. Ko so pojedli, jim je rekel: 'Dragi moji bratje, svetujem vam, naj se vsak ravna po zahtevi svoje narave. Nekateri lahko žive ob manjši količini hrane kot drugi, zato želim, da tisti, ki potrebujejo več hrane, ne posnemajo drugih; vsakdo naj da svojemu telesu, kar potrebuje, da bo lahko z večjo pripravljenostjo služil duhu. Kot se moramo varovati preobilne hrane, ki škoduje duši in telesu, tako je napačna

¹⁰ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 57-60.

prevelika zdržnost, saj Gospod želi spreobrnjenje in ne žrtve."¹¹

Nekoč je Frančišek zgodaj vstal in vzel s seboj v vinograd tudi bolnega brata. Prepričan, da se mu bo zdravje povrnilo, če bo na tešče jedel grozdje, je sedel kraj njega ter še sam začel jesti, da se brat ne bi sramoval. Seveda, kot dodaja Speculum, brat do smrti ni pozabil Frančiškove pozornosti in se je je vedno spominjal s solzami v očeh.¹¹

O sobratu, čigar skrivnosti srca je prepoznal sv. Frančišek

V času, ko se je svetnik (sv. Frančišek) vračal iz potovanja po morju (iz Afrike), ga je spremljal brat Leonard iz Asizija. Frančišek je bil od potovanja zelo slaboten in utrujen, zato je jezdil na oslu. Spremljevalec, ki pa ni bil tako utrujen, je začel iz človeške slabosti pri sebi govoriti: »Moji in njegovi starši niso skupaj pasli krav. Jaz moram hoditi peš in gnati osla, on pa lepo jezdi.« Medtem ko je brat še to razmišljal, se je svetnik takoj spustil iz osla in rekel: »Ne brat, ne spodobi se, da jezdim in ti hodiš peš, kajti ti si bil v svetu plemenitejši in močnejši kot jaz.« Takrat je bil brat čisto zaprepaden in ves rdeč od sramu, ker je svetnik prepoznal njegove misli. Vrgel se je Frančišku k nogam in mu s solznimi očmi razkril svoje skrite misli ter ga prosil oduščanja.¹²

Večkrat trpimo tudi zaradi nevoščljivosti in svoje človeške omejenosti. Frančišek je prepoznal stisko sobrata in mu pomagal. Za spoznanje sobrata je bil pripravljen žrtvovati samega sebe in se pri tem ponižati.

Še nekaj o temi sami:

Napisanega je sicer veliko. Animator naj premisli, kaj bi bilo za določeno skupino najprimerneje in to tudi izbere.

Vsak človek doživlja stiske. Nekateri jih lažje prestanejo drugi težje. Tudi vrednotenje stisk je med nami drugačno. Za nekoga je lahko neka stvar zelo težka in prav ista stvar je lahko drugemu v zabavo. Npr. tisti, ki ga matematika veseli, bo neko računsko nalogo hitro in brez kakšnih posebnih težav rešil, komur pa se opira, ta bo pa doživljal težave.

Naše stiske so večkrat lahko povezane tudi z našimi željami. Npr., naša družina je celo leto načrtovala, da gre skupaj v planine (na morje, ...). Vsi smo se tega veseliti in hkrati je bila to moja največja želja. Ker pa je zbolela mama to ni mogoče. Morju se moramo odpovedati ter se posvetiti mami ter storiti vse, da zopet ozdravi. Denar, ki bi ga sicer namenili za počitnice, bo šel sedaj za zdravila, zdravnika, zdravilišče, ... Ker moja želja ni uresničljiva, lahko doživljam stisko, ker se moram odpovedati nečemu, kar mi je največ pomenilo. (Lahko uporabimo tudi kakšen drug primer npr., da si zelo želim kakšno igračo, obleko, video igro, ... in mi jo starši nočejo kupiti.) Kristjan in še posebej FO se mora ob takšnih primerih, ki se nam dogajajo v vsakdanjem življenju vprašati, katera je v tem določenem primeru moja želja (volja) in katera volja Boga. Truditi se mora spoznati Božjo voljo ter narediti vse, da jo bi jo uresničil. Sv. Maksimiljan Kolbe nam ponuja rešitev, ki se glasi $v = V$ (mali v je enak veliki V), torej moja volja mora biti volja Boga. Spoznati Božjo voljo pomeni iti vase, vzeti si čas zase in za Boga, se umiriti, prisluhniti sebi, spoznati kaj Bog želi od mene in se zavedati, da mi lahko edino Njegova volja ponudi najboljše v življenju.

V današnjem svetu hrupa je največja težava, da bi sploh kaj slišali, saj je naše bitje »raztrgano in raztreseno«. Napolnjuje nas na stotine vsebin, besed, šumov, vprašanj, misli, načrtov, idej, namer, želja.. in tako je težko v tem vrvenju jasno in mirno zaslišati intenzivni Božji govor. Za resnično poslušanje je potrebna zbranost. Umetnost molitve zahteva vaje v zbranosti, vstopanje v spokojnost duše in telesa, ki nam omogoča, da slišimo Božji govor, Besedo. Tedaj Beseda tudi zadene v srce in deluje na človeka kot osebni odgovor, kot izkušnja, da Bog govori, ne pa molči. Iz takega izkustva bo zlahka potekla molitev kot odgovor na Božji govor, na njegovo besedo.

Jezusova beseda »priti k sebi« nam polno govori v priliki o izgubljenem sinu (prim. Lk 15). Dokler je razsipaval, raztresal, razdaljal sebe in svoje imetje, ni živel, bil je mrtev. Ko pa je prišel k sebi, so se v njem začele spremembe, ki so ga spet oživile. Njegovi odnosi do vsega so ozdraveli. Ko je »prišel k sebi« je odkril resnico o sebi: »Koliko najemnikov... jaz pa tukaj od lakote ginem.« Stiska je bila potrebna, da je odkril resnico o svojem odnosu do očeta. Spoznal je, kolikšno bolečino mu je prizadejal: »Oče, grešil sem . . . pred teboj.« In hip za tem je odkril resnico svojega odnosa do Boga, do nebes: »Grešil sem zoper nebesa...« Ko se je zbral, prišel k sebi, šel vase, je doživel izkustvo novega življenja. Oče v priliki to povsem jasno pove: »Tvoj brat je bil mrtev in je oživel!«¹³

Pomembno je, kaj me hoče Bog v stiski naučit. Izgubljenega sina je pripeljal nazaj domov. Vsaka naša stiska je priložnost, da se tako kot izgubljeni sin vrnemo k Očetu ter vzpostavimo z njim globlji in intenzivnejši odnos. Stiska je veliki petek in le če jo sprejmemo, bomo lahko vstali z Jezusom v velikonočnem jutru.

Sv. Frančišek je v molitvi: »O vzvišeni in veličastni Bog« molil, da bi lahko v vsakem trenutku uresničeval Božjo voljo. Ena izmed zapovedi, ki mu jo je Bog dal in se po vsej verjetnosti skriva v tej molitvi, je bila tudi popravilo cerkvice sv. Damijana.

¹¹ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 112-114.

¹² Tomas von Celano, *Leben und Wundertaten des hl. Franciskus von Asiss*, Prva knjiga / V. poglavje

¹³ Z. Linič, *Molitvi s sv. Frančiškom*, Mohorjeva družba, Celje 1989, 10.

Stiska je tisti trenutek, ko smo, lahko bi rekli, skoraj na neki način prisiljeni, da v molitvi prosimo. Vendar naša molitev, kot smo videli zgoraj, ne sme biti v tem, da bi stiska čimprej minila, ampak da bi v njej spoznali, kaj Bog hoče od nas. Prosimo pa ne samo v stiski, ampak tudi drugače, npr. za prijatelje, dobro letino, dobro oceno, ... Prosilna molitev je najpogostejša. Opira se na Jezusove besede: »Prosite in boste dobili! Išcite in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo! Kajti vsak, kdor prosí, prejme; in kdor išče, najde; in kdor trka, se mu odpre« (Lk 11,9-11). V evharističnem in v drugih slavjih se ta molitev moli največkrat po branju božje besede. Na tem mestu so predvidene prošnje, t.j. molitve, ki z njimi prosimo Gospoda za potrebne milosti in pomoč. Pred Bogom smo vedno prosilci. Seveda ni prav, da vedno le prosimo, toda v razsežnosti tostranskega življenja bo ta molitveni izraz ostal značilen za človeka.¹⁴

Frančišek je v stiskah molil tako, njegov edini namen in cilj je bil izpolniti Božjo voljo, pa naj ga to stane kolikor hoče.

Prosilna molitev ni le molitev za dobrine in odrešenje od težav, bolečin... molitev sega dlje.

Hvaljen bodi, Gospod, ker si me ustvaril!(sv. Klara)

Kot primeri Frančiškovih stisk lahko vzamemo Frančišek v ujetništvu in Frančišek in bolezen.. To sta dve stiski, ki sta bistveno vplivali na Frančiškovo spreobrnjenje, da je se je vrnil k Očetu in iz dneva v dan postajal bolj svet. Lahko pa se na srečanju obdela samo zgodba izgubljenega sina.

Stiska, ki pomeni preobrat v Frančiškovem življenju. Bog ga hoče imeti zase, hoče ga v stiski nekaj naučiti. V mrzlici (stiski) mu razkrije pravo življenjsko pot.

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Naslednja animacija je primerna za mladostnike starejše od 12 let.

Vsi imamo mnenja, zamisli in občutja, ki bi jih radi delili z drugimi, pa vendar je včasih težko spregovoriti o njih. Kar mislimo, lahko povemo tudi tako, da napišemo pismo.

Cilji:

- Spodbujanje udeležencev, da bodo izražali svoje poglede in čustva.
- Poskušajmo se vživeti v čustva in probleme (stiske) drugih.
- Znati se pogovarjati o svojih problemih, poiskati nasvete in rešitve ter pri tem ne pozabiti na Boga.
- Zavedati se, da naše zamisli o rešitvi nekega problema niso njuno najboljše.
- Spodbujamo tiste člane skupine, ki neradi govorijo pred drugimi.
- Doživeti, da je vedno z nami Bog, h kateremu se lahko v stiski vedno zatečemo in da morajo probleme vedno reševati z njegovo pomočjo in v skladu z njegovo voljo.

Vsak član skupine naj napiše kratko pismo o enem problemu (stiskah), ki ga trenutno muči. Naj bo ta čim bolj opisan in naj bodo nakazani tudi vzroki. Lahko se pojavi težava, da si vsi ne bodo upali pisati oz. govoriti o svojih problemih. Bolje je, da se na pisma ne podpišejo. Ko so vsi napisali pisma, jih damo v ovojnice in te v košaro tako, da ne vemo katero pismo je čigavo. Enega določimo, da bo bral pisma, ta mora tudi priseči, da ne bo govoril kdo je napisal katero pismo v primeru, če prepozna pisavo določene osebe.

✦ Z barvastimi listki (potrebujemo tri različne barve) razdelimo otroke v tri enakovredne skupine.

A skupina: SVET ZA OTROKOVE PRAVICE; Naloga te skupine je, da brani na najboljši možen način pravice, ki pripadajo otrokom. Na koncu mora podati rešitev določenega problema.

B skupina: SVET STARŠEV; Ta skupina je nekako opozicija A skupine. Pokazati mora na tiste vidike problema, kjer se otroci motijo. Na koncu mora tudi podati rešitev problema.

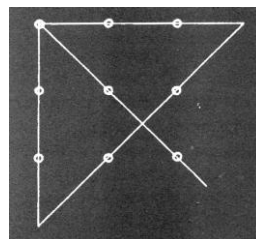
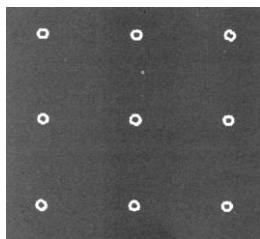
C skupina: SVET, KI SPOZNAVA BOŽJO VOLJO; Njihova naloga je, poiskati Božjo voljo, kaj Bog v tej stiski hoče od mene, kaj me hoče naučiti, kaj moram storiti, da bom izpolnil Njegovo voljo. Kakšno mesto ima tukaj molitev. Ta mora biti vir moči, ki me uči potrpežljivosti in mi da je moč, da bo za pri reševanju določene problematike znal tudi kaj pretrpeti, žrtvovati. (Upošteva naj se vsebina iz točke NEKAJ MISLI O POSAMEZNI TEMI.)

Vsaka skupina naj najprej problematiko določene stiske in njeno rešitev napiše na list. Nato pa to predstavi drugima dvema skupinama. Ko so vse tri skupine prebrale svoje rešitve, se začne pogovor in če je le možno, naj se poda skupina rešitev. Če vidimo, da skupine rešitve ne bomo dosegli, je ne izsiljujmo.

Če bodo člani skupine za to se lahko na naslednjem srečanju tudi nadaljuje z reševanjem stisk, problemov. V pomoč so nam lahko tudi naslednja igra:

¹⁴ Z. Linič, *Moliti s sv. Frančiškom*, Mohorjeva družba, Celje 1989, 13.

- Problem devetih točk: Potrebujemo papir in svinčnik. Nalogo rešuje vsak zase. Povežite spodnjih devet točk v eni potezi (ne da bi dvignili svinčnik in ne da bi se vračali po isti črti) s štirimi ravnimi črtami.¹⁵

V tem primeru vidimo, da je rešitev problema v razmišljanju zunaj okviro, ki jih določajo točke. Tako je tudi v življenju. Večkrat razmišljamo preveč omejeno, ne stopimo izven naših okvirov. Nekaj imamo za problem (stisko), kar ni tako grozno, če pogledamo malo širše. Naše ozke okvire lahko premagujemo v intenzivnem pogovoru z Bogom, zaupnem pogovoru s prijateljem, nasveti drugih,... Zavedati pa se tudi moramo, da vsi problemi niso rešljivi, da je včasih potrebno sprejeti življenjske razmere kakršne so, tako se človek najbolj uči ponižnosti in potrpežljivosti. Razlikovati moramo tudi med stisko in problemom, ker vedno ne sovpadata.

✍ Osebno delo (pogovor kaj je stiska):

Na listke napišemo svoje »stiske« jih razvrstim po pomembnosti in poskušamo odgovoriti na naslednja vprašanja: Kje sem sam stiskan; kaj počnem, ko sem v stiski; kakšno mesto ima pri vsem tem Bog, kako ga doživljam v takih trenutkih,...

✍ Lahko se izpostavi vidik - imeti odprte oči za stisko drugih. podvidiki: Trpeči nas obdajajo v vsakdanjem življenju, kaj ti ljudje doživljajo, kako jim lahko jaz pomaga, da bolečina ne bo tako velika ter kakšno mesto ima tukaj prosilna molitev. Predstavimo eno od naravnih katastrof npr. potres, poplave, lakoto,... Z otroci se pogovorimo, kaj ti ljudje doživljajo, kakšne nevarnosti jim grozijo, kako jim lahko mi pomagamo. Lahko izdelamo plakat o eni katastrofi, v katerem bomo predstavili vse probleme s katerimi se ljudje soočajo ter kako naj jim mi pomagamo. Predstavimo vse organizacije, preko katerih lahko darujemo stiskanim ljudem. Namesto plakata lahko razdelimo vloga tako, da so eni stiskani, drugi pa tisti, ki pomagajo.

IV. PRILOGA :

Igre z zavezanimi očmi (Ko imam zavezane oči doživljam neke vrste izolacijo, občutja nelagodnosti, omejenosti, stiske):

- SLEPA MIŠ – prostovoljcu se zaveže oči in mora loviti ostale člane skupine. Da bo igra težja, mora tistega, ki ga je ujel, tudi prepoznati, koga je ujel. Nato tisti, ki je bi ulovljen ali prepoznani, lovi.
- Sedimo v krogu. Imamo prostovoljca v sredini z zavezanimi očmi. Vlada popolna tišina. Nekdo, ki sedi v krogu, da znak drugemu članu, da bi si želel z njim presesti. Med tem ko se ta dva presedata, mora tisti, ki ima zavezane oči ujeti enega. Nato zamenjata vloge.
- LOVIMO MEŽNARJAVsem zavežemo oči. V sredini je mežnar, ki nima zavezanih oči. Mežnar se prosto giblje, vendar se mora vsake toliko časa oglasiti z zvoncem ali ključi. Vsi drugi ga poskušajo ujeti. Komur uspe, zamenja mežnarjevo mesto.¹⁶

¹⁵ M.Koštomaj, *Učenje za življenje (Priprava za izvedbo razrednih ur)*, v: *Vzgoja*, V. (2000), 18-19.

¹⁶ R. Pinoso, *Igrajmo se*, Katehetski center, Ljubljana 1994, 128.

17. ODPUŠČANJE GREHOV, KESANJE

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, da je človek grešno bitje, da še pravični 7x na dan greši
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Jaz kot grešnik sem potreben Božje milosti in pomoči. Doživeti neizmerno Božje usmiljenje.
DEJAVNOSTNI CILJ	Priznanje svojih grehov in slabosti. Lahko tudi spoved.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Jn 8,1-11; Mr 3,28-29; Jn 13,34; Iz 1,18 (Ps 31,1; 51,9)
PESEM	O moj Bog dopusti mi.
IGRA	
LITERATURA	Johannes Jørgensen: SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI, Brat Frančišek, Ljubljana 2000,

I. MOLITEV:

Kadar so prispeli pred mesto, obdano z zidom in stolpi, so skozi mestna vrata stopili na glavni trg in tam zapeli hvalnico, kot jih je naučil Frančišek:

"Bojte se Boga in ga častite, hvalite in slavite ter se mu zahvaljajte; molite Gospoda, vsemogočnega Boga, kot enega in kot Trojico, Očeta in Sina in Svetega Duha, stvarnika vesolja; spokorite se in prinašajte vreden sad pokore, ker bomo kmalu umrli. Dajte in se vam bo dalo. Odpuščajte in vam bo odpuščeno. Če ne odpustite ljudem njihovih grehov, vam tudi Gospod ne bo odpustil vaših grehov. Spovejte se svojih grehov. Blagor njim, ki umrjejo spokorjeni, kajti šli bodo v nebeško kraljestvo. Gorje njim, ki umrjejo nespokorjeni, kajti sinovi hudega duha bodo, ker delajo njegova dela in bodo šli v večni ogenj. Varujte se vsakega zla in se ga vzdržujte, do konca vztrajajte v dobrem."

Frančiškove opomine so bratje kmalu potrebovali. Mnogi so jih namreč imeli za nenormalne in so se iz njih brezsrčno norčevali ter jih obmetavali s cestnim blatom. Drugi so jim ukradli oblačila, pa vendar se dobri evangeljski možje niso branili in so napol nagi potovali dalje. Tretji so jim obračali kapuce na hrbtu, da so bile videti kot vreče z moko, in nekateri so jim v roke dali kocke in zahtevali, naj z njimi igrajo. Premnogi so jih imeli za tatove in so jim odrekli prenočišče, tako da so morali bratje često prenočevati v votlinah ali v preddverjih hiš in cerkva.¹⁷

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Teksti iz življenja sv. Frančiška:

Kako je sveti Frančišek rešil brata, ki je z grehom prišel hudobnemu duhu v oblast

Ko je nekoč sveti Frančišek molil v Porcijunkuli, je po Božjem razodetju videl, kako so zli duhovi kot velika vojska obdali in oblegali samostan; a nihče izmed teh ni mogel prodreti vanj, ker so bili bratje tolikšne svetosti, da besji niso našli nobenega, v katerega bi šli.

Ker so pa vztrajali, se je zgodilo, da se je nekega dne eden bratov na drugega razjezil in v svojem srcu premišljeval, kako bi ga mogel zatožiti in se tako nad njim maščevati. V tem, ko je ta v svoji hudobni misli vztrajal, je našel hudič vrata odprta, vstopil v samostan in se usedel temu bratu na vrat.

Ko je pobožni in skrbni pastir, ki je vedno bdel nad svojo čredo, videl, kako se je vrnil volk, da požre njegovo ovčico, da brata takoj poklicati k sebi in mu ukaže, naj nemudoma odkrije strup srda proti svojemu bližnjemu, zaradi katerega je prišel v sovražnikove roke. Prestrašen, da ga je sveti oče spregledal, je ta razodel ves strup in mržnjo, priznal svojo krivdo in ponižno prosil pokore ter usmiljenja. Ko se je to zgodilo in mu je bil greh odpuščen ter pokora naložena, je vpričo svetega Frančiška satan zbežal. Brat pa, ki je bil po dobroti dobrega pastirja na ta način rešen iz krempljev krute pošasti, je zahvalil Boga, se vrnil poboljšán in podučen k čredi svetega pastirja in je živel nato v veliki svetosti. V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.¹⁸

Iz oporoke: Za opis tedanjega Frančiškovega življenja so dragocene izjave, ki jih najdemo v njegovi Oporoki. Sestavil jo je nekaj let pred smrtjo in v njej pravi: »Gospod mi je dal, da sem začel delati pokoro, tako da me je odvedel h gobavcem, in jaz sem jim začel izkazovati dela usmiljenja, kajti dokler sem bil v grehah, sem jih težko gledal.«¹⁹

Delo pri San Damianu, bolj popravilo kako novogradnja, je medtem hitro napredovalo. Ko je bilo končano, je Frančišek, ki je staremu duhovniku hotel priskrbeti čim večjo zalogo olja za cerkev, zlasti za večno luč pred Najsvetejšim, spet odšel prosjačit po Assisiju. Tako je prišel tudi pred hišo svojega nekdanjega prijatelja. Imeli so

¹⁷ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 78.

¹⁸ XY, *Rožice svetega Frančiška*, Mohorjeva družba, Celje 1992, 57-58.

¹⁹ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 37.

ravno gostijo in Frančiška je naenkrat zapustil pogum. On, ki je ključoval lastnemu očetu in ki se ni prestrašil niti razbojnikov v samotni, se je zdaj naenkrat sramoval stopiti pred svojega starega tovariša! Morda je bil to eden tistih kratkih, a nepopisno težkih trenutkov v življenju vsakega spreobrnjenca, ko tisto, kar je opustil, nenadoma zagleda v sijajni luči, kot nekaj naravnega, pravičnega in pametnega, nasprotno pa se mu nove misli in novo življenje naenkrat zazdijo kot nekaj naučenega, umetnega in tujega, in tako nekaj, kar ne bo nikoli postalo njegovo, temveč se bo k temu vedno poskušal zaman siliti. Morda se je Frančišku v tistem trenutku zazdela njegova puščavniška noša, ki jo je sicer tako ljubil, smešna kot kostum za maškare in samemu sebi se je zazdel še bolj nepomemben kot takrat, v tistih minulih časih, ko je nosil dvobarvno obleko glumača ...

A boj v njegovi duši ni trajal dolgo. Kakor pripoveduje legenda, se je že nekaj korakov naprej od hiše, v kateri je bila gostija, Frančišek pokesal svoje strahopetnosti, se obrnil in pred vsemi prijatelji priznal svojo slabost ter jih nato poprosil, naj mu iz ljubezni do Boga darujejo nekaj miloščine za olje svetilkam v San Damianu.²⁰

Spravljeno z Bogom, ljudmi in seboj

Šele po maši na matijevo v Porciunkuli pa mu je postalo jasno, kako bo vršil poslanstvo glasnika, in niti za trenutek ni odlašal. Kot čudna prikazen, oblečena v grobo kmečko kuto iz nepobarvane volne ter pokrita s kapuco in okoli ledij prepasana z vrvjo, je hodil po trgih in ulicah Assisija in se pojavil zdaj tu, zdaj tam. Kogarkoli je spotoma srečal, ga je pozdravil z besedami: "Gospod naj ti da mir!" In kadar je naletel na večjo skupino ljudi, je šel k njim, stopil s svojimi bosimi nogami na stopnico ali kamen in začel pridigati.

Sin Petra Bernardoneja je tako začel svoje evangeljsko delovanje. Govoril je preprosto in neprisiljeno in cilj njegovih besed je bil mir kot največja dobrina človeštva: mir z Bogom - po izpolnjevanju njegovih zapovedi, mir z ljudmi - s pravičnim življenjem, ter mir s samim seboj - kot spričevalo dobre vesti.²¹

Še o nekaj besed o temi:

Poudariti moramo, da sem jaz človek krhko, ranljivo in grešno bitje. Bogu moramo priznavati svoje grehe, prositi odpuščanja, se jih kesati in delati pokoro. Zavedati se moramo, da je Bog milostljiv in rad odpušča, če le priznamo svoje napake, saj ni greha, ki ga ne bi odpustil razen greha zoper Svetega Duha (Mr 3, 28-29). Bogu moramo biti za njegovo dobroto in usmiljenje hvaležni.

Tukaj ni pomemben samo odnos Bog – človek, temveč tudi človek – človek. Jaz sem tisti, ki drugim priznavam svoje grehe in jim tudi odpuščam, saj Jezus pravi: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj! (Jn 13, 34)« Tudi molitev: »Gospod, naredi iz mene orodje svojega miru...« ki je napisana v duhu sv. Frančiška nas vabi k ljubezni do bližnjega.

Priprava na zakrament sprave:

Ta kateheza je odlična priložnost, da razložimo zakrament svete pokore, lahko jo uporabimo tudi za pripravo na ta zakrament.

Nekaj bistvenih točk tega zakramenta vzeti iz KKC v pomoč animatorju:

Različna imena:

1423 Imenuje se zakrament spreobrnjenja, ker zakramentalno uresničuje Jezusov klic k spreobrnjenju, dejanje vrnitve k Očetu, od katerega se je človek oddaljil z grehom.

Imenuje se zakrament pokore, ker posvečuje osebno in cerkvenostno naravnost spreobrnjenja, kesanja in zadoščevanja kristjana – grešnika.

1424 Imenuje se zakrament spovedi, ker je priznanje, izpoved grehov pred duhovnikom bistvena prvina tega zakramenta. V globokem pomenu je ta zakrament tudi »izpoved« v pomenu hvaležnega priznavanja in hvaljenja božje svetosti in božjega usmiljenja do grešnega človeka.

Imenuje se zakrament odpuščanja, ker Bog z zakramentalno duhovnikovo odvezo podeljuje spokorniku »odpuščanje in mir«.

Imenuje se zakrament sprave, ker podeljuje grešniku ljubezen Boga, ki daje spravo: »Spravite se z Bogom« (2 Kor 5,20). Kdor živi iz usmiljenja božje ljubezni, je pripravljen odgovoriti na Gospodov klic: »Pojdi in se prej spravi z bratom« (Mt 5,24).

Mnogotere oblike pokore:

1434 Kristjanova notranja pokora more imeti zelo različne oblike. Sv. pismo in Očetje poudarjajo zlasti tri oblike: post, molitev in miloščino, ki izražajo spreobrnjenje v odnosu do samega sebe, v odnosu do Boga in v odnosu do drugih. Poleg radikalnega očiščenja, ki je učinek krsta ali mučeništva, omenjajo kot sredstvo za doseg odpuščanja grehov prizadevanje za spravo s svojim bližnjim, solze spokornosti, skrb za zveličanje bližnjega, priprošnja svetnikov in izvrševanje del ljubezni, ki »pokrije množstvo grehov« (prim. I Pt 4,8).

1435 Spreobrnjenje se v vsakdanjem življenju uresničuje z izrazi sprave, s skrbjo za uboge, z udejanjanjem in obrambo pravičnosti in prava, s priznanjem pogrškov nasproti bratom, z bratskim opominjanjem, s preverbo

²⁰ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 60-61.

²¹ Johannes Jørgensen, *SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI*, Brat Frančišek, Ljubljana 2000, 69.

življenja (z izpraševanjem vesti), z duhovnim vodstvom, s sprejetjem trpljenja, s potrpežljivostjo v preganjanju zaradi pravice. Vzeti vsak dan svoj križ in iti za Jezusom je najvarnejša pot pokore.

1436 Evharistija in pokora. Vsakodnevno spreobrnjenje in pokora najdeta svoj izvir in hrano v evharistiji, saj postane v njej navzoča Kristusova daritev, ki nas je spravila z Bogom; evharistija nahranja in krepi tiste, ki živijo Kristusovo življenje: »Evharistija je protistrup, ki nas osvobaja vsakodnevnih pogrškov in varuje smrtnih grehov«

1437 Branje Svetega pisma, molitev bogoslužnih ur in očenaša, vsako iskreno dejanje češčenja in pobožnosti poživlja v nas duha spreobrnjenja in spokornosti ter prispeva k odpuščanju naših grehov.

1438 Časi in dnevi pokore v liturgičnem letu (postni čas, vsak petek v spomin Gospodove smrti) so pomembni trenutki cerkvene spokornosti. Ti časi so posebno primerni za duhovne vaje, spokorna bogoslužja, spokorna romanja, prostovoljne odpovedi, kakor so post in miloščina ter bratska delitev (karitativna in misijonska dela).

»Očisti me greha s hizopom, da postanem čist, operi me, da postanem bel bolj kot sneg (Ps 51,9).«

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

Ko začnemo videti madeže: Usedemo se v krog in otrokom razdelimo svečke. Zatemnimo sobo. Na tla razgrnemo platno, ki smo ga sami prej dobro pripravili: popackali z različnimi barvami in ponekod tudi raztrgali. Ko takole leži na tleh in v temi, se marsikateri madež sploh ne vidi. Animator prižge najprej svojo svečko in pogleda proti platnu; pove kaj vidi (npr.: vidim temno packo na robu platna). Nato na njegovi svečki prižge svojo levi sosed. Tako gre v krogu. Sedaj, ko je nekoliko svetleje, tudi on pove, kaj vidi. Nato tretji... v sobi postaja vse bolj svetlo in vse več madežev ter zarez je moč videti, dokler ni vse razkrito. Tako je z dušo, ki se bliža Bogu: ko je daleč stran je vse dovoljeno in v temi duše ni videti njenih slabih želja, misli in dejanj. Ko pa se duša na svoji poti približuje Bogu, ki je luč, se vse bolj zaveda svojih slabosti in »pack«.

Na koncu čez razparano platno položimo bel list papirja, kjer jasno piše: Če so vaši grehi rdeči kakor škrlat, bodo beli kakor sneg, če so rdeči kakor bagrenina, bodo beli kakor volna. (Iz 1,18)

Balončki

Velikost skupine: 10 do 40

Pripomočki:

- 2 balončka za vsakega udeleženca
- 2 vrvice (dolgi približno 50 cm) za vsakega udeleženca
- po en flomaster za vsakega udeleženca
- dovolj velika soba, da bodo udeleženci lahko tekali po njej, na sredi naj ne bo stolov ali miz

Navodila:

- Vsak udeleženec naj nekaj časa razmišlja o svojih grehih in slabostih. Lahko si jih napiše na list.
- Nato razdeli flomastre, daj vsakemu dva balončka in dve vrvice. Balone naj napihnejo in navežejo na vrvice. Na balone naj narišejo pike, ki ponazarjajo njihove grehe. Drugi konec vrvice naj si zavežejo na nogo pri gležnju (na vsako nogo po en balon).
- Povej skupini, da ima zdaj priložnost, da jim Bog odpusti vse, kar jih teži.
- Tako kot smo drug drugemu popokali balone, tako nam bo Bog izbrisal naše grehe, če jih bomo priznali in se jih pokesali. Ob pokanju balonov smo doživljali neizmerno veselje, še večjega bomo uživali v nebesih z Bogom, ko bomo očiščeni vseh naših slabosti.

IV. PRILOGA :

18. MAŠNA MOLITEV IN PATER PIJ

SPOZNAVNI CILJ	Spoznati, molitve pri sv. maši. Se naučiti še kaj novega o maši, kar do sedaj otroci še niso vedeli o njej
DOŽIVLJAJSKI CILJ	Doživeti, da nas ima Bog neizmerno rad. Doživeti, da pod podobo kruha in vina pride na oltar prav tisti Bog, ki ga bomo nekoč v vsej slavi gledali v nebesih.
DEJAVNOSTNI CILJ	Konkretno spoznati posamezne molitvene drže pri maši.
ODLOMEK IZ SVETEGA PISMA	Postavitev evharistije: Mt 26,26-30; Mr 14,22-26; Lk 25,15-20
PESEM	Svetišče
IGRA	Pobiranje lističev, Pihanje ping pong žogice
LITERATURA	1. Chiara Lubich; Evharistija, Novi Svet Ljubljana 1997 2. Pater Pij, Stigmatik danšnjega časa, križan brez križa, Ognjišče Koper 1998 3. Stefano Pagazzi, Ministrant O. K. Ministrantov priročnik Salve 1999. 4. razlaga mašnega obreda: http://www.skavt.net/~ilskar/masobred.htm

I. MOLITEV:

Vsak človek naj bo v strahu, ves svet naj trepeče in nebo naj se raduje, kadar je na oltarju v duhovnikovih rokah Kristus, Sin živega Boga.

O čudovita visokost in pretresljiva ljubeznivost!

O vzvišena ponižnost! O ponižna vzvišenost, da se Gospod vesoljstva,

Bog in Božji Sin tako poniža, da se zaradi našega zveličanja skrije pod neznatnim koščkom kruha!

Poglejte, bratje, ponižnost Boga in izlijte pred njim svoja srca (Ps 61,9);

ponižajte se tudi vi, da vas bo povišal (1 Pt 5,6).

Nič torej od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On, ki se vam vsega daje.

Iz pisma celotnemu redu (sv. Francišek)

II. NEKAJ MISLI O TEMI V POMOČ VODITELJU:

Kdo je p. Pij?

Pater Pij (1887-1968), redovnik kapucin, in duhovnik katoliške Cerkve, je kot čudovita svetniška osebnost petdeset let privlačil svet. Z vsega sveta so ljudje romali v San Giovanni Rotondo v južni Italiji. Znan je po Jezusovih ranah, ki jih je dobil že v mladosti, pa tudi kot izreden spovednik (spovedal je okrog 5 milijonov ljudi), poznavalec človeških src ter čudodelnik. Bil je zelo velik molivec, imel je dar, da je lahko vedno in povsod molil. Ko so ga vprašali: »Kdo je on?« Odgovoril je »Sem ubog brat, ki moli.« Nekoč je rekel: »Tisoč let slave v bogatih plačah se ne da primerjati s srečo ene ure molitve pred tabernakljem«. Neizmerno je cenil sv. mašo. Kraj njegovega bivanja obiskuje veliko romarjev, tudi iz Slovenije.

Pij in sveta maša:

Največja želja, pa tudi največje doživetje obiskovalcev p. Pija je bilo, biti pri maši p. Pija. Marsikdo si je vzel dopust in se nastanil v San Giovanni Rotondo, ali si je zgradil tudi celo vikend zato, da bi mogel biti navzoč pri Pijeви maši. Ta maša je trajala uro in četrt in je bila tudi za p. Pija samega tisti trenutek dneva, po katerem je najbolj hrepenel. Tu je p. Pij dosegel vrhunec združenja z Bogom.

Na mašo se je pripravljal že v srcu noči. V samostanski kroniki beremo: "P. Pij vstaja okoli ene ure ponoči, se pripravlja na mašo, pride deset minut pred četrto uro v zakristijo... Ko pride trenutek, da je treba pristopiti k oltarju, ne more več vzdržati..."

To je edinstven dogodek na svetu in v zgodovini Cerkve, da stigmatik, ki torej nosi rane kot Jezus na križu, daruje sv. mašo pred množico ljudi. Računa se, da je prisostvovalo mašam p. Pija okoli dvajset milijonov ljudi.

P. Pij je želel, da vsi pri maši pazljivo in pobožno sodelujejo. "V tihoti in na kolenih!", to dvojje je p. Pij mnogokrat priporočil tistim, ki so obkrožali njegov oltar. Bila je to živa maša, drhteča od bolečin in ljubezni, ovita v skrivnostnost in tako prisrčna, ker je p. Pij odkrival v njej globine skrivnosti s svojo krvjo, s svojimi solzami, s svojim načinom molitve, z trpečimi potezami na obrazu.

Mirno in nepremično gledanje, nenavadne kretnje rok, skoraj neopazni telesni gibi, težak glas, počasni in boleči pokleki, močno udarjanje na prsa pri besedah- "moja krivda" in pri besedah: "Gospod, nisem vreden." Odrazi na obrazu, solze, toliko solz, kdo bi mogel pozabiti na vse to pri maši p. Pija?

Križani Jezus in p. Pij z ranami sta tvorila pri maši pretresljivo edinstvo. Obnavljala se je kalvarijska žrtev brez delitve: isti Jezus se je daroval na križu in v p. Piju!

Zlasti se je opazilo to v trenutku spremenjenja, ko je p. Pij boleče trgal posvetilne besede, namesto da bi jih izgovarjal: "To je moje telo... To je kelih moje krvi..."

Te besede je bilo slišati kot udarce kladiva na žebelje, ki so prebadali roke in noge Jezusu in p. Piju.

Ko je držal v rokah posvečeno hostijo in jo pokazal ljudem, je njegov obraz blestel in izražal njegovo notranjo zbranost in srčno ljubezen do Gospoda.

Kako živo je sodeloval p. Pij pri Jezusovem križanju, ki ga je ponovno doživljal na oltarju med mašo, nam pove odgovor, ki ga je p. Pij dal svoji duhovni hčerki. Ta ga je vprašala, kako more celo mašo nepretrgoma stati na ranjenih nogah. P. Pij ji je odgovoril:

"Draga hčerka, med mašo jaz ne stojim na nogah, ampak visim."

Z Jezusom pribit na križ, to je bila maša p. Pija.

Druga njegova lepa misel je bila:

Getzemani, Kalvarija in oltar, to so trije kraji, od katerih je zadnji vsota prvega in drugega. To so trije kraji, toda tu najdete samo enega.

Kako je moral trpeti p. Pij, ko mu je cerkvena oblast zaradi nečastnih obtožb glede nauka in moralnosti prepovedala, da ni smel le od leta 1931 do 1933 brati maše pred ljudmi, ampak že ob zori še preden so odprli cerkev; še prej pa dve leti v samostanski kapeli.

Kako visoko je cenil daritev sv. maše spoznamo tudi iz besed, ki jih je nekoč rekel nekemu svojemu duhovnemu sinu:

"Ko bi ljudje poznali vrednost sv. maše, bi morali priti vsak dan orožniki, da bi skrbeli za red pri cerkvenih vratih zaradi take množice ljudi."

Iz življenja sv. Franciška:

Iz Pisma vsem klerikom: Gospodova imena in njegove napisane besede včasih z nogami teptajo. »Duševni človek ne sprejema, kar je Božjega Duha« Ali nas ne prevzame bogovdanost zaradi vsega tega, ko se Gospod sam daje v naše roke in se ga dotikamo in prejemamo vsak dan s svojimi usti? Ali ne vemo, da moramo nekoč priti v njegove roke?

O pomenu in veličini sv. maše

Neka zgodba pripoveduje: V Frankfurtu je pred nekaj leti umrl zelo bogat mož. Bližnjih sorodnikov ni imel. Vsi so se spraševali: Kdo bo podedoval vse njegove milijone. Mož je zapustil dve oporoki in naročil: Eno odprite takoj ko bom umrl, drugo pa po pogrebu.« V prvi oporoki je pisalo: »Želim biti pokopan ob štirih zjutraj.« To njegovo željo so mu izpolnili. Za krsto je šlo le pet ljudi. Nato so odprli še drugo oporoko: V njej je pisalo: »Želim, da se moje premoženje enako razdeli med tiste, ki so bili na mojem pogrebu.«

Teh pet prijateljev je res imelo srečo. Človek bi jim skoraj zavidal. Toda v bistvu nimamo razloga zato.

Avtor zgodbe potem nadaljuje. Mi imamo še večjo srečo. Jezus nam je zapustil evharistijo. in nam naročil: »To delajte v moj spomin.« Mnogim ljudem se zdi ta oporoka čudna, zato maše ne obiskujejo. Toda mi vemo, da pri vsaki maši dobimo mnogo več kot le en milijon. Pri vsaki maši namreč prejemamo luč, ki nam kaže pot v večno življenje. Toliko pravi zgodba.

Tudi jaz sem že večkrat slišal koga, ki je rekel: Zakaj bi hodil k maši, ker je maša vedno znova enaka? Nič me ne nagovarja? Težko je včasih odgovoriti takemu človeku. Ob teh vprašanjih mi na misel prihajajo besede, ki jih je zapisal sveti Francišek asiški v pismu bratom celotnega reda. Francišek je bil zelo žalosten, kadar je videl, da bratje evharistije ne jemljejo resno zato je zapisal: Ali nas ne prevzame ljubezen do Boga, ko se nam Gospod sam daje v roke in se ga dotikamo in prejemamo vsak dan z svojimi usti? Ali ne vemo, da moremo nekoč priti v njegove roke? Vsak človek naj bo v strahu in nebo naj se raduje, kadar je na oltarju v duhovnikovih rokah Kristus Sin živega Boga. To nam pravi Francišek.

Tudi mene močno nagovarja, ko razmišljam, da se na oltarju pod podobo kruha in vina vsak dan znova daruje isti Kristus, ki je pred 2000 leti hodil po naši zemlji. Obenem pa se za nas daruje tudi tisti, Kristus, ki ga bomo nekoč gledali v nebesih. Isti Kristusu kot ga bomo gledali v nebesih. Ko resno razmišljam o teh stvareh te gane od srca.

Mene preseneča tudi dejstvo, da si Bog tolikokrat vzame čas za nas. Ko molimo nas vedno posluša. Ko se daruje sveta maša si po domače povedano, Jezus vedno vzame čas in se za nas poniža na oltar.

Zato se mi ne zdi bistveno vprašanje ali smo pri maši zbrani ali ne. Bistveno je s kakšno držo se udeležimo svete maše. Skušajmo se vedno znova zavedati, da pri maši v ozadju nastopa nekdo, ki je najpomembnejši. V ozadju vsega nastopa Jezus. Duhovnik je le njegov posrednik.

Najsvetejši del maše se imenuje spremenjenje. Mogoče se kdo od vas sprašuje kaj naj molimo med spremenjenjem? Ko sem bil še otrok, nas je župnik pri verouku učil, naj pri maši med spremenjenjem molimo za zase, za naše bližnje in za tiste, ki so najbolj potrebni naše molitve. Že kot otrok sem se naučil, da takrat ko duhovnik dvigne hostijo molim: Jezus verujem v te, Jezus upam v te, Jezus ljubim te nad vse. Ko pa duhovnik povzdigne kelih pa molim: Jezus tebi živim, Jezus tebi umrjem, Jezus tvoj sem žive in mrtev amen.

Verjetno vsak izmed vas moli med tem delom maše tisto, kar se je naučil, kar takrat najbolj čuti. Mislim, da res vsak izmed nas v tem najsvetejšem delu maše sme moliti tisto, molitev, ki mu je najbolj pri srcu. Vsak sme v tistem trenutku Jezusa prositi za tiste ljudi ali stvari, ki so takrat zanj najbolj potrebne. Vsak se sme Jezusu zahvaliti za vse, kar prejema od Boga. Lahko pa enostavno gledaš in se čudiš, kako je Bog z nami dober.

Evharistija: skrivnost kristusovega telesa in krvi:

a) NEDELJA JE. KRISTUS TE KLIČE, DA BI PRAZNOVAL Z NJIM.

(vir: <http://www.skavt.net/~ilika/masobred.htm>) »Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo da življenje za svoje prijatelje.« Te besede so ene zadnjih ki jih je Jezus izrekel po zadnji večerji, ki jo je imel skupaj z učenci. Stojimo pred neskončno božjo skrivnostjo, pred skrivnostjo Jezusove smrti in vstajenja. Jezusova smrt pomeni da se je v celoti predal Očetovemu načrtu; da bi tako lahko izkazal svoje neskončno ljubezen do človeka (človeštva). Njegova žrtev, ki je bila del Očetove volje, je tako postala orodje za odrešenje ljudi. Višek vsega tega njegovega dela, darovanja je gotovo zadnja večerja, ki jo je Jezus obhajal z nekaterimi od svojih učencev preden je šel v smrt.

Apostoli so, po Jezusovi smrti, začeli »obnavljati« ta spomin zadnje večerje; ker jim je tako naročil Gospod (to delajte v moj spomin), in to obnavlja in nadaljuje po rokah apostolov tudi Cerkev.

Prava nedelja tako ne more miniti brez evharistične daritve.

Sto razlogov je (predvsem človeških), da bi prišli k temu božjemu obedu. Tudi vi, fantje, čutite, nosite v sebi potrebo, da se srečujete s svojimi vrstniki (prijatelji). Toda, če se zamislimo, ali ni kakšnega še globljega motiva, da je nedelja res praznik? Združeni v skupnosti lahko rečemo, da ima življenje svoj smisel, ker je Bog Oče vseh, in Kristus nas je prišel odrešiti. Praznovati pomeni priznati, vso Kristusovo pot (od veselja do trpljenja), samo za to, da bi ob tej njegovi poti tudi mi lahko dobili pogum za svoje življenje. Zato se Kristjani združujemo k nedeljskemu bogoslužju (vidik veselja in odrešenja).

b. SVETA MAŠA

Maša je »spomin Gospodove Velike noči«. S temi besedami zaobjamemo: zadnjo večerjo, smrt in Kristusovo vstajenje.

Spomin pa ne pomeni, da se samo spominjamo; ta obred je obred, ki ponavzočuje (napravljaja navzočno sedaj in tu) Kristusovo Telo in Kri.

Maša je povabilo k praznovanju. Veliko oseb v življenju ti želi dobro, še posebej pa Jezus, zato te vabi na svojo gostijo.

Kruh, ki ga zauživamo in vini, ki ga pijemo ni samo spomin; pač pa je resnična /realna / prisotnost Kristusa Vstalega, ki živi med nami. Ko jemo in pijemo Kristusovo telo in kri prihaja v nas seme življenja, ki je močnejše kot smrt in nas dela združene s Kristusom (monštrance).

c. BOGOSLUŽNI ZBOR JE SESTAVLJEN

Med bogoslužjem (ne opravljamo vsi) nimamo vsi enake službe; povabljeni pa smo, da svoj del odgovorno naredimo. Bogoslužni zbor sestavljajo:

1. ljudje: Občestvo, ki obhaja bogoslužje ni množica gledalcev (ki samo gledajo in niè ne govorijo, ne sodelujejo), ali skupnost ljudi, ki so prišli skupaj samo da bi molili za se in svoje zadeve (npr. rožni venec..). Tudi ljudstvo ima svoje sodelovanje z vzkliki, z gestami, kretnjami..
2. mašnik: je duhovnik, ki predseduje občestvu. Predstavlja Kristusa samega. Tako je vež med Bogom in ljudmi (srednik); govori v Božjem imenu ljudem in Bogu v imenu ljudi.
3. diakon: asistira (pomaga) mašniku; oznanja evangelij, pripravlja vse, kar je potrebno za mašo in deli sv. obhajilo.
4. lektorji (bralci): so poklicani da oznanjajo Božjo besedo, razen evangelija.
5. ministranti: asistirajo in pomagajo duhovniku; s svojo prisotnostjo povzdignejo slovesnost, so predstavniki ljudstva, zato morajo biti tudi v zgled celotnemu občestvu.
6. pevci (kantor):
7. komentator: usmerja z kratkimi uvodi dogajanje in molitve; da bi tako bila maša še bolj doživeta in lažje razumljiva.

d. MAŠNI OBRED:

Vključuje štiri osnovne elemente:

ZAČETNI OBRED: Namen tega uvodnega dela je ta, da se verniki povežejo med seboj, da tvorijo občestvo in se pripravijo, da bodo razpoloženi in pripravljeni prisluhniti Božji Besedi.

BESEDNO BOGOSLUŽJE: Je oznanjevanje Božje Besede: v tem trenutku Bog sam navdihuje Cerkev in jo napravljaja, da prisluhne njegovi besedi. BB, ki jo slišimo je vzeta iz SP in vsebuje vse tisto, kar je Bog hotel razodeti

človeku po prerokih in svetih pisateljih (SZ) in po JX ter apostolih (NZ).

EVHARISTIČNO BOGOSLUŽJE: V evharističnem bogoslužju duhovnik, ki predstavlja Jezusa, v njegovem imenu obhaja zadnjo večerjo. Ta obred je sestavljen iz treh delov: darovanje, evharistična molitev in obhajilni del.

SKLEPNI OBRED: Vsebuje sklepni pozdrav in blagoslov. Tako se božja družina (občestvo) razide: vsak se tako vrača od tam kjer je prišel (na domove in svoje službe). Za vsakega, ki se je udeležil evharistične daritve pa ostaja naročilo: da to, kar je v evharistiji doživel, kar je v evharistiji vsebuje, da to začne živeti v svojem življenju. Da postanemo tako vsi Kristusove priče med ljudmi kjerkoli že živimo. (da se darujemo kakor se je Kristus).

III. PREDLOGI ZA ANIMACIJO V SKUPINI

✦ Z otroki se lahko pogovorite, kaj jim je pri maši najbolj všeč, kaj jih nagovarja, kaj jih moti, so bolj veseli tistih maš, pri katerih tudi sami sodelujejo? Pater Pij in maša? Lahko jih naučite, kakšno kratko molitev, ki naj jo molijo med spremenjenjem.

✦ Predlog za sodelovanje pri maši: Za kesanje otroci napišejo deset svojih slabosti, ki jih pri obredu kesanja zakurimo, nikakor jim jih ni treba brati. Za darovanje pa na listek napišejo deset svojih dobrih lastnosti, ki jih pri darovanju preberejo in položijo na oltar.

✦ Delo po skupinah: Nekateri stvari so pri maši zelo utečene, in pogosto gredo mimo nas. Ena takšnih stvari so gotovo posamezne molitvene drže pri maši. Otroke razdelite v skupine vsaka skupina lahko dobi eno od molitvenih drž in eno kretnjo pri maši. Najprej naj ugotovijo, kaj jim pomeni ta drža v vsakdanjem življenju. Nato pa, kaj jim pomeni pri maši. Molitveno držo lahko narišejo, ali opišejo na list. Na koncu stvari predstavijo, lahko iz vseh izdelkov naredite plakat. V pomoč vam je spodnje besedilo.

Molitvene drže pri maši

Telesna drža v bogoslužju izraža neko trajnejše stanje ali notranje razpoloženje.

Stoja: Vzravnana pokončna stoja je naravno znamenje spoštovanja pred Gospodom. S tem pokažemo pripravljenost, da takoj in zvesto napravimo vse, kar nam Gospod naroča, ker smo svobodni božji otroci. Pri vsaki maši stojimo na začetku, med kesanjem, med petjem aleluje in branjem evangelija, med izpovedovanjem svoje vere, pri prošnjah, pri hvalospevu, med očenašem in do obhajila ter za prošnjo po obhajilu in za blagoslov.

Klečanje : Klečanje izraža globoko čaščenje, zbranost in molitev, zato običajno klečimo pri čaščenju evharistije. Navadno gre za bolj privatno osebno molitveno držo kot pa za liturgično držo. Pomeni tudi spokorno držo in simbolizira, da nas je greh vrgel na tla. Gre za priznanje naše majhnosti pred Bogom in Cerkvijo.

Ležanje na tleh : Ležanje na tleh je izraz naše spokornosti, spoštovanja in čaščenja. Ležijo npr. diakoni pri obredu posvečenja v duhovnika. Človek je že po svojem telesu ustvarjen tako, da hodi pokonci, gleda naravnost naprej in kvišku. Zato ta drža pomeni človekovo priznanje pred Bogom, da je prah. To priznanje človeka očiščuje, dviga in preraja. Je tudi znamenje popolne podaritve Bogu.

Sedenje : Je znamenje oblasti in poučevanja. Olajšuje nam zbrano poslušanje. Sedimo med poslušanjem božje besede, med pripravo darov in med sveto tihoto po obhajilu.

Molitvena drža rok

Roke so poleg obraza najbolj poduhovljen del telesa. Z njimi izražamo svoje misli in svoja čustva.

Razprostrte roke spominjajo tudi na križanega Krisusa, kakor tudi na Kristusa, ki je ob slovesu blagoslavljal svoje apostole s povzdignjenimi rokami. Razprostrte roke so tudi znamenje predanosti božji volji in sprejemljivosti za božjo milost.

Sklenjene roke so najbolj naravna drža vernikov pri molitvi. V bogoslužju so tako držo rok sprejeli šele v 12. stoletju. Pomenijo povezanost, zbranost, pozornost na to kar se dogaja v duši. Pomagajo nam, da se zberemo in umirimo v svetih trenutkih, ko se nekaj dogaja med Bogom in nami.

Tihota

V bogoslužju je zelo potrebno znamenje. Molk zahtevajo že besede same, da postanejo učinkovite, plodovite. Odrtega nas od ljudi in sveta in povabi v tiho zbranost. Kristus jo je zelo cenil, saj se je zelo pogosto umaknil na samotne kraje, celo v smrtni uri na Križu je molčal. Molk je dejavnost, je delo, napor, je ustvarjalnost, ko se človek po pogovoru, po besedah vrne vase in molči, razmišlja o kakšni pomembni stvari. Pomemben je, kajti v našem življenju vse prepegosto prevladuje le govorjenje.

Tihota v bogoslužju ima še posebno vlogo, kajti mi moramo prisluhniti Bogu in ne Bog nam. Le tako lahko poteka skrivnostni pogovor, le tako lahko božja beseda prodre v globino srca in se srečata božja in človeška ljubezen. Le tako človek postaja božji. Tihota je v bogoslužju čas zavzetega osebnega dela.

Kretnje pri maši

Človek z njim izraža, to kar tedaj čuti v svoji notranjosti. So zelo dinamične.

Pokriževanje in prekriževanje: Križ je izrazito krščansko znamenje in pomeni najobičajnejše znamenje srečanja z Bogom. Trojni križ pri evangeliju ima še posebno simboliko. Ko se kristjan pri evangeliju pokriža na čelu, pokaže, da je pripravljen z razumom sprejeti božjo besedo; na ustnicah v znamenje, da jo bo z govorjenjem širil; na prsih, pa da bo božjo besedo nosil v srcu in po njej živel. Ko se pokrižamo in izgovorimo besede: "V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha", s tem izpovedujemo vero v Boga nad nami, v Boga med nami in Boga v nas.

S križem potrjujemo njegovo ljubezen do nas. Je znamenje naše vere, znamenje naše pripadnosti Kristusu, znamenje in zagotovilo milosti in blagoslova.

Kristjan pokriža tudi druge ob nekaterih priložnostih. Pri krstu prekrižamo novokrščanca, kar je znamenje, da je krščeneec Kristusov, da njemu popolnoma pripada.

Polaganje rok: Je poleg govorjene besede najmočnejše izrazno sredstvo v Svetem psimu. Pomeni podelitev mesijanskih dobrin ali drugače povedano blagoslov. Gre za podeljevanje duhovnih dobrin, ki jih prinaša Kristus. Polaganje rok pa je bilo vedno znamenje podelitve Svetega Duha, posvečenja. Polaganje rok je pomembno pri podeljevanju zakramentov sv. birme in duhovništva in tudi pri drugih zakramentih.

Umivanje rok: Cerkev je vedno naglašala, da umivanje rok nima nikakršne magične moči, da bi očistila človekovo notranjost, ampak simbolizira potrebo po notranjem očiščenju. Liturgično umivanje rok je danes samo še pri pripravi darov. Umivanje rok je simbol, da moramo biti čisti vseh grehov in krivic, ker so roke simbol dejanj.

Trkanje na prsi: Trkanje na prsi izraža notranje kesanje zaradi greha, ki ima svoj izvor v srcu. S tem priznamo svojo krivdo in očitno pokažemo, da smo pripravljeni sprejeti tudi pokoro. Imeti pa moramo odločno voljo, da se bomo z božjo pomočjo res poboljšali.

Poklekovanje: V devetem stoletju je poklekovanje v privatni pobožnosti postalo znamenje spoštovanja in čaščenja. Ko pokleknemo na eno koleno, ko vstopimo v cerkev, ko gremo iz nje ali ko gremo mimo tabernaklja, s tem pozdravimo Jezusa. Naš poklek mora vedno priti iz srca in iz našega prepričanja. Ko pokleknemo se mora tudi naše srce notranje pokloniti Bogu v globokem spoštovanju.

Priklanjanje: Je znamenje spoštovanja in ponižnosti pred navzočim Gospodom. Priklon v bogoslužju je drobno sveto dejanje, ki je samo zase počastitev, ali pa spremlja in podpira ustno molitev. Ločimo priklon z glavo in priklon z gornjim delom telesa. S telesom ali glavo se vsi priklonimo pri oltarju, če tam ni tabernaklja z Najsvetejšim, škofu, osebi ali stvari pred pokaditvijo in po njej.

Pokaditev: Ta obred je že zelo star, srečamo ga že v tretji Mojzesovi knjigi. Prva štiri stoletja ga kristjani niso uporabljali. Ko se kadilo iz mrtve žerjavice spreminja v rahel dim in se nesebično razdaja v prijeten vonj, s tem ponazarja dogajanje v naši duši, saj je podoba molitve in duhovnega očiščenja, kajti v molitvi zberemo v ogenj ali vsaj v ogenjček ljubezni do Boga vse svoje bitje; misli želje, dejanja, sebe vsega in vse svoje.

Dim kadila je kakor nekaj nevarnega, kakor bi nekaj onostranskega vdiral v ta naš snovni svet ga vsega prepojilo in mu tako dajalo novo vrednost nov plemenitejši pomen. Pokaditev je znamenje božje bližine.

Dim in vonj kadila objemata darove, kruh in vino, oltar, duhovnika in ljudstvo, da se vsi združijo v eno.

Pokropitev: Ko pridejo verniki v cerkev in naredijo križ z blagoslovljeno vodo jih to spominja na njihovo krstno prerojenje in jih spodbuja, da živijo kakor se spodobi svetim in krščenim. Nekateri kristjani z blagoslovljeno vodo pokropijo hiše njive, vinograde, z njo spremljajo vsako novo stvar. S tem izpovedujejo, da je Bog stvarnik in vzdrževalec vsega, da morejo tudi gmotne stvari pomagati k človekovemu izpopolnjevanju in služenju.

IV. PRILOGA :

Pesem: SVETIŠČE

D C G D
Angeli napolnili so svetišče to do dna.
D C G D
Serafi naznanili so prihod skrivnostnega Boga.
C G
Spet prihajaš k nam kot Bog in kralj,
C G
prihajaš spet na ta oltar.
a e C
Golgota se ponovi, sveta rešnja teče kri,
 G
kot reka, ki nas oživi.

Angeli pristopili so in na oltar polagajo
srca teh, ki te ljubijo, da v tebi srečo najdejo. Odp.

Igre:

Pihanje ping pong žogice drug proti drugemu: Para se postavita drug drugemu nasproti. Med njima sta zarisani dve črti in pika na sredini med črtama. Na piko postavimo ping-pong žogico in na znak jo začnejo pihati drug proti drugemu. Par, ki mu uspe žogico pihniti čez črto pri nasprotnemu paru je zmagovalni. Tekmujeta seveda dva para. Lahko tudi posameznik namesto para, ki pa seveda piha sam.

Zbiranje listkov: Po prostoru raztresemo mnogo zmečkanih listkov. Med temi so nekateri prazni, nekateri imajo napisane vrednote, nekateri pa slabe stvari. Naloga vsakega je, da pobere čimveč listkov. Pobira se do konca listkov. Ko vse poberejo, pregledajo in tisti, ki ima največ vrednot, zmaga. Lahko tekmujejo posamezno ali se porazdelijo v skupine. Pazite, da ne bi kradli že nabranih listkov drug drugemu. (Več iger: <http://www.oratorij.net/> za animatorje/igre; <http://www.skavt.net/~ilicar/stara/dokumenti/igre.doc>)

VSEBINA

1. KLEPET Z GOSPODOM
2. IZPOVED VERE
 - 2.1. VERUJEM V BOGA OČETA
 - 2.2. VERUJEM V JEZUSA KRISTUSA, SINA BOŽJEGA
 - 2.3. VERUJEM V SVETEGA DUHA
 - 2.4. VERUJEM V SVETO KATOLIŠKO CERKEV
3. MOLIMO Z VSO CERKVIJO – hvalnice, večernice
4. OBČESTVO SVETNIKOV – litanije
5. ODPUŠČANJE GREHOV – kesanje
6. MOLITVE OB SLIKI
7. MOLITEV OB BOŽJI BESEDI
8. MOLITEV V TIŠINI – adoracija
9. MOLITEV KOT ŽRTEV
10. MOLITEV V NARAVI – Hvalnica stvarstva
12. PISNA IN RISANA MOLITEV
13. ZAHVALNA IN SLAVILNA MOLITEV
14. FRANČIŠEK IN ROŽNI
15. KRIŽEV POT
16. PROSILNA MOLITEV – molitev v stiski
17. ODPUŠČANJE GREHOV- kesanje
18. MAŠNA MOLITEV IN PATER PIJ